

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęcone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chetmickowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 296

Poznań, czwartek dnia 2 lipca 1931

Rok XXVI

Akcja Hoovera a Włochy

Łatwość, żeby nie powiedzieć entuzjazm, z jakim Włochy przyjęły propozycję Hoovera, tłumaczy się po pierwsze niedużą ofiarą materialną, jaką, w stosunku do Francji i Belgii, ponoszą one na skutek moratorium, — a po drugie okolicznością, że propozycja Hoovera idzie po linii całej ich polityki, mającej na celu osłabienie stanowiska Francji przez uwolnienie Niemiec od odszkodowań, za które, jak Włosi mówią, Francja może się zbroić i utrzymywać swój wpływ w Europie środkowej. Nie biorą oni oczywiście wcale, albo bardzo mało w rachubę ciężarów, jakie spadły na Francję w związku z odbudową północnych departamentów, ciężarów, których sama amortyzacja wynosi setki milionów.

„Propozycja Hoovera — pisała ostatnio „Tribuna“ rzymska — cokolwiek o niej zadecydowało w obecnej szczególniejszej chwili, odpowiada zasadniczym liniom polityki Mussoliniego, stąd znaczenie zgody na nią, która ma ponadto intonację serdeczności stosunków między St. Zjednoczonymi a Italią faszystowską“. Jak ta zgodność poglądów i serdeczność stosunków ujawni się w najbliższej przyszłości i jakie znajdzie zastosowanie w praktyce wyraził to Mussolini w odpowiedzi Hooverowi, kończąc ją zapowiedzią współpracy ze St. Zjednoczonymi na konferencji rozbrojeniowej. I tu leży, poza czysto finansowym, polityczny punkt ciężkości zarówno propozycji Hoovera, jak i wspomnianej, uprzedzającej przyjaźnej aprobaty włoskiej. Rola Włoch w wielkiej grze rozbrojeniowej jest dość szczególna. Stały przyrost ich ludności, wysoki stan lotnictwa i marynarki, na ogół znakomite poziomy pogotowia ludzkiego, ujętego przez różne organizacje partii faszystowskiej w karby wojskowej dyscypliny, jest ipso facto dla nich gwarancją obrony państwa. Podnoszenie więc hasła rozbrojenia nie stanowi dla nich niebezpieczeństwa, tem bardziej, że zadanie hamulca na przyszłej konferencji na zbyt daleko posuniętą akcję rozbrojeniową, której same nie pragną, pozostawiają Francji, na którą też, jako czynnik rzekomo militarystyczny w Europie, ma spaść odium kół pacyfistycznych!

Włochom samym zaś wystarczy, by Niemcy powstrzymały od „Anschlussu“. Na tym punkcie i teraz t. j. w związku z akcją Hoovera w sprawie moratorium, koncentruje się obrona ich interesów w stosunku do Niemiec. Rząd włoski, dając zgodę na propozycję Hoovera i oceniając przychylnie jej walor dla Niemiec, nie omieszkali przestrzec Niemiec przed polityką „Anschlussu“. Grandi miał to oświadczyć bez osłonek ambasadorowi niemieckiemu w Rzymie von Schubertowi, a cała prasa faszystowska, uniżono nastawiona, dała temu wyraz. I tak między innymi „Tribuna“ wypowiedziała nadzieję, że „wzmocnienie finansowe, a więc polityczne Niemiec, nie oznacza zaburzenia równowagi

Dziennik francuski o stosunkach polsko-gdańskich

Paryż, 1. 7. (PAT.) Dziennik „l'Avenir“ drukuje dłuższy artykuł o stosunkach polsko-gdańskich, które stają się coraz bardziej naprężonymi. Z każdym dniem mnożą się wrogie Polsce manifestacje. Cel, do którego dążą pangermaniści, jest bardzo jasny — pisze autor artykułu. Chodzi o to, aby uczynić coraz trudniejszymi stosunki między Polską a Gdańskiem, doprowadzając do najrozmaitszych

szkian i prześladowań, skierowanych przeciwko obywatelom polskim oraz obywatelom gdańskim polskiego pochodzenia. W ten sposób bowiem wykazano by w oczach Europy anormalny charakter unii polsko-gdańskiej, oraz niemożność utrzymania politycznego status quo, a w następstwie tego, konieczność rewizji traktatu wersalskiego.

Akcja kolonizacyjna na wschodzie Niemiec

Mimo wielkich kosztów wyniki niezadowalające

Berlin, 1. 7. Według planu niemieckiej akcji wschodniej w roku bieżącym powstać ma na pograniczu niemieckim w Prusach Wschodnich 10 tysięcy nowych gospodarstw rolnych. W zakresie Landeskulturamtu we Frankfurcie nad Odrą, obejmującym prowincję brandenburską, Pomeranie pruską i Marchję powstać ma 4.000 gospodarstw.

Jak się dowiadujemy z kół dobrze poinformowanych, akcja ta nie rozwija się jednak zbyt pomyślnie. Okazuje się bowiem coraz wyraźniej brak nie-

mieckich elementów czystowłosiańskich, któreby podjęły z ofiarnością walkę o wystawienie żywego wału ochronnego niemieckości. Eksperymenty parcelacyjne mają małe powodzenie i coraz częściej okazuje się, że chętni nabywcy, to właśnie element polski, którego się oczywiście nie dopuszcza, podczas gdy Niemcy wymagają wysokich subwencji rządowych. „Der Geselle“ oblicza wysokość koniecznych subwencji rządowych na 25 tysięcy mk. dla jednego gospodarstwa rentowego.

„Upiór z Düsseldorfu“ został dziś stracony

Kolonja, 2. 7. (Tel. wł.). Dzisiaj rano o godz. 6 został stracony za pomocą gilotyny na tutejszym dziedzińcu sądowym głośny morderca Kuerten, który w dniu 22 kwietnia był skazany przez sąd przysięgłych w Dysseldorfie na śmierć za dokonanie morderstw na dziesięciu osobach.

Berlin, 2. 7. (PAT.) Dziś o godzinie 6 rano stracony został na podwórzu zakładu karnego w Kolonii masowy morderca Piotr Kürten, zwany wampirem Düsseldorfu. Wczoraj o godzinie 3 popoł. Kürten przewieziony został z więzienia w Düsseldorfie do zakładu karnego w Kolonii. W czasie transportu nie wiedział jeszcze o tem, że prośba jego o ulaskawienie została przez rząd pruski odrzucona. O decyzji rządu pruskiego zawiadomił go nadprokurator dopiero w Kolonii. Wiadomość tę Kürten przyjął spokojnie. Na pytanie o ostatnie życzenie skazaniec prosił o przysłanie mu spowiednika. Życzenie to spełniono. Noc spędził Kürten w obecności 3 duchownych, pisząc listy do rodzin swych ofiar, które prosił o przebaczenie. Nad ranem wypowiadał się i przyjął komunię. Spokojnie pozwolił sobie następnie skrzepować ręce i wyprowadzić się na dziedziniec.

„Święto śpiewu“ w Ziemi Złotowskiej

Pila, 2. 7. (PAT.) Podczas świąt ostatnich odbyło się w Zakrzewie w powiecie złotowskim na Pograniczu „Święto Śpiewu“ polskich szkół mniejszościowych, urządzone przez Polsko-Katolickie Towarzystwo Szkolne na obwód regencji pilskiej. Wypadło ono nadzwyczaj uroczyste, a piospy pojedyncze i zbiorowe 700 dźwięków z 22 szkół polskich stały na wysokim po-

ziomie. Przemówienie wygłosił prezes Związku Polskich Towarzystw Szkolnych w Berlinie p. Jan Baczewski. Obecni byli przedstawiciele wszystkich organizacji polskich z prezesem Związku Polaków w Niemczech ks. dr. Bolesławem Domańskim na czele, oraz liczne rzesze ludu polskiego Ziemi Złotowskiej.

środkowo-europejskiej, a w szczególności, że stosunki między Niemcami a Austrią zostaną utrzymane w odpowiednich granicach, zważywszy, że Austria ma swą misję w środkowej Europie“.

Poza tem samo wystąpienie Hoovera oceniał tutejsze koła polityczne bardzo trzeźwo i są zdania, podobnie zresztą jak to stwierdzono powszechnie, że zostało ono spowodowane dla ratowania olbrzymich kapitałów amerykańskich, inwestowanych w Niemczech. Tu raz jeszcze uwidoczniła się celowość powojennej polityki Niemiec, która Francję ludziła bluffem Locar-na dla uzyskania zwolnienia Nadrenji, a równocześnie przez kolosalne zadłużenie w Ameryce przygotowała dzisiejszą

szą interwencję St. Zjednoczonych w sprawie odszkodowań i rewizji planu Younga na swoją korzyść. Te prawdę trzeba głośno i co raz głośniej powtarzać, trzeba wyraźnie wskazywać na istotne dążenia powojennych Niemiec, na ich nostalgię ponownych podbojów, na nostalgię imperjalizmu niemieckiego, która jest właściwą, chroniczną chorobą pokonanych, ale nie dość o kłose przekonanych Niemiec.

Nakoniec prasa włoska stwierdza, że doktryna Monrogo, na którą Amerykanie oficjalnie i nieoficjalnie zwykli się powoływać a którą rząd Stanów Zjednoczonych tylekroć zawieszał na kołku i tym razem doznała zupełnego zaprzeczenia.
S. M.
Rzym,

Nastroje we Francji i w Niemczech

Wniosek prezydenta Hoovera w sprawie zaniechania w ciągu roku płacenia zobowiązań pieniężnych między państwami, mający na celu, jak prezydent Hoover oświadczył, dopomożenie Niemcom w ich trudnościach gospodarczych i pieniężnych, wywołał u nas dość nieoczekiwane zachwyty głównego pisma rządowego („Gazety Polskiej“).

Te niewczesne zachwyty nabierają pełnego wyglądu dopiero w zestawieniu z wrażeniami we Francji i w Niemczech.

We Francji zaniepokojenie było powszechne, jak daleko ono poszło i jakie troski wysunęło, świadczyć może przykładowo wniosek, uchwalony w chwili rozpoczęcia obrad izby deputowanych dnia 26-go ub. m. przez umiarkowaną i prorządową grupę t. zw. lewicy radykalnej pod przewodnictwem b. ministra p. Laurent Eynac'a, a przedstawiony przez pp. Loucheura, de Felsa i in.:

„Grupa lewicy radykalnej, przypominając uroczyste oświadczenie prezydenta Wilsona wobec sprzymierzonych w sprawie szkół, wyrządzonych ludziom i mienu w czasie wojny, oświadcza swe postanowienie:

„1. stanowczej woli utrzymania zobowiązań międzynarodowych, podpisanych w Hadze, a w szczególności płacenia rat bezwarunkowych, przewidzianych w planie Younga.

2. „poparcia wszelkiego sposobu załatwienia, które, z poszanowaniem tej zasady, przyczyni się do poprawienia sytuacji gospodarczej,

3. przyjęcia rozmowy, o którą zwraca się kanclerz Brüning, celem doprowadzenia do ustalenia pokoju, wśród bezpieczeństwa Europy, co jest istotnym warunkiem odrodzenia zaufania,

4. zadania wszelkich zapewnień, celem osiągnięcia a) ratyfikacji przez kongres amerykański propozycji prezydenta Hoovera, b) rekojmii, że udogodnienia, przyznane Niemcom, nie będą użyte na dumping gospodarczy, lub na nowe zbrojenia w chwili, gdy rządy usiłują przygotować nowe dzieło ograniczenia zbrojeń“.

Wniosek ten nie odznacza się wcale głosem czegoś nieoczekiwanego. — Przeciwnie, jest to raczej dobre streszczenie głównych spraw, wysuwanych w pismach i głosach francuskich.

Nie od rzeczy będzie zestawień z tem z pośród głosów niemieckich znowu głos najbardziej umiarkowanej i dla Francji dobrze usposobionej „Vossische Zeitung“, która pisze:

„Podczas gdy w izbie deputowanych francuskiej toczyła się namietana rozprawa o tuzinie interpelacji, obwieszcza departament stanu w Waszyngtonie, że rząd amerykański ani nie ustąpi w niczem, ani nie pójdzie na kompromis, lecz nadal przy tem obstaje, by plan Hoovera został przeprowadzony bez ograniczeń. A to oznacza całkowite wyrzucenie się wszelkich płatności odszkodowawczych Niemiec (a więc i t. zw. bezwarunkowych) na przeciąg jednego roku... Prezydent Hoover ma przeciw rządowi francuskiemu wszystkie atuty w ręku... Prezydent Hoover ma nie tylko, jak rzadko w czasie swego urzędowania, opinię publiczną Stanów Zjednoczonych za sobą, ale wie również, że także w Europie znajduje moralne sprzymierzenie we wszystkich tych państwach, które z jego inicjatywą bez zastrzeżeń się zgodziły“.

Głos ten jest oczywiście bardzo pouczający, bo znowu nie odosobniony w Niemczech, ale streszczający w sposób spokojny to, co powszechnie mówi się tam znacznie wyraźniej.

W tym stanie rzeczy, wobec słusznego zaniepokojenia we Francji, oraz wobec triumfalnego nastroju w Niemczech, większa oględność, niż ją okazano u nas w pismach obozu rządowego, była niewątpliwie ze wszech miar wskazana, podobnie jak niezapominanie w Polsce o tych słusznych żądaniach w stronę Niemiec, o których nie zapominają we Francji. St. St.

KRAKÓW — POZNAŃ

o puhar Ilustracji Polskiej

spotkanie międzymiastowe w piłkę nożną

w niedzielę, 5 lipca o godzinie 18 na boisku Warty

Bilety w cenie 3, 2, 1,50 i 1,— zł nabywać można wcześniej w sekretarjacie PZOPN ulica Skarbowa 21 w godz. 19—20 i w niedzielę 11—13 w dzień meczu przy kasach.

Paderewski przybyć nie może

Na odsłonięcie pomnika Wilsona przybędzie Prezydent Rzeczypospolitej

Od prezydenta Ratajskiego otrzymaliśmy przed południem następującą odezwę:

Obywateli!

Otrzymałem dzisiaj z Morges depeszę następującej treści:

Stan zdrowia mej biednej żony pogorszył się znowu. Z głębokim żalem donoszę, że do Poznania przybyć nie mogę. W tej ciężkiej chwili pocieszam się tylko ufnością, że nieobecność moja nie wywrze żadnego wpływu na przebieg uroczystości, i wiara, że to polsko-amerykańskie święto odbędzie się z całą powagą i świetnością, godnymi naszego narodu i jego starożytnej stolicy. Wszystkie instytucje i osoby, które przy tej sposobności zamierzają obdarzyć mnie ponownym łaski dowodem, proszę o wybaczenie zawodu, najboleśniejszego dla mnie samego. Drogiemu Panu Prezydentowi, Panu Prezesowi Hedingerowi oraz całej Dostojnej Radzie Miejskiej stoł. miasta Poznania za wszystko z głębi serca dziękuję.

(—) Paderewski.

Wobec tego uroczystość odsłonięcia pomnika odbędzie się niestety bez u-

działu umiłowanego przez nas współobywatela Ignacego Paderewskiego.

Program uroczystości nie ulega zmianie z tym wyjątkiem, że pociąg nadzwyczajny, przywożący przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej i Stanów Zjednoczonych Ameryki wraz z p. Wilsonową, przybędzie na dworzec podmiejski w Poznaniu w piątek, dnia 3-go lipca wieczorem nie o godz. 8,15, lecz o godz. 9-tej.

Prezydent miasta
(—) Ratajski.

W południe otrzymaliśmy następujący komunikat:

Otrzymuję wiadomość telefoniczną z kancelarii cywilnej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, że na uroczystość odsłonięcia pomnika przybędzie Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Ignacy Mościcki, nie przybędzie zaś p. prezes Rady Ministrów, Aleksander Prystor.

Rząd polski będzie reprezentowany przez p. ministra spraw zagranicznych, Augusta Zaleskiego.

(—) Ratajski
Prezydent miasta.

Wobec mas, a wobec inteligencji

Warszawa, 1 lipca.

Bywało zwyczajnie, że dzień 1 lipca był dniem radości. Jakże mogłoby być inaczej! Zaczynały się faktyczne ferie wakacyjne, a radość młodzieży udzielała się szlusznie starszemu społeczeństwu. Wchodziliśmy w okres lata, który w naszych warunkach jest najpiękniejszy, bo dający najwięcej słońca, wesela, pogody...

Jakże inaczej witano pierwszy lipca roku obecnego!

W największych centr. i skupiskach pracowników państw., więc w stolicy i na Śląsku, pobrano tego dnia pensje bardzo ograniczone i bardzo zredukowane. Redukcja przyszła nagle, na tydzień przed pierwszym, kiedy do ograniczonego budżetu już się ludziska jako tako dostosowali, i każdy na swój sposób poczyniwszy oszczędności, chciał wyzyskać lato na pokrzepienie sił. Wywracało to wszelkie rachuby poszczególnych ludzi i budziło rozgoryczenie i determinację.

Odwołano się do szefa rządu. Ale on w ostatni dzień czerwca odpowiedział surowo: „Non possumus! Albo redukcja pborów i ofiara ze strony pracowników państwowych, albo osłabienie obronności państwa lub zamknięcie kilku tysięcy szkół...”

P. premier pocieszał, że dalsze redukcje pborów przez ten rząd nie są przewidywane.

Rankiem 1 lipca było w stolicy i w całym kraju cicho. Zamilkły trąbki samochodowe w całym państwie wskutek strajku autobusów i taksówek. Życie się cofnęło. Jedynie dorożkarze wyjechali na ulice ze swymi „szkrapami” i z pod wasy zlorzeczyli szoferom i taksiorom, że na nich nakoniec przyszła kreska, — ta niedola, której im rugowani dorożkarze z serca życzyli. A w południe ulice zaroily się wracającymi z biur pracownikami, pełnymi smutku i przygnębienia.

P. premier zapowiedział silną rękę i niecofanie się przed niczem. Już kiedy został powołany na stanowisko ministra opieki społecznej i pracy, mówiono, że otrzymał on misję „miotły”, misję przeczyszczenia kas chorych. I zadanie to swe pełnił, co go naraziło na ostrą walkę z P. P. S-em, która została zaatakowana w najczulszy swój klawisz organizacyjny. Teraz, gdy go

powołano na stanowisko premiera, z miarodajnych kół objaśniano, iż p. Prystor otrzymał specjalną misję; iż, jako obznajomiony z kryzysem gospodarczym, ma ów kryzys przewyciężyć. Przypadła mu misja ostrych zarządzeń i redukcji. Miał to być rząd silnej ręki i stanowczych, nieodwołalnych decyzji.

Tymczasem życie potoczyło się inaczej.

Jeszcze przedtem wydano zarządzenie cofnięcia 15 proc. pborów. Niebawem cofnięto je dla wojskowych. Wkrótce potem zarządzenia zelały w stosunku do — policji. Wyplacono jej 10-proc. dodatek zapomogowy. W stosunku do tramwajarzy warszawskich oddziałyano na magistrat warszawski, by uwzględnił postulaty strajkujących. Teraz zaś świeżo cofnięto się częściowo w stosunku do kolejarzy: gdy bowiem delegacja kolejarzy oświadczyła, że nie będzie mogła panować nad nastrojami mas, dążących do wywołania na Śląsku i w okręgu warszawskim strajku na dzień 15 lipca, p. minister komunikacji zapowiedział ulgi dla kolejarzy, posiadających rodziny, ulgi, które połowicznie ich zadowalają, a w każdym razie przytępiają napięcie, jakie w masach kolejańskich istniało.

W starciu z masami czynniki decydujące nie wytrzymują natarcia i wycofują się częściowo.

Najfatalniej zarządzenia wszystkie odbijają się na inteligencji. Ta jest bierna i niezorganizowana, nieumiejąca przeciwstawić się zdecydowanie. Na nią tedy spadają największe ciężki. Np. że sekretarz uniwersytecki, posiadający rodzinę, mający za sobą 15-letnią służbę państwową, człowiek o wykształceniu uniwersyteckim, otrzymał na 1 lipca... 276 zł pensji! Kwestor uniwersytecki, dysponujący w ciągu roku kwotą do 8 milionów zł, człowiek rodzinny, o wyższych studiach akademickich, pobrał pborów na 1 lipca... 250 zł!

Przypomina się idący gdzieś ze wschodu okrzyk: „Dolój inteligencji!”

A równocześnie p. Jerzy Szurig, redaktor „Przełomu”, lewicy „sanacyjnej” i sekretarz generalny organizacji zawodowej, wytworzonej przez p. Moraczewskiego, w „Przełomie” przeciwstawia się zasadzie dobrobytu społecz-

nego i szerzy ideę rezygnacji z dóbr materialnych. Dosłownie propaganda — pauperyzacji...

Doprawdy rezygnujemy z dóbr materialnych, z zaspokajania potrzeb kulturalnych, przyciskamy pasa, odżywiamy się coraz gorzej, — i nie mamy żadnej perspektywy, żeby to się na coś

przydało, żeby widać było jakkolwiek kres samozaparcia, żeby ci, co ponoszą odpowiedzialność za obecny stan rzeczy, mieli jasny program wydzignięcia ogółu z tego stanu fatalnego...

O ten program woła nawet krakowski „Czas” konserwatywny — bezskutecznie!
H. W.

Francja i Polska w chwili obecnej

Trudno nie zauważyć odmiennego zachowania się Polski i Francji wobec propozycji prez. Hoovera. Podczas gdy opinia francuska jest niemi wręcz wstrząśnięta, a rząd francuski prowadzi w tej sprawie zacięte rokowania, półoficjalna prasa polska jest zachwycona tem, co się stało i oburza się na polskie pisma narodowe, które zajęły identyczne stanowisko z opinia francuska.

Różnica wyraziła się nawet w oficjalnych oświadczeniach. Podczas gdy rząd francuski w nocy do p. Hoovera wyraźnie powiedział, że chodzi mu o „poszanowanie przyjętych zobowiązań i podpisanych traktatów”, gdyż jest to „naczelny warunek celowości i skuteczności składanych przez Francję ofiar”, rząd polski odpowiedział p. Hooverowi miękko, że, przyjmując jego propozycję, wyraża „jednocześnie pogląd, iż cel jej nie będzie osiągnięty bez ogólnego odprężenia politycznego”. A więc zamiast powiedzieć wyraźnie o „poszanowaniu traktatów” użyto anemicznej formuły „odprężenia politycznego”. Tymczasem Polsce przedewszystkiem powinno zależeć na zasadzie „poszanowania traktatów”. Polska pod tym względem powinna silniej nawet przemawiać niż Francja. Czy nasi przyjaciele w Paryżu zechcą nadal nas bronić, gdy się przekonają, że my ich w walce o nasze też interesy nie popieramy, lub że od walki tej się usuwamy.

W związku z tem słuszne uwagi zamieszcza „Gazeta Warszawska”:

„Zachowanie się rządu i prasy rządowej w Polsce wobec akcji finansowej na rzecz Niemiec jest objawem bardzo znamionym. Powinna się temu objawowi przyjrzeć dobrze opinia polska i zdać sobie sprawę z przyczyn, które go wywołały.

„Dla nas rzecz jest jasna i oczywista. W umysłach naszych sfer rządzących względy gospodarcze zwyciężyły nad względami politycznymi.

„Nie można zaprzeczyć dwum faktom: zależności naszego położenia gospodarczego od położenia światowego, oraz dużego związku, jaki istnieje — mimo wszystko — między życiem gospodarczym Polski i Niemiec. Z faktów tych zaś wynika, że pewne uspokojenie w świecie i poprawa sytuacji finansowej i gospodarczej w Niemczech może

się odbić na stosunkach gospodarczych u nas. A zresztą — kto wie — być może, że koła finansowe, którym tak bardzo zależy na wydobyciu Niemiec z ciężkiej sytuacji, koła, od których wyszła inicjatywa całej akcji, oddziaływały na Polskę, a może dały jakieś przyrzeczenia?...

„Poświęcono względy polityczne (naszem zdaniem istotniejsze i ważniejsze) względem gospodarczym. Zamknięto oczy na następstwa polityczne, mając umysł zaprzątnięty koniecznościami i niebezpieczeństwami gospodarczymi...”

„Popelniono błąd, bo są interesy i względy polityczne, których nie wolno poświęcić dla żadnych względów gospodarczych. Są rzeczy, za które naród musi płacić ofiarami ze swego mienia i dobrobytu. Źródło zaś istotne tego błędu tkwi w natężeniu przesilenia gospodarczego, przez jakie przechodzi Polska. To natężenie zaś z kolei jest następstwem złej gospodarki...”

„Tak tedy na konkretnym przykładzie, który zbliża i dokładnie możemy obserwować, widzimy, jak zła gospodarka ma nie tylko opłakane następstwa na terenie gospodarczym, lecz jednocześnie — co jest o wiele gorsze i niebezpieczniejsze — wywołuje następstwa na terenie politycznym, prowadzi do utraty swobody poruszeń politycznych na terenie międzynarodowym.

„Polska ma dwie drogi wyjścia z przesilenia gospodarczego: albo przez szukanie za wszelką cenę pomocy na zewnątrz, albo przez wysiłek własny. Pierwsza droga jest łatwiejsza, lecz następstwem wejścia na nią musi być uzależnienie się polityczne od tych, którzy pomoc tę dadzą. Druga jest o wiele trudniejsza, wymaga od społeczeństwa ofiar i mądrej polityki wewnętrznej, uwarunkowanej gruntowną przemianą układu stosunków wewnętrznych; lecz tylko tą drogą idąc, można zachować niezależność polityki zewnętrznej, będącą koniecznym warunkiem istnienia i rozwoju państwa polskiego.

„Chcąc nas wepchnąć na pierwszą z tych dróg... Być może, że prowadzi ona do przedłużenia życia obecnemu regimowi; napewno wszakże — do uzależnienia polityki zewnętrznej Polski od sił obcych...”

„Oszczędności”

„Robotnik” donosi:

W ub. tygodniu prezydium Rady Ministrów zakupiło dwa luksusowe samochody dla urzędowego użytku.

Prasa rządowa kilkakrotnie szumnie zapowiadała o likwidacji samochodów rządowych. Jak nam komunikują, w ministerstwie skarbu został zlikwidowany aż jeden samochód, który był przeznaczony dla doradcy finansowego, p. Deweya.

Remuneracje

„Gazeta Warszawska” donosi:

Jest to już publiczną tajemnicą, że od czasu wprowadzenia 15 proc. obniżki płac, naczelnicy wydziałów w ministerstwach, tudzież niektórzy wyżsi urzędnicy, otrzymują stałe specjalne remuneracje. Tłumaczy się to niechęcią czynników miarodajnych do umniejszania dochodów ludziom „zasłużonym”. Ostatnio w jednym z mi-

nisterstw, na zebraniu koła Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, uchwalono przekazywać wszelkie remuneracje Kolu, które ma dokonywać podziału między najbardziej potrzebujących. Uchwała miała obowiązywać od 1 lipca, a zatem dotyczyłaby także remuneracji obecnie wypłaconych. We wspomnianem ministerstwie znaleziono jednak sposób wyjścia z trudności bez „krzywdzenia” pp. naczelników wydziałów. Oto wypłacono remuneracje już we wtorek 30 czerwca. Zapewne na 1 sierpnia też się coś wymyśli, by nie stawiać korystających z remuneracji przed przykrą alternatywą: uchylenia się od poleceń Stow. Urzędników Państwowych albo rezygnacji z dość poważnych, bo dochodzących do 400 zł miesięcznie dodatków.

Zlikwidowany dziennik.

Warszawa, 1. 7. (Tel. wł.) Dziś przestał wychodzić dziennik popołudniowy „Dziś”, dawniej „Przegląd Wieczorny”, organ Fryzego. (W)

Z rokowań francusko-amerykańskich

Wobec nieustępliwości obu stron, możliwość zwołania szerszej konferencji

Paryż, 2. 7. (PAT.) Rokowania z przedstawicielami Stanów Zjednoczonych trwają w dalszym ciągu wbrew alarmującym wiadomościom o ich zerwaniu, jakie obiegają wczoraj w kołach politycznych. Nie znaczy to jednak, aby rokowania rozwijały się pomyślnie. Przedstawiciele Stanów Zjednoczonych stoją niezłomnie na swoim stanowisku, w szczególności w sprawach, dotyczących funduszu gwarancyjnego, zaliczek dla mocarstw Europy centralnej oraz 25 letniego terminu spłaty przez Niemcy sum, które miałyby ulec moratorium. Mellon wykazywał wprawdzie wczoraj pod wieczór pewną skłonność do ustępstw, lecz ambasador Edge, który jest rzecznikiem nastrojów oficjalnych, odrzucił wszelkie ustępstwa. Z drugiej strony przedstawiciele Francji pozostali niewzruszeni na swym stanowisku. Nie oznacza to jednak bynajmniej, by rokowaniom groziło zerwanie. Przeciwnie wczoraj wieczorem przedstawiciele Ameryki wyrazili myśl zwołania konferencji z udziałem Stanów Zjednoczonych, Francji, Niemiec i Włoch. Możliwe jest, że myśl ta zostanie zrealizowana, o ile oczekiwana z Waszyngtonu wiadomość nie przyniesie nic nowego i stwierdzi raz jeszcze nieustępliwość rządu amerykańskiego.

Nowy Jork, 1. 7. (PAT.) Prasa wysuwa dwie możliwości w razie zerwania rokowań, prowadzonych obecnie z Francją: 1. wprowadzić moratorium z wyłączeniem Francji, pozostawiając jej anuitety niemieckie,

Pelen nadziei Rzym — Moskwa w obawie

Rzym, 2. 7. (PAT.) Ag. Stefani zaznacza, że w oczekiwaniu na wyniki prowadzonych obecnie przez poszczególne rządy rokowań, rząd włoski zgodnie ze swoim stanowiskiem pełnem życzliwości w stosunku do propozycji Hoovera postanowił zapoczątkować w drodze preliminowanej wprowadzenia w życie planu amerykańskiego. W tym celu włoski min. spr. zagr. w porozumieniu z min. finansów poinformował rządy państw będącymi dłużnikami Włoch, że rząd włoski nie zamierza wymagać spłat należnych mu w wykonaniu planu Younga i układów haskich na dzień 1 lipca 1931 r. Jednocześnie Włochy poinformowały państwa wierzycielskie, że w oczekiwaniu na właściwą decyzję powstrzymają się tymczasem od dokonania spłat należnych z tego tytułu od Włoch.

Moskwa, 2. 7. (PAT.) Plan Hoovera i toczące się około planu tego pertraktacje napawają w dalszym ciągu czynniki sowieckie niepokojem. Prasa nie przestaje twierdzić, że projekt prezydenta Hoovera ma antysowieckie ostrze i że Ameryka inspiruje stworzenie przeciwsowieckiego frontu gospodarczego, przedstawiając blok taki jako jedyny środek walki z kryzysem. Niepokój w kołach sowieckich wywołała również wiadomość o zwycięstwie papierów rosyjskich, a głównie akcji, dawno znacjonalizowanych przedsiębiorstw rosyjskich. Wszystko to — pisze „Krasnaja Zwiezda” — dowodzi, że toczą się jakieś pertraktacje i że jakieś decyzje co do wysunięcia kwestii rosyjskiej zapadają. Gazeta dochodzi do wniosku, że około planu Hoovera przeprowadzona jest konsolidacja sił kapitalistycznych, zmierzająca do stworzenia antysowieckiego frontu z udziałem Niemiec.

Katastrofalne upały w Ameryce

Przeszło 700 ofiar dotychczas

Nowy Jork, 2. 7. (Tel. wł.) Szalone upały w Stanach Zjednoczonych pochłonięły dotychczas przeszło 800 ofiar. W ostatnich 24 godzinach zanotowano w związku z tem 230 wypadków śmierci.

Nowy Jork, 2. 7. (PAT.) Fala upałów wzmaga się. Dotychczas zmarło w Stanach Zjednoczonych wskutek porażenia słonecznego 766 osób. Nadto zginęła wskutek upałów ogromna ilość bydła i koni. W Detroit zamknięto wskutek upałów odlewnię stali Forda.

Proces brzeski

Warszawa, 1. 7. (Tel. wł.) — Sędzia śledczy Demant przesłał prokuratorowi akta sprawy b. więźniów brzeskich do opracowania aktu oskarżenia. Przypuszczano, że rozprawa b. więźniów brzeskich odbędzie się latem, tymczasem prokuratorja odesłała zpowrotem Demantowi akta, domagając się uzupełnienia śledztwa. Wobec tego sfery sądowe liczą się z możliwością rozprawy brzeskiej dopiero późną jesienią. (w)

Zapomogi dla kolejowców

Warszawa, 2. 7. (PAT.) Prasa donosi, iż w ramach budżetu P. K. P. opracowano plan przyjęcia z pomocą pracownikom kolejowym, pracującym przy P. K. P. a pobierającym najniższe uposażenia i obarczonym liczną rodziną, tem samem więc najbardziej dotkniętym ostatnią redukcją uposażeń. Według tego planu pracownicy P. K. P. od 16 do 13 grupy uposażenia, posiadający 3 i więcej dzieci, otrzymają w lipcu zapomogi w wysokości 15 proc. zasadniczego uposażenia. Pracownicy od 12 do 10 grupy uposażenia, posiadający 4 i więcej dzieci, otrzymają zapomogi w wysokości 10 proc. zasadniczego uposażenia. Zapomogi te otrzymają pracownicy P. K. P.

którzy stracili dodatek stołeczny, bądź mają zmniejszony dodatek kresowy. Nie otrzymają zapomóg ci pracownicy P. K. P., którzy nie są wymienieni w powyższych grupach, lub też którzy bądź drogą awansu, bądź też przez przesunięcie w szczeblach z dn. 1 bm. uzyskali podwyżki uposażeń oraz pracownicy, korzystający ze specjalnych dodatków. Zapomogi powyższe prawdopodobnie będą mogły być utrzymane w następnych miesiącach przy zachowaniu tych samych zasad. Plan ten przedstawiony przez min. Kühna uzyskał aprobatę całego rządu.

Strajk w Hiszpanji

Madryt, 2. 7. (PAT.) Donoszą, iż w całej Hiszpanji wybuchł strajk.

Posel japoński w Warszawie.

Warszawa, 2. 7. (PAT.) Dnia 1 lipca w południe p. Hiroyuki Kawai, posel nadzw. i min. pełnomocny Japonji, złożył p. Prezydentowi Rzplitej swe listy uwierzytelniające na uroczystej audjencji.

Zamieszki uliczne w Płocku.

Warszawa, 2. 7. (Tel. wł.) — Dzisiaj w godzinach przedpołudniowych około godz. 11 w Płocku tłum bezrobotnych rzucił się na magistrat i demolował biura. Jednocześnie napa-

dano na sklepy. Szyby niemal we wszystkich sklepach w Płocku zostały rozbite. Policja energicznie przeciwstawiła się zajściom. (w)

Odwolanie przedstawienia

Warszawa, 2. 7. (Tel. wł.) Wczoraj wieczorem miała się odbyć próba generalna „Ludzi w hotelu”, sztuki, jaką wystawia Teatr Polski. Próba się nie odbyła wskutek nieprzybycia trzech czołowych artystów, którzy w ten sposób zaprezentowali przeciwko trudnościom finansowym, jakie panują w tym teatrze. Dyrektor Szyfman odwołał wobec tego czwartkową premjerę, grożąc zamknięciem zupełnem teatru. (w)

Po otrzymaniu subwencji.

Warszawa, 2. 7. (Tel. wł.) — Dyrektor Zelwerowicz cofnął swoją rezugnację ze stanowiska dyrektora teatrów miejskich w Wilnie, otrzymawszy odpowiednie subwencje rządowe.

Olbrzymi czarny opal.

Camberra, 1. 7. (PAT.) — W Lightningridge znalezione jeden z najrzadszych i największych w tej dziedzinie okazów, mianowicie czarny opal, ważący 711 karatów.

Walka z bandytyzmem w Chinach

London, 2. 7. (Tel. wł.) Jak donosi Reuter z Naczang, wojska rządowe rozpoczęły ofensywę przeciw bandom komunistycznym grasującym od dłuższego czasu bezkarnie w prowincji Kiangsi. Front wojsk rządowych, których liczba wynosi przeszło 200.000 ludzi, rozciąga się na przestrzeni około 200 km. Ze względu na to, że znaczna część band komunistycznych obozuje przeważnie w okolicach górskich prowincji, zadanie wojsk rządowych jest nadzwyczajnie trudne. Ofensywę rządową prowadzi sam marszałek Cziang-Kai-Szek.

Nieprzyjęcie delegacji, której — nie było

W artykule p. t. „Ruch samochodowy w całym kraju wstrzymany” podaliśmy za prasą „sanacyjną” wiadomość, że p. premier Prystor nie przyjął delegacji Związków Właścicieli Autobusów. Z polecenia Związku Związków Właścicieli Przedsiębiorstw Autobusowych R. P. komunikuje nam Wielkopolski Związek Przedsiębiorstw Autobusowych, że Związek Związków nie starał się o audjencję u p. premjera, ani też delegacja wogóle nie udawała się w dniu wczorajszym do prezesa Rady Ministrów.

Studenci polscy z Francji spędzą wakacje w kraju

Ubiegłego roku zorganizowała Polska Misja Katolicka we Francji wycieczkę studentów polskich z Francji do kraju. Przyjęciem i ulokowaniem młodzieży zajął się „Caritas” w Poznaniu pod umiędzynarodowieniem ks. dyrektora Wołkowskiego. Przez cały czas pobytu w gościnnych domach polskich w kraju czuwał ks. Wołkowski nad studentami. Zeszłoroczny pobyt w kraju wpłynął bardzo korzystnie na młodzież i dał jej dużo walorów przez zetknięcie się z bliską z kulturą polską. Z tej przyczyny zainicjował „Caritas” wraz z „Opieką nad Rodakami” w Poznaniu na rok bieżący wycieczkę studentów polskich i od kilku tygodni ją organizuje. Udział w wycieczce zapowiada się bardzo licznie; wezmą w niej udział zarówno klerycy jak i studenci świeccy zakładów francuskich. (j. l.)

POZNANSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 2. 7. 1931 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany.

Z papierów procent. osłabiła się lekko 5 proc. poz. konwers., którą handlowano po 44½ proc. w transzacjach. Z pap. lokacyjnych P. Z. K. doznały małej wyżki 8 proc. listy dolarowe (stare), które notowały 91 proc. w transzacjach, za 8 proc. listy dol. amortyzacyjne płacono 85 proc., jak również za 4 proc. listy zast. konwert. 34 proc.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych obniżył się w kursie Bank Polski i notował 110.— w placeliu.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu):
5% Pożyczka konwersyjna 44½% +
8 proc. dolarowe listy Pozn. Ziem. Kredyt. 91% +
8% listy dolarowe w złocie amortyzacyjne 85% R.

4% listy zast. konw. Pozn. Ziem. Kredyt. 34% P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję).
Bank Polski I em. 110.— P.
Tendencja bez zmiany.

Kurs mark i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płać dziś za 100 mk. n. w dewizach 211.35 do 211.65 zł., gotówką 211.95 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.15 do 173.41 zł., gotówką 172.81 zł.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 9.01 do 9.02 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.97 zł.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 2. 7. 1931 r.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Pozn. ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.

Standardy: a) żyta 692.5 gr (117.9 f. w h.), b) pszenicy 735.5 gr (124.8 f. w h.), c) jęczmienia przemiałowego 667.0 gr (113.1 f. w h.), d) owsa 464.5 gr (77.5 f. w h.).

„Ceny orientacyjne” parytet Poznań

Zyto	26.25—26.75
Uspokojenie spokojne	
Pszenica	27.00—27.50
Uspokojenie spokojne	
Jęczmień przemiałowy	26.50—27.50
Uspokojenie spokojne	
Owies pastewny	28.00—29.00
Uspokojenie spokojne	
Maka żytnia 65% wł. work	41.00—42.00
Uspokojenie state.	
Maka pszena 65% wł. work	44.00—47.00
Uspokojenie spokojne	
Otręby żytnie	15.50—16.50
Otręby pszenne	13.50—14.50
Otręby pszenne (grube)	15.00—16.00
Ogólne uspokojenie spokojne	

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 197½ tonn, pszenicy 22½ tonn.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 2. 7. 1931 r.

Waluty Gotówka
Dolary St. Zjedn. tr.: 9.05, sp.: 9.07, kup.: 9.03.

	Dewizy:		
	trans.	sprzed.	kup
Nowy Jork	8.921	8.941	8.901
czeki			
Nowy Jork	8.925	8.945	8.905
kabel			
London	43.41	43.52	43.30
Paryż	34.94	35.03	34.85
Wiedeń	125.42	125.73	125.11
Praga	26.44	26.50	26.38
Włochy	46.72	46.84	46.60
Belgia	124.35	124.66	124.04
Szwajcaria	172.87	173.30	172.41
Holandia	359.10	360.00	358.20
Sztokholm	239.30	239.90	238.70
Ryga	171.96	172.39	171.53
Bukareszt	5.32	5.33½	5.30½
Gdańsk	173.55	173.98	173.12
Berlin	211.84		

Tendencja mocna.

Papiery wartościowe i obligacje:

5% poz. konw. 46.00
6% poz. dol. 75.50
10% poz. kol. 104.00

Akcje w złotych:

Bank Polski 115.00—114.50
Tendencja słaba.

Komentarz:

Papiery państwowe przeważnie utrzymane, dla listów zastawnych tendencja słabsza, dla akcji słaba. Obroty bardzo małe. Notowano jedynie Bank Polski po kursie słabszym.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 2. 7. 1931 r.

Pszenica march	75—76 kg.	265.00—266.00
Tendencja słaba.		
Żyto march	70—71 kg.	212.00—214.00
Tendencja słaba.		
Jęczmień pastewny i przemysłowy		175.00—198.00
Tendencja spokojna.		
Owies march od st. załad.		161.00—166.00
Tendencja słaba.		
Maka pszena		31.50—36.75
Tendencja słabsza.		
Maka żytnia		28.25—30.75
Tendencja słabsza.		
Ospa pszena		12.75—13.00
Tendencja cicha.		
Ospa żytnia		11.50—11.75
Tendencja cicha.		
Groch Victoria		26.00—31.00
Groch pastewny		19.00—21.00
Peluszka		26.00—30.00
Bób polny		19.00—21.00
Wyka		24.00—26.00
Łubin niebieski		16.00—17.50
Łubin żółty		22.00—27.00
Makuchy rzepakowe		9.30—9.80
Makuchy lniane		13.30—13.50
Wytkoki suche paryt. Berlin		7.50—7.70
Sróty Sca		12.40—13.20
Ziemniaki nowe niemieckie		6.50—7.00
reszta nienotowana.		
Ogólna tendencja słaba.		

Watykan wobec konfliktu z faszyzmem

Citta del Vaticano, 1. 7. (KAP). „Sprawy nie są uporządkowane, nie zdaje się mi, aby w niedługim czasie nastąpiły normalne stosunki” — powiedział kilka dni temu Ojciec św. o konflikcie pomiędzy faszyzmem a Watykanem. I dalej: „Każą nam wierzyć, że smutne wypadki i ekscesy, które zostały sprawdzone, nie są ani tak wielkie, ani tak poważne; usiłuje się wykazać, że wszystko już przeszło, skończone, że nastąpiło uspokojenie. Niestety, prawdą jest, że jest całkiem przeciwnie. Do tej chwili nietylko nie jesteśmy na drodze do porozumienia, lecz nie dają Nam możliwości kontynuowania pertraktacji; nietylko nie powrócił spokój, lecz czyni się wszystko, aby horyzont pozostał ciemny, ponury i groźny”.

Rząd włoski w swej nocy oświadczył, że w sprawie gwałtów wszczął surowe dochodzenie. Miesiąc już minął od znanych ekscesów, a dotychczas nie słyhać, aby rozpoczęto dochodzenie i pociągnięto do odpowiedzialności głównych podżegaczy, co jest niezwykle dziwne, gdy się zważy, że rządy obecne we Włoszech znane są ze swej energii i szybkości działania.

Citta del Vaticano, 1. 7. (KAP.) Wiadomo, że Stolica św. już

powtórnie zawiadomiła rząd włoski o swej gotowości wszczęcia rokowań, celem zażegnania konfliktu. Procedurę w tym wypadku przewiduje art. 44 konkordatu, który brzmi: „O ileby w przyszłości miały wyniknąć jakiekolwiek trudności w związku z interpretacją niniejszego konkordatu, Stolica św. i Włochy przystąpią po porozumieniu się do przyjaznego rozstrzygnięcia sprawy”.

W myśl tych wyraźnych postanowień konkordatowych oraz dla otrzymania należnego zadośćuczynienia za obrazę, Stolica Apostolska postawiła jako warunek wszczęcia rokowań, przywrócenie pierwotnego stanu rzeczy, o ile chodzi o Akcję katolicką. Takie stanowisko Stolicy św. — znajduje swe uzasadnienie w fakcie, iż rząd włoski, podpisawszy konkordat i uznawszy na zasadzie art. 43 Akcję katolicką, nie był w prawie podjąć samodzielnie żadnych kroków w tym względzie, jak tylko w porozumieniu ze Stolicą św., a tem bardziej jeszcze wobec faktu, że kadry członków organizacji Akcji katolickiej we Włoszech w roku 1931 są zupełnie te same, jak w roku 1929, kiedy to rząd włoski przyjął na siebie formalne zobowiązania w sprawie Akcji katolickiej.

Z Stronnictwa Narodowego

Wiece w powiatach leszczyńskim i rawickim

W niedzielę dnia 28 czerwca o godz. 12 odbył się w Brennie (pow. leszczyński) wiec Stronnictwa Narodowego pod przewodnictwem wiceprezesa zarządu pow., p. Płaczka z Leszna. Referat o ogólnym położeniu politycznym i gospodarczym kraju wygłosił poseł p. Teodor Witkowski. Zebrani w liczbie około 300 osób wysłuchali referatu z wielkim zainteresowaniem i wynagrodzili mówcę nie milknącymi oklaskami. Mimo nawoływania ze strony przewodniczącego aby w dyskusji zabrali głos i zwolennicy obozu przeciwnego nie znalazł się nikt z obecnych, ktoby wystąpił przeciw wywodom posła. Wiec solwano wśród okrzyków na cześć Romana Dmowskiego, gen. Józefa Hallera, Stronnictwa Narodowego i postów narodowych. Odśpiewano na zakończenie „Rotę” i „Hymn Młodych”.

Uczestnicy wiecu rozeszli się w spokoju, mimo że z strony przedstawicieli władzy stosowane były pewne represje. Mianowicie na krótko przed rozpoczęciem wiecu wkroczyli do obozu p. Michała Michalewicz z Brennie funkcjonariusze P. P. ze starszym posterunkowym p. Mrugasem nr. 1315 na czele, który po krótkiej rozmowie z gospodarzem zagroził mu, że na wypadek udzielenia sali Stronnictwu Narodowemu gospodarz utraci koncesję na wyszynk. Pogrożka poskutkowała i wiec odbył się musiał pod gołym niebem. Dziwnym zbiegiem okoliczności znalazło się w obozie posiadłości p. Michalewicz, a więc w pobliżu miejsca wiecu czterech uzbrojonych od stóp do głów funkcjonariuszy straży granicznej.

Tejże niedzieli o godz. 15 odbył się na sali p. Edmunda Michalewicz w Wijewie (pow. leszczyński) wiec sprawozdawczy Str. Narodowego, który zagał wiceprezes zarządu pow. p. Płaczka z Leszna, udzielając następnie głosu p. posłowi Witkowskiemu. Referatu wysłuchała szczerze wypełniona sala w wielkim skupieniu i wynagrodziła mówcę hucznymi oklaskami.

W dyskusji zabierał m. in. głos jako jedyny przedstawiciel „sanacji” niejaki p. Wiśniewski, którego nierozumne wywody potraktował ogół zebranych drwinkami. Wiec miał przebieg podniosły. Na zakończenie odśpiewano „Rotę” i „Hymn Młodych”, oraz wzniesiono okrzyki na cześć zasłużonych przywódców ruchu narodowego.

Nadmienić wypada, że i tu policja państwowa próbowała nie dopuścić do wiecu na sali. Dzięki stanowczemu stanowisku gospodarza zamiary te się nie powiodły.

W poniedziałek dnia 29 czerwca o godz. 11 odbył się w hotelu Centralnym w Bojanowie (pow. rawicki) zebranie organizacyjne Stron. Narodowego, które zagał płomiennym przemówieniem, witając równocześnie serdecznie obecnego na sali posła p. Witkowskiego i zebranych, znany patriota ks. prob. Wierzbaczewski. W swoim przemówieniu zwrócił wieleb-

ny ks. proboszcz uwagę na to, że Bojanowo nie pamięta tak licznych zgromadzeń, skupiających w sobie cały zdrowo myślący ogół miejscowego społeczeństwa. Następnie zdał ks. proboszcz przewodnictwo w ręce p. Kapturczaka, który udzielił głosu posłowi p. Witkowskiemu. W przeszło godzinne przemówienie swoim omówił p. poseł wszelkie niedomagania tak natury politycznej, jak gospodarczej. Referat przyjęto hucznymi oklaskami. Zebrani na sali gremjalnie przystępowali do nowotworzącego się Koła Str. Nar. w Bojanowie. Po wyborze zarządu zakończono zebranie „Rotą” o godz. 13.

Charakterystycznym objawem zebrania był liczny udział ze sfer urzędniczych.

Z RUCHU MŁODYCH

— Imponujący rozrost placówki Wolsztyn. W piątek, dnia 12 czerwca odbyło się zebranie placówki Wolsztyn. Zebranie zagał i przewodniczył mu spreżyście kierownik placówki kol. Jastrzab Bronisław. Po odśpiewaniu hymnu Młodych wygłosił kierownik powiatowy p. Dr. Wróbel referat polityczny, który nagrodzono burzą oklasków. Po przeprowadzeniu przez członka Wydziału kol. Przybyły zbiórki i kilku zwrotów oraz odśpiewaniu hymnu Młodych zamknął kol. Jastrzab zebranie hasłem „Młodzi czuwajcie”. Na kandydatów zgłosiło się 24 nowych druhow, tak iż placówka liczy obecnie 132 członków.

— Młodzi w Zdunach (powiat krotoszyński). W dniu 26 czerwca odbyło się zebranie placówki Młodych O. W. P. w Zdunach. Piękny i treściwy referat wygłosił kierownik wydziału powiatowego p. Piechocki. Z kolei składali przyrzeczenia kierownicy placówek: Zduny — p. Krzyżanowski i Perzyce — p. Kaczmarek. Sekretarz wydz. pow. p. Moczyński załatwił na miejscu różne formalności organizacyjne.

Z obecnych gości wszyscy zadeklarowali swoje przystąpienie do O. W. P. Nasrój był bardzo podniosły i serdeczny. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych. (pz)

— Powstanie placówki Młodych w Bojanowie (pow. rawicki). Dnia 29 czerwca odbyło się w Hotelu Centralnym w Bojanowie zebranie Młodych, na którym po referacie p. Mielcarskiego z Leszna przystąpiono do założenia placówki Młodych O. W. P. Zebrani na sali Młodzi gremjalnie przystąpili do nowopowstałej placówki. Po przemówieniu p. posła Witkowskiego i p. Mrala zebranie solwano o godz. 15.

— Żywa działalność Młodych O. W. P. w ziemi wschowskiej i leszczyńskiej. Dzięki energii kierownika placówki w Wijewie, p. Marjana Misia ruch Młodych zatacza coraz szersze kręgi w tym odcinku ziemi wschowskiej, który został przyłączony do Polski i należy obecnie administracyjnie do powiatu leszczyńskiego.

W dniu 30 maja placówki Młodych w Wijewie, Brennie i Potrzebowie brały udział w charakterze gości w zlocie Stow. Młodych Polek w Wieleniu Zaobrzańskim (pow. wolsztyński). Dziarska postawa Młodych w czasie defilady spotkała się z powszechnym uznaniem.

Wspomniane placówki biorą w ogóle żywy udział we wszystkich uroczystościach narodowych. W dniu 14 czerwca uczestniczyły one w sile 50 ludzi również pod kierownictwem p. Misia w uroczystości 10-lecia „Sokoła” w Włoszakowicach. Młodzi kroczyli w pochodzie do kościoła oraz wzięli udział w defiladzie, spotykając się i tu z powszechnym aplauzem ze strony społeczeństwa narodowego. Duża ilość Młodych z tych stron wzięła też udział w XI zjeździe Katolickim w Zbąszyniu.

Dnia 28 czerwca odbyło się w Wijewie zebranie placówki Młodych O. W. P. Ze-

branie zagał po odebraniu raportu kierownik placówki, p. Miś. Płomiennym przemówieniem wygłosił p. Pankowski z Leszna, spotykając się z gorącym przyjęciem zebranych w liczbie około 200 Młodych. Po przemówieniu p. posła Witkowskiego i p. Płaczka zebranie zamknięto odśpiewaniem hymnu Młodych.

— Nowa placówka w powiecie wągrowieckim. Powiatowy wydział Młodych O. W. P. w Wągrowcu otrzymuje liczne informacje o konieczności organizacji placówek w okolicy. Młodzi sama niejednokrotnie zgłasza się do wydziału, prosząc o pomoc organizacyjną. W ciągu ubiegłych dwu tygodni odbyło się kilka zebrań konspiracyjnych, na których młodzież z entuzjazmem odnosiła się do sprawy narodowej oraz Obozu Wielkiej Polski. Silniejsze placówki zorganizowano w Podolinie i Łopieninie, gdzie zebranie musiano urządzić na prywatnym podwórzu, gdyż p. Kochanowicz, właściciel koncesji na sprzedaż wódki, nie chciał udzielić salki „bo to — jak mówił — panowie wiedzą, jak jest... — Idea Obozu Wielkiej Polski w powiecie wągrowieckim zyskuje sobie zwolenników z dnia na dzień. Młodzi idą, aby deptać fałsz i brud. W tej pracy trzeba im pomagać.

Odezwa Zjednoczenia Katol. Związków Polek

Łącznie z ogólnopolskim Zjazdem zorganizowanym z okazji przyjazdu Biura Międzynarodowej Unii Kat. Organizacji Kobietych do Warszawy, odbyło się tamże, w dniach 29 i 30 maja posiedzenie Prezydium oraz Zjazd Rady Naczelnej Zjednoczenia Kat. Związków Polek.

Omawiając najaktualniejsze zagadnienia katolickiego ruchu kobiecego w Polsce, Rada Naczelna podkreśliła jako najbardziej palącą konieczność chwili obecnej skonsolidowanie tego ruchu oraz stworzenie silnych kobiecych central przy diecezjalnych instytutach Akcji Katolickiej.

W związku z tem postanowiono zwrócić się do ogółu kobiet z następującą odezwą:

W liście do przewodniczącej Międzynarodowej Unii Katolickich Organizacji Kobietych pani Steenberghe-Engeringh pisze Ojciec św.:

„Szczególną radością było dla nas stwierdzenie, że Unia, pozostając wierna własnym statutom, doskonale zrozumiała i zrealizowała prawdziwą Akcję Katolicką, taką jakiej sobie życzymy i jak ją kilkakrotnie określiliśmy: udział świeckich w apostolstwie hierarchicznym Kościoła Katolickiego dla obrony zasad religii i moralności oraz dla rozwoju zdrowej i pożytecznej akcji społecznej pod przewodnictwem hierarchii kościelnej — ponad wszystkimi partiami politycznymi i niezależnie od nich celem odnowienia życia katolickiego w rodzinie i społeczeństwie.

Rzeczywiście w obecnych smutnych warunkach rodzinnych i społecznych tylko akcji tak pojętej i praktykowanej kobieta katolicka może i powinna dawać swe poparcie, w niej bowiem znajdzie opatrność i odnowie społecznej, do której dąży my”.

Powyższe słowa Ojca św. dotarły w Polsce w pierwszej linii do członków Katolickich Związków Polek jako tych, które od lat dziesiątek przynależały do Międzynarodowej Unii, i jeszcze silniej, niż udział w kongresach rzymskich tejże Unii, uwypukliły nam zaszczyt, szczęście i dobro, jakie wypływa z szerzenia Królestwa Bożego na ziemi, we współpracy z hierarchią kościelną i w łączności z katolickimi kobietami całego świata.

Pragnąc stanąć do czynnej, zwracając się do współpracy w Akcji Katolickiej Związki te w porozumieniu z Episkopatem Polskim utworzyły pod koniec roku 1929 Zjednoczenie Katolickich Związków Polek, jako centralę na całą Polskę katolickiego ruchu kobiecego, która za szczególne swe zadanie uważa zwalczanie poglądów neopogańskich, zagrażających wartościom moralnym kobiety i rodziny.

Wszak dzień każdy nasuwa nam nowe i trudne zagadnienia, które winny być poważnie rozważane i rozsądzone przez ogół kobiet katoliczek według niezmiennych w zasadzie, a

Czytelnikom Naszym,
przejeżdżającym
przez

Berlin

przypominamy, że otrzymają naj-
świeższe numery

„Kurjera Poznańskiego”
we wszystkich kioskach
gazetowych

na dworcach i w wiel-
kich hotelach

zawsze z postępem idących wskazań Kościoła katolickiego.

Do takiej akcji stanąć winny wszystkie kobiety katolickie bez względu na stanowisko społeczne. Wzywamy więc gorąco, aby wstępowały do Katolickich Związków Kobietych w diecezjach, w których one już istnieją, a tam gdzie dopiero powstać mają, niech dopomagają ofiarnie i gorliwie do ich utworzenia.

Niech nas nie zrażają żadne przykrości ni trudności. Kobiety Polki znamionowała zawsze szczerą religijność i męstwo. Dziś, gdy chodzi o zdeklarowanie się i zaciągnięcie jawnie pod sztandar nauczającego Kościoła, który pomocy naszej wzywa, a zarazem dla swej trwałości najpewniejszym jest sprzymierzeńcem, kierownikami i ostoją — trzeba nam stanąć w pierwszych szeregach tej organizującej się armii — nietylko ku obronie zagrożonych wartości moralnych, ale ku zwycięskiej walce o triumf zasad Chrystusowych, z którymi ściśle związany jest los naszego narodu.

Zofia Rzepecka,
przewodnicząca Zjedn. Kat. Związków Polek, przewodnicząca Kat. Związku Polek w Poznaniu

Teresa Sapieżyna,
wiceprzew. Zjednoczenia Kat. Zw. P. przew. Kat. Zw. Polek w Krakowie

Zofia Zamoyska,
wiceprzew. Zjedn. Kat. Zw. Polek, przew. Kat. Zw. Polek w Warszawie

Marja Jeleńska,
członek Prezydium Zjedn. Kat. Z. P., przew. Kat. Zw. Polek w Wilnie

Róża Łukasiewiczowa,
członek Prezydium Zjedn. Kat. Z. P., przew. Kat. Zw. Polek w Lwowie

Helena Soltanówna,
sekretarka generalna Zjednoczenia Kat. Zw. Polek, Poznań — Aleje Marcinkowskiego 22.

POPIERAJĄCIE TANIE KUCHNIE
BO ONE KARMIA WSZYSTKICH

MINTO

cukierki miętowe
jedyne w swoim rodzaju
poleca

E. WEDEL

Pw 10986-62.217

NAJLEPIZY TOWARZYŹ W MARSJU

UWAGA RADYKALNIE
POT
ZAPOBIEGA BOLEINYM
ODPARZENIOM

nw 11905

MADE IN ENGLAND

MEM DE LUXE

NADAJE SIĘ
DO
APARATÓW
Gillette

Zagadki wyborcze w Płockiem

Pod tym nagłówkiem donosi „Gazeta Warszawska”:
W dniu 23 stycznia odbyło się w Płocku posiedzenie okręgowej komisji wyborczej nr. 9, na którym miano ustalić ostateczny wynik głosowania w okręgu płockim z czterech powiatów: płockiego, płońskiego, rypińskiego i sierpeckiego. Posiedzenie komisji odbywało się w rekordowym tempie, mimo to pełnomocnik listy narodowej mec. Koziełski i zastępca mec. Zgliczyński zdołali ustalić szereg faktów, polegających 1) na absolutnej rozbieżności cyfr, jakie doszły do komisji okręgowej, z danymi, pochodzącymi od mężów zaufania w wielu obwodach, 2) na fakcie stwierdzenia poprawek, przeróbek

i t. p. w protokółach, które doszły do komisji okręgowej.
Ow niezwykłe ciekawy materiał jest tak obfity, iż niepodobna od razu podać go w odniesieniu do wszystkich powiatów, tymczasem więc ograniczymy się do pow. płońskiego. Podajemy niżej zestawienie danych z szeregu obwodów, przyczem dla każdej listy pierwsza liczba pochodzi ze sprawozdań mężów zaufania Listy Narodowej, dostarczonych na formularzach opatrzonych podpisami i będących w posiadaniu pełnomocnika Listy, a druga jest to ta, którą przyjęła okręgowa komisja wyborcza na podstawie danych, jakie dotarły.

O B W Ó D	lista nr. 1	lista nr. 4	lista nr. 7
Nr. 5 Iłinek	84 — 584	302 — 302	234 — 234
Nr. 6 Cempkowo	156 — 456	253 — 253	160 — 160
Nr. 7 Joniec	141 — 241	573 — 573	182 — 182
Nr. 11 Wólka	36 — 433	196 — 196	433 — 36
(W tym obwodzie zestawienie danych wskazuje na przedstawienie liczb między listami 1 i 7).			
Nr. 12 Latonice	12 — 392	153 — 153	392 — 12
(to samo, co w obwodzie nr. 11).			
Nr. 13 Bołecin	73 — 373	256 — 256	301 — 301
Nr. 15 Sochocin	423 — 623	307 — 307	216 — 216
Nr. 17 Sarbiewo	24 — 424	362 — 362	314 — 314
Nr. 18 Diektarzewo	24 — 504	137 — 137	262 — 262
Nr. 19 Baboszewo	39 — 539	607 — 607	232 — 232
Nr. 20 Gralewo	135 — 930	484 — 130	303 — 140
Nr. 21 Drozdowo	22 — 736	343 — 36	297 — 27
Nr. 22 Dzierżążnia	263 — 463	299 — 299	162 — 162
Nr. 24 Naruszewo	83 — 283	171 — 171	311 — 30
Nr. 25 Żukowo	28 — 228	132 — 132	401 — 401
Nr. 26 Gumino	77 — 377	333 — 33	192 — 192
Nr. 27 Czerwińsk	188 — 688	667 — 667	241 — 241
Nr. 29 Chociszewo	59 — 659	193 — 93	275 — 75
Nr. 31 Kroczyce	57 — 607	292 — 292	255 — 255
Nr. 32 Kamienica	78 — 278	178 — 178	351 — 351
Nr. 34 Ciekosyn	186 — 386	131 — 131	293 — 293

Jeśli zestawimy rezultaty tylko 21 obwodów (cały powiat płoński ma obwodów 35), to okazuje się, że:
Liście nr. 1 przyznano 9016 głosów więcej, niż to wynika z danych, pochodzących od mężów zaufania ewentualnie i od członków poszczególnych komisji obwodowych.
Liście nr. 4 analogicznie przyznano o 1061 głosów mniej.
Liście nr. 7 taksamo o 1665 głosów mniej.
Tyle same cyfry. Ponadto pełnomocnicy listy stwierdzili, iż protokoły w niektórych obwodach okręgów były pisane ołówkiem. Stwierdzono, że np. w trzydziestej liczbie głosów, cyfra setek jest poprostu przerobiona na inną, a nie ma żadnego omówienia; są takie wypadki, że w protokole, gdzie „poprawiono” jest liczba głosów na daną listę, nie

„poprawiono” liczby w rubryce ogólnej ilości oddanych ważnych głosów, a ta liczba jako suma oczywiście nie zgadza się. Jest wypadek, że taką sumą „poprawiono”, lecz pozostała w protokole poprzednia suma, podana słownie.
W obwodzie nr. 8 pow. płońskiego (m. Wrona) zginęło 58 kartek, niewiadomo w jaki sposób. W tymże obwodzie na jednym spisie wyborców było niewykreślonych 287, na drugim 41.
W obwodzie nr. 33 pow. płońskiego (Grodziec) uprawnionych było 1017, głosowało jakoby 1008., tymczasem wiadomo, że z miejscowości tego obwodu Przybojewo nie głosowało 12 osób, drugiej — Szczepkowo — 20 osób, ponieważ zaś wybory odbywały się według spisów zeszłorocznych, trudno przypuścić, aby przez 7 i pół miesiąca nikt z tamtęch nie zmarł lub nie wyjechał z obwodu.

Zjazdy w Gdyni

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Gdynia, 30 czerwca.
W bieżącym sezonie Gdynia stała się ośrodkiem bardzo licznych zjazdów z całej Polski. Obrady organizacji i zrzeszeń, toczone się nad brzegiem polskiego morza dokumentują łączność społeczeństwa polskiego z Bałtykiem i są dowodem żywej chęci zaznajomienia się z naszymi problemami morskimi. Wartość polityczna i dydaktyczna zjazdów w Gdyni jest wielka, ponieważ przybyszą tutaj ludzie wszelkich klas z wszystkich zakątków Rzeczypospolitej. Miłość do morza zapuszcza w Polsce korzenie coraz to głębiej, coraz to lepiej rozumieją Polacy konieczność pracy na morzu.
Przez dwa dni świąt, 28 i 29 czerwca Gdynia gościła zjazd zrzeszenia techników kolejowych, piekarzy pomorskich, związku zawodowego pracowników administracji gminnej, oraz radę naczelną zrzeszeń kupiectwa polskiego.
W zjeździe zrzeszenia techników kolejowych wzięło udział 300 osób. Zgromadzenie zajął jako gospodarz prezes koła gdańskiego, p. Anon Schütz, który w dłuższym powitaniu przemówieniu zwrócił uwagę zebranym technikom kolejowym, że w Gdyni — miejscu zjazdu — kończy się teren fachowej działalności kolejarzy, a zaczyna się praca ich „młodej siostrzenicy” — komunikacji morskiej, w której Polska może korzystać dzięki posiadaniu dostępu do morza. Pozbawiona tego, nie mogłaby nigdy odegrać ważniejszej roli w świecie i skazanaby była na stanie się łupem zaborców, którzy zagarnęliby polski handel zamorski i ciągnęli z niego zyski. Dlatego kolejarzy polscy, zorganizowani

w zrzeszeniu techników, liczącym 800 członków, ślubują, że stać będą zawsze na straży wolnego dostępu Polski do morza i, że popierać będą wszelkie wysiłki narodu i państwa około rozbudowy polskiego handlu morskiego i polskiej floty handlowej i wojennej.
W zjeździe techników, któremu przewodniczyli p. Grygorowicz z Poznania i wiceprezes zrzeszenia p. Paszkiewicz z Wilna, wzięli udział w charakterze gości: jako przedstawiciel ministra komunikacji p. inż. Grütz-macher, wicedyrektor D. O. K. P. w Gdańsku, p. inż. Smoliński, naczelnik wydz. drog. D. O. K. P. w Warszawie, jego zastępca inż. Dobrzyński, oraz p. Suske, prezes okręgu pomorskiego związku techników R. P.
Zjazd piekarzy pomorskich połączono z poświęceniem sztandaru cechu piekarskiego w Gdyni. Wśród lasu sztandarów cechowych, niesionych w pochodzie do kościoła, były również sztandary cechów piekarskich z Wielkopolski. Na walnym zebraniu, odbytym w „Hotelu Centralnym”, wybrano nowy zarząd i powołano na prezesa p. Józefowicza z Grudziądza. Na inne stanowiska w zarządzie wola zebranych piekarzy pomorskich powołała pp.: Jabłońskiego, Nogowskiego, Zajackowskiego, Jurkiewicza, Kiesz-kowskiego, Kurowskiego, Smoczyńskiego, Szczygielskiego i Pomieczyn-skiego.

Na zjeździe pracowników administracji gminnej rozpatrywano poza sprawami organizacyjnymi konieczność wydania ustawy o ustroju samorządu terytorjalnego, oraz u-regulowanie praw i obowiązków urzędników gminnych. Jednogłośnie

przyjęto deklarację dającą odprawę rozszalałej i nieporządkowanej akcji niemieckiego nacjonalizmu.
Zjazd delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego powitał prezes Tow. kupców samodzielnich w Gdyni p. dyr. Mucha. Wyraził przekonanie, że kupcy polscy w Gdyni mają nadzieję, że nie pozostaną odosobnieni i wraz z kupiectwem całej Polski stworzą polski handel portowy i zamorski. Obradom przewodniczył p. Marchlewski z Grudziądza, w zastępstwie p. Hersego, który nie mógł być obecnym. Władze reprezentowali p. radca Celichowski z Torunia i prezes pomorskiej izby skarbowej p. Kossior. Obecni byli jeszcze wicedyrektor pomorskiej izby przemysłowo-handlowej p. dr. Smolen i wicedyrektor państwowego instytutu eksportowego p. dr. Mieczysław Dalkiewicz.
W toku obrad wygłoszono cztery, bardzo skondensowane referaty, oraz rzucono wiele ważnych postulatów i myśli. Przedewszystkiem stwierdzono, że warunkiem stworzenia polskie-

go handlu zagranicznego jest ugruntowanie polskiego handlu wewnętrznego; tylko wówczas możliwa jest ekspansja. W tym celu jest konieczna opieka państwa, które zobowiązane jest do dania kupiectwu możliwości rozwoju. Rząd — jak oświadczyli mówcy — zdaje się nie rozumieć znaczenia kupiectwa samodzielnego wewnątrz kraju. Traktat handlowy z Niemcami, liberalna polityka w stosunku do Gdańska, popieranie karteli i wprowadzanie nowych monopolów, wreszcie polityka podatkowa, wszystko to godzi w kupiectwo polskie i grozi mu rychłą zagładą. Obrady zakończono uchwaleniem szeregu rezolucji, których ostateczne opracowanie powierzone zarządowi, oraz wystąpieniem osobnej depechy do ministra przemysłu i handlu — na wniosek p. Poszwińskiego z Poznania — przeciw zamierzonemu przez rząd naruszeniu spoczynku niedzielnego. Wspólna wycieczka parowcem na Hel zaokrągliła program zjazdu przywódców kupiectwa polskiego w Gdyni. Fob.

Z życia politycznego Belgji

Bruksela, 1 lipca.

Każdego uderzyć muszą dość często w Belgji przesilenia rządowe, kończące się wprowadzeniem kompromisem, który jednak utoyka na każdym kroku na niezwykle trudnym terenie politycznym. Do niedawna główną przyczyną tych przesileni były walki między socjalistami a klasą posiadającą, lub walki wyznaniowe między klerikalami z jednej strony, a socjalistami i wolnomyślicielami (nazywa się ich w Belgji liberałami) z drugiej. Ale w ostatnich czasach teren walki stanowi kwestja językowa między Wallonami a Flamandami, sprawa, która dziś zaogniła się i która przedstawia coraz mniej możliwości kompromisu. Dało to komuś sposobność do nazwania Belgji niedobranem małżeństwem. Czy jest ono jednak rzeczywiście niedobre? Belgja sprawia raczej wrażenie typowego „mariage de raison”, małżeństwa bez miłości wprowadzone, ale pełnego zrozumienia dla siebie obojga małżonków.

Niezręcznym swatem małżeństwa była Anglja, która na kongresie wiedeńskim po klęsce Napoleona pod Waterloo, dążyła wszelkimi siłami do takiego pomniejszenia Francji, największej potęgi na kontynencie, aby przestała ona być raz na zawsze niebezpieczną. Przyłączono więc gallski szczyt Wallonów i południowych Flamandów do Holandji. Germańskiej potłowie małżeństwa dano taką przewagę liczebną nad połową gallską, że głos jej przechodził bez echa. Ale Wallonowie świadomi byli swej odrębności rasowej, zaś Flamandowie południowi, pozostający przez szereg wieków pod promieniami kultury francuskiej, bliżsi się czuli Wallonów, aniżeli Holendrów. To też to pierwsze małżeństwo przeżyło ze sobą lat zaledwie 15. W roku 1830, gdy z Paryża dotarł do Brukseli pierwszy szereg rewolucyjnej broni, niedobre małżeństwo rozleciało się. Wallonowie odseparowali się od germańskiego małżonka.

Mały liczbą, ale wielki sercem okazał się naród belgijski, prawdziwym Dawidem, który stwierdził w roku 1914, że potrafi się energicznie przeciwstawić zakusom Goljata na swe włosci i wytrwać w nierównej walce. Istniał już wprawdzie przed wojną flamandyzm, podkreślający odrębność rasową i narodową Flamandów, ale istniał w formie łagodnej nie negującej istnienia dualistycznego państwa. Podczas inwazji Flamandowie, narówni z Wallonami, uznali Niemców za wrogich najeźdźców i przeciwstawili się sami próbom wywołania separatyzmu. Nie-licznych separatystów ogół Flamandów uznał za zdrajców i przepędził z kraju po odpyływie germańskiej fali i gdy bohaterki król Albert wrócił ze szczyptą swej armji do stolicy, witali go równie entuzjastycznie Wallonowie, jak i Flamandowie. Pierwszem dziełem króla było uspokojenie umysłów, przy równoczesnej odbudowie zniszczonego kraju.

Ale należy zrozumieć trudne zadanie króla. Flamandyzm bowiem nie zrodził się z wojny, ale z... ordynacji wyborczej. Zrodziła go demokracja, powszechne głosowanie. Dopóki przedstawicielstwo kraju spoczywało w rękach zamożnej burżuazji, wszystko było w porządku. Burżuazja flamandzka używała bowiem potocznego języka zarówno flamandzkiego, jak i francuskiego. Kwestja językowa nie odgrywała żadnej roli i nie wywoływała żadnych sporów. Z chwilą wprowadzenia

powszechnego prawa wyborczego, do parlamentu weszli przedstawiciele mas robotniczych i włościańskich, z których jedni znali tylko język francuski, inni tylko flamandzki. Państwo musiało zostać uznane z miejsca za dwujęzyczne, co zresztą było zupełnie naturalne. Ale równocześnie zniknęła równowaga językowa. Wallonów jest 3 miliony, ale Flamandów 3½ miliona.

W tym stanie rzeczy Flamandowie liczą w parlamencie o 15 głosów więcej, aniżeli Wallonowie i bez kompromisu zdołają zawsze przegłosować Wallonów, którzy wobec tego są bezsilni. Mimo to Flamandowie nie posiadają własnej partji, która wyrażałaby ich odrębność narodową, podobnie, jak nie mają jej Wallonowie. Ale zrodzeni podczas wojny separatysty zdołali przesycać swe idee w część mas i stworzyć odrębną partję flamandzką „frontystów”, zresztą nieliczną i narazie bynajmniej nie niebezpieczną. Zdenerwowani Wallonowie zaczynają już dziś widzieć we wszystkich Flamandach wrogów wspólnego państwa. Zdaje im się, że Flamandowie chcą ich zdusić swą przewagą zarówno w parlamencie, jak i w kraju. I dlatego wolą frontystów, wrogów otwartych, gdyż wiedzą przynajmniej, do czego ci dążą.

Król jest w tem nieporozumieniu małżeńskim koncyliatorem, jest sądzią pokoju, który przemawia do skłóconych małżonków i godzi ich. Rola jego jest trudna, ale, jak dotąd, skuteczna. Pogodzeni w jego gabinecie małżonkowie odchodzą, aby wrócić po niedługim czasie. M. T.

Fiasko warcholstwa „sanacyjnego”

Najazd na Tow. Powstańców i Wojaków w Skokach odparty

W dniu święta Piotra i Pawła odbyło się w Skokach nadzwyczajne walne zebranie Towarzystwa Powstańców i Wojaków, celem zadecydowania, czy członkowie solidaryzują się z okregiem wągrowieckim w kwestji przyłączenia się do Związku poznańskiego, czy też chcą należeć do odłamu secesji, którą na terenie DOK. VIII przeprowadzili „sanacyjni” karjerowicze. Dodać należy, że Tow. Powstańców i Wojaków w Skokach było już niemal rozbite wskutek intryg sługusów „sanacyjnych” z niejakim Górnym na czele. Doszło nawet do tego, że towarzystwo to pod wpływem tych intryg nie wzięło udziału w zjeździe okręgowym w Wągrowcu.

Na zebraniu poniedziałkowym agitatorzy „sanacji” robili wszystko, aby towarzystwo zaprzepaścić. Ostatecznie jednak dano im do zrozumienia, że są fałszywymi apostołami, a wpływem „sanacji” na placówkę sprawiono uroczyście pogrzeb. Większością głosów zdecydowano, że Tow. Powst. i Woj. w Skokach solidaryzuje się z okregiem wągrowieckim i przystępuje do Związku Poznańskiego! Nie wątpimy, że krok Tow. Powst. i Woj. w Skokach znajdzie uznanie całego uczciwego społeczeństwa.

Zredukowani

Warszawa, 2. 7. (Tel. wł.). — W kuratorium warszawskim zredukowano na 1 lipca 5 wizytatorów. Teoretycznym motywem mają być względy finansowe, w praktyce usuwają ludzi rzekomo „nieprawnomyślnych”. (w)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Nowa atrakcja w Ogrodzie Zoologicznym

Ciekawe popisy tresowanych zwierząt drapieżnych rozpoczynają się dziś

Wczoraj popołudniu zawiązał wreszcie do Ogródu Zoologicznego niecierpliwie oczekiwany transport wytresowanych zwierząt drapieżnych, które zabawić będą naszą publiczność różnymi sztuczkami.

Zapowiedziane na 1 bm. pierwsze inauguracyjne przedstawienie nie mogło się odbyć z przyczyn od dyrekcji zupełnie nie zależnych. Zwierzęta przybyły we wtorek po południu do Poznania, kiedy urząd celny już nie urzędował. Dopiero nazajutrz t. j. w środę, mógł p. dyrektor Szczerkowski załatwić wszelkie formalności celne. Wszystko poszło bardzo prędko i sprawnie dzięki uprzejmości urzędu celnego, który sam dołożył starań, aby zmęczone długą podróżą zwierzęta, jak najprędzej dostały się do poznańskiego Ogródu Zoologicznego.

W środę przez całe popołudnie odbywała się zwózka zwierząt, mieszczących się w czterech cyrkowych wozach; w dwóch następnych znajdują się różne przyrządy niezbędne do atrakcyjnych popisów egzotycznych drapieżców. Wśród nich zwracają przedewszystkiem uwagę wspaniałe okazy wytresowanych białych niedźwiedzi, jest ich 11. Wszystkie te niedźwiedzie występowały w różnych cyrkach, a obecnie pogromca jeździ z niemi po różnych ogrodach zoologicznych z występami; ostatnio były we Wrocławiu, wzbudzając tam sensację, zwierzęta występują w grupach i popisują się różnymi sztuczkami. Niezwykle ciekawe są pantomimy, specjalnie opracowane dla tych drapieżców z północnych lodowców.

Białe te misie, udając zawodowych akrobatów, pną się po drabinach, zjeżdżają z wysokiej a pochylej deski, hustają się na specjalnych przyrządach. Najefektowniejszy jest moment, gdy w nagrodę za ciężką pracę misie wypróżniają ze smakiem butelki z... mlekiem.

Dziś przed południem ustawiono ogrodzenie i zaadaptowano arenę. Po południu kolejno o godz. 15.30, 17 i 18.30 odbędą się przedstawienia na placu, gdzie zwykle dzieci jeżdżą na kucykach. Od piątku codziennie rozpoczynają się popisy już od godz. 11, później o 14 i t. d. Bilet na to niezwykle widowisko wynosi dodatkowo zaledwie 50 gr od dorosłych i 25 gr od dzieci, a do każdej karty abonamentowej dopłaca się po 20 gr.

Poza tem przyjechało kilkanaście przeszlifowanych lwów, które będą oprowadzane wśród publiczności. Będą one pokazywały swe ostre alabastrowe zęby, ale mimo groźnego wyglądu, nie zrobią nikomu krzywdy i każdy może je śmiało głaskać. Reszta lwów znajdować się będzie w klatkach w ogrodzie. Po trawniku będą ponadto spacerować swobodnie nasze młode tygrysy z swą przybraną troskliwą matką.

Fotografom - amatorom nastęcza się nielada okazja do zdjęć.

A więc w ogrodzie zoologicznym znowu mamy dzięki wielkim zabiegom i troskliwoci dyrektora, nową i niezwykłą sensację, która niewątpliwie spotka się z ogromnym zainteresowaniem oraz poparciem całego Poznania. (z)

nickiego z Poznania, byłego mansonarza kolegiaty farnej. W Krzyżownikach, na granicy parafii powitał przybywającego ks. proboszcza Skórnickiego p. kpt. rez. Białoszyński i miejscowy sołtys p. Sroń; dzieci szkolne witały nowego proboszcza deklamacjami. Poprzedzany banderą konną udał się ks. proboszcz następnie w towarzystwie p. kpt. rez. Białoszyńskiego do Kiekrza, gdzie przed kościołem oczekiwali jego przybycia licznie zgromadzeni parafianie. Dzieci szkolne witały ks. proboszcza kwiatami i wierszykami. W imieniu dozoru kościelnego przemówił p. Palacz z Wielkiego, a w imieniu nauczycielstwa kierownik szkoły w Złotnikach p. Zboralski. Licznie przybyli towarzysze miejscowe, m. in. „Sokół” Kiekrz - Psarskie. Następnie odbyło się wprowadzenie ks. proboszcza w procesję do kościoła. — Tam ks. prob. Skórnicki powitał swych nowych parafian, dziękując im za serdeczne przyjęcie. — Należy nadmienić, że wszystkie miejscowości, przez które przejeżdżał ks. prob. Skórnicki, przybrane były zielenią i sztandarami. (k.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Popelnila samobójstwo przez otrucie się esencją octową** Florentyna Skrzypiec, zamieszkała przy ul. Chwaliszewo 49. Przyczyna samobójstwa narazie jest nieznana. Zwłoki denatki odstawiono do szpitala miejskiego. (z)

— * **Zięć pobit teściową.** Wczoraj wieczorem przywołano pogotowie ratunkowe na Wielkie Garbary 45, gdzie opatrzone poranioną na głowie p. Elżbietę Thiem. Jak twierdzi p. Thiemowa były to skutki zbytnej krewkości zięcia. (k.)

— * **Zatrut się kwasem solnym.** W mieszkaniu przy G. Wildzie 116 zatrut się przypadkowo kwasem solnym 41-letni szofer Konrad Majewski obecnie bez zajęcia. Po udzieleniu pierwszej pomocy przez pogotowie ratunkowe przewieziono Majewskiego do szpitala miejskiego. Przyczyna zatrucia nie została ustalona. (k.)

— * **Postrzelenie dzierżawcy alei.** We wtorek po południu na odcinku Kaczory w pow. wolsztyńskim synowie niejakiego Kreisa z Pfalzdorf w Niemczech przekroczyli nielegalnie granicę polską w celu kradzieży czeresni. Kiedy dzierżawca alei czeresniowej, p. Stefan Szymaniak z Nowej wsi w pow. wolsztyńskim usiłował Kreisów zatrzymać, wtenczas jeden z nich strzelił z rewolweru i trafił Szymaniaka w lewe udo. Rana postrzałowa jest tak ciężka, że p. Szymaniak udać się musiał w opiekę lekarską. Obaj złoczyńcy zbiegli do Niemiec. (k.)

— * **Pożary.** We Włoszakowicach w pow. leszczyńskim z niestwierdzonej przyczyny spalił się dom mieszkalny rolnika p. Antoniego Nawrota. Straty ocenia się na około 6 tys. zł. — W Solcu Nowym (powiat wolsztyński) spłonął dom mieszkalny, stodoła i część urządzenia mieszkalnego u rolnika p. Ottona Siegmunda. — Straty ocenia się na 5 tys. zł. — W Doruchowie w pow. kępińskim, prawdopodobnie z powodu nieostrożności, zapaliło się w mieszkaniu rolnika p. Tomasza Markiewicz. Ogień stłumiono rychło. — W

Ruchocinku w pow. gnieźnieńskim, na terenie, dżerżawionym przez p. Stanisława Klocka, spaliła się stodoła p. Jakóba Matelskiego. — Wielki pożar powstał w młynie parowym Dyrekcyj Lasów Państwowych w Suchym Lesie w pow. poznańskim. Dzierżawca młyna jest p. Paff. — Spłonęło doszczętnie urządzenie młyna i lokomobila, razem wartości około 50 tys. zł. Ogień powstał prawdopodobnie wskutek samozapalenia się łożysk transmisji. — W Złotowie Nowem w powiecie szubińskim spaliła się stodoła, dwie szopy i narzędzia rolnicze w zabudowaniach p. Antoniego Dziennika. — Wskutek uderzenia pioruna podczas burzy w Broniszewicach Nowych w pow. pleszewskim zapaliły się zabudowania rolnika p. Dominika Widza. Z dymem poszły dwie stodoły, obora, stajnia i wozownia, razem wartości 25 tys. zł. — W Kołaczku w pow. szubińskim spłonęła stodoła, chlew i narzędzia rolnicze u p. Gustawa Luedtkego. Szkody wynoszą 20 tys. zł. — W Zakrzewie w pow. poznańskim spłonęła stodoła chałupnika Jana Zielińskiego. — Podczas burzy w Kotowiecu w pow. pleszewskim piorun zapalił stodołę i zabił krowę u rolnika p. Stanisława Mielcarza. Stodoła spłonęła doszczętnie. — Wskutek nieostrożności jednego z robotników powstał ogień w lesie państwowym Szostaki w pow. szamotulskim. Pastwa płomieni padły 3 i 5-letnie kultury lesne na przestrzeni trzech hektarów oraz 45 metrów sześciennych drzewa opałowe. (k.)

— * **Strzały do złodziei w Krzeszkowicach.** W jednej z ostatnich nocy miejscowość Krzeszkowice w pow. szamotulskim nawiedziła banda złodziei, która dopuściła się czterech włamań. M. in. włamano się do rolnika K. Andrzejewskiego, dalej do p. J. Grześkowiaka i p. J. Lewandowskiego. Złodzieje włamywali się na strychy domów mieszkalnych i kradli pierze darte w większej ilości. Około godz. 2 stróż nocny zauważywszy złodziei, zaalarmował synów okradzionego Andrzejewskiego, którzy wszczęli pościg za złoczyńcami, strzelając do nich dwukrotnie z fuzji. — Włamywacze porzucili przestępstwo i uciekli z pierzem, znaleziony obficie śladami krwi. Przypuszcza się, że jeden ze złodziei został ranny. (k.)

— * **Bójka.** Podczas zabawy w Kucharach w pow. pleszewskim doszło do krwawej bójki między chłopakami z Kuchar a chłopakami z Kościelnej Wsi w pow. kaliskim. Podczas bójki poranieni zostali nożem 21-letni Jan Lesin i Stanisław Binek z Kościelnej Wsi Lesina w stanie bezradnym przewieziono do szpitala w Kaliszu. Binek jest lekko poraniony i leczy się w domu. (k.)

— * **Napad na ulicy.** W Bydgoszczy na ul. Zaczęcie nieznanymi cyklistami napadł p. Jadwiegę Dobrowolską z Bydgoszczy. — Napastnik wydarł 72-letniej p. Dobrowolskiej torbę, zawierającą klucze, 8 zł gotówki i okulary. (z)

— * **Zwłoki na torze.** W dniu 30 ub. mies. na torze kolejowym między Tupadłami a Przedbojowicami w pow. strzebińskim znaleziono zwłoki mężczyzny. — Tożsamości nieboszyka nie można było ustalić, gdyż nie znaleziono przy nim żadnych dokumentów osobistych. Ma on ujęchaną stopę prawej nogi i silnie pokaleczoną szyję oraz głowę. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Aresztowanie szajki złodziejskiej.** Dnia 26 ub. mies. policja przytrzymała Marję Janusz, zamieszkałą przy Alejach Marcinkowskiego 20. Posiadała ona przy sobie różne towary, nie mogąc wskazać źródła ich nabycia. Dochodzenia ustaliły, że Januszówna należy do szajki włamywaczy i paserów, w skład której wchodzi: Franciszka i Leona Stachowiakówne, Andrzej Szafranski, żona jego Stanisława, Zielińska i dwóch nieustalonych osobników. Przeprowadzone dochodzenia stwierdziły dalej, że materiały, znalezione u Januszówny, pochodzą z kradzieży; złodzieje zawieźli je do mieszkania Zielińskiej przy Drodze Urbanowskiej 13. Podczas przeprowadzonych dochodzeń ustalono również, że w nocy na 24 ub. mies. włamano się do sklepu Biernackiej w Kościance, skąd skradziono różne materiały bielizny i inne towary lokcyjne ogólnej wartości 3 tys. zł. Jako podejrzanych ujęto wyżej wspomnianych Stachowiaków na stacji Obrzycko Stare w chwili, gdy zamierzali odjechać w kierunku Poznania. Pewną część skradzionych rzeczy rozpoznała p. Biernacka u Stachowiaków. Szafranski i Januszówna przekazano do dyspozycji władz sądowych. (z)

— * **Za nieprzestrzeganie przepisów administracyjnych** policja spisała 1 bm. 18 doniesień, za zakłócenie spokoju publicznego zatrzymano 2, za opilstwo 6, za opór władzy 2 i za kradzież 2 osoby. (z)

— * **Ostrzeżenie przed złodziejami kieszonkowymi.** W związku z uroczystościami odsłonięcia pomnika prezydenta Wilsona, spodziewany jest liczny zjazd publiczności. Wydział śledczy policji poznańskiej wydał ostrzeżenie, mając na uwadze, że z okazji podobnych uroczystości napływa element przestępczy w poważniejszej liczbie, gdyż spodziewa się znaleźć dla siebie sprzyjające okoliczności do popełnienia kradzieży. A więc wydział śledczy policji ostrzega publiczność, biorąc udział w uroczystościach, by zwracała uwagę na otoczenie nietylko na miejscu uroczystości, ale także w tramwajach, na

Przy astmie, chorobach serca, cierpieniach piersiowych i płucnych, zolcach, rachityzmie, powiększeniu gruczołu tarczycowego i wolach, naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” stanowi istotny środek, regulujący funkcje przewodu pokarmowego. Zadać w apt. i drog. nw 4287

dworcu i we wszystkich miejscach, gdzie publiczność skupia się w większej liczbie. (k.)

— * **Kradzież łodzi w letnisku.** Ze stacji letniska kolejowego w Bablinie w powiecie obornickim skradziono w tych dniach łódź długości 5,30 m. Łódź pomalowana była wewnątrz na biało a zewnątrz na czarno a na wierzchu jej ściany widniał napis „Bablin”. (k.)

Z WIELKOPOLSKI

— * **Kiekrz.** (Prymicje.) W tutejszym kościele parafialnym odbyła się prymericja ks. Sylwestra Marciniaka. Kościół był przepelniony, przyczem podniosło kazanie wygłosił ks. kanonik Jęsek z Poznania. Ks. prymericjantowi asystowało przy mszy św. świątelnik księży.

— * **Murowana Goślina.** (Jubileusz stowarzyszenia.) W niedzielę, dnia 5 bm. Kat. Tow. Robotników Polskich będzie obchodziło 25-lecie swego istnienia, połączone z poświęceniem nowego sztandaru oraz uroczystości 40 rocznicy encykliki „Rerum Novarum”. Program uroczystości jest następujący: o godz. 8,20 przyjmowanie delegatów na dworcu i wymarsz z orkiestrą na salę parafialną; godz. 8,45 przyjmowanie delegacji przed tą salą; o godz. 9,00 wymarsz na cmentarz, celem złożenia wieńca na grobie ks. prob. Tytuśa Orańskiego, byłego patrona Towarzystwa; o godz. 10 uroczyste nabożeństwo i poświęcenie sztandaru. Kazanie wygłosi sekretarz generalny, ks. Michałowicz z Poznania. Po nabożeństwie uroczysta akademja na sali p. Bajera. Po południu o godz. 14,45 koncert w ogrodzie p. Bajera i rozmaite niespodzianki. (wg.)

— * **Oborniki.** (Wizyta J. E. ks. biskupa Dymka.) Miasto nasze przeżywało w tych dniach niezwykle uroczyste chwile z powodu przyjazdu J. E. ks. biskupa Dymka. Miejscowy komitet współdziałający z magistratem i ks. prob. Szymańskim, ubrał miasto w szaty wprost imponujące. W niedzielę o godz. 16 zebrały się na Rynku wszystkie miejscowe towarzystwa i organizacje oraz tłumy publiczności. Na powitanie ks. biskupa udała się do Łukowa banderja konna w pięknych strojach, oraz powózka z czwórką siwków. Na ulicy Łukowskiej utworzyli szpaler dzieci szkolne, które w czasie przejazdu ks. biskupa obdarzyły go kwiatami. Na Rynku przywitali ks. biskupa liczne duchowieństwo oraz burmistrz Marsfeld, poczem zaprowadzono dostojnego gościa pod baldachimem na specjalnie przygotowany tron. W serdecznych słowach przemówił burmistrz miasta, witając go m. in. jako syna ziemi obornickiej. Następnie odprawiono ks. biskupa z pieśnią do kościoła, poczem odbyła się procesja żałobna naokoło kościoła za zmarłych parafian. Następnie udzielił ks. biskup Sakramentu Bierzmowania, do którego przystąpiło przeszło tysiąc wiernych. Wieczorem odbył się na plebanji raut, wydany przez ks. prob. Szymańskiego. W drugim dniu odprawił ks. biskup mszę św., poczem znowu udzielił Sakramentu Bierzmowania. Po południu wyjechał na wizytację kościółka św. Krzyża, lecznicy pod Obornikami, szpitala miejskiego a wieczorem do majątku Golaszyn. O godz. 8 wiecz. odbyła się akademja w strzelnicy ku czci J. E. ks. biskupa. W ostatnim dniu wizytował ks. biskup kościół w Kiszewie. — Na pożegnanie dostojnego gościa zebrały się tysięczne rzesze parafian przed plebanją, skąd o godz. 21 wśród długotrwałych okrzyków „Niech żyje” wyjechał ks. biskup samochodem do Poznania. (ok.)

— * **Nowe miasto n. W.** (Z Tow. Rob.) W niedzielę, 28 czerwca br. urządziło Towarzystwo Polsko-Katolickich Robotników obchód 40-lecia wydania wiekopomnej encykliki „Rerum Novarum”. Na program obchodu złożyły się: wspólny pochód do kościoła wszystkich towarzystw i po nabożeństwie pochód po mieście. Poza tem odbyła się akademja w sali p. Szymankiewicza, którą zagał ks. prob. Dybizański; nastąpiły śpiewy chóru kościelnego i Koła śpiewu „Halka”, deklamacje, referaty. Po południu odbyła się zabawa w lasku nad Wartą, w celu zebrania funduszu na pokrycie kosztów obchodu, gdzie bawiono się przy dźwiękach orkiestry Tow. Powst. i Wojaków do późnego wieczora. (i)

— * **Budzyń.** (Z Kat. Tow. Robotników.) W ub. niedzielę odbyło się miesięczne zebranie Kat. Tow. Robotników Polskich w Budzynie, zagajone przez ks. patrona Łakotę. Wykład teologiczny wygłosił ks. patron na tem: „Cztery prawdy o istnieniu Boga”. W dalszym porządku obrad wobec zbliżającego się terminu zabawy lotowej wybrano do pomocy zarządcy komitet z 4 członków. (bk.)

— * **Wronki.** (Likwidacja szkoły wydzielowej.) Z końcem roku szkolnego została zlikwidowana tutaj istniejąca od lat przedwojennych szkoła wydzielowa. Wywołało to wśród tutejszego obywatelstwa

KALENDARZYK

Czwartek, 2 lipca 1931.

Słońce: wschód 3,33; — zachód 20,18; — długość dnia 16 godz. 45 min.

Księżyc: wschód 22,24; — zachód 5,33; — po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Czwartek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska plus 13 st. C., pochmurno, wiatr północno-wschodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 754 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 22 st. C., najniższa plus 11 st. C. Ilość opadu 1 mm.

Przepowiednia pogody na piątek: Pochmurno z przejściowymi burzami i deszczem; chłodniej.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu. Dziś plus 0,46 m.

Kal. rzk.: Nar. N. M. P.; jutro Heljodor B. Kal. słow.: Ojcomil; jutro Miłostaw.

Nocna służba aptek

Sródmieście: Apteka Czerwona, St. Rynek 37. — Apteka Zielona, ul. Wrocławska 31. — Apteka 27 Grudnia, ul. 27 Grudnia 18. — Apteka K. Marcinkowskiego w „Bazarze” przy ul. Nowej.

Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ulica Mickiewicza 22. — Apteka „Pod Opatrznością Boską”, ul. Dąbrowskiego 76. Łazarz: Apteka Łazarska, ul. Małeckiego narożnik ul. Strusia.

Wilda: Apteka „Fortuna”, ul. Górna Wilda 96. — Apteka przy Bramie Wildkiej, ul. Górna Wilda 3.

W innych dzielnicach pełnią nocną służbę apteki tamtejsze.

OSOBISTE

— * **25-lecie pracy zawodowej.** W dniu dzisiejszym obchodzi właścicielka sklepu kolonialnego przy ul. Piekary 25, p. Stanisława Paradyż, 25-lecie istnienia sklepu i pracy. W tej tak rzadkiej uroczystości wziął udział m. in. ks. Kaczorowski z parafii św. Marcina. Szczęść Boże!

WYSTAWY

— * **Z Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych** (przy placu Wolności 18). Powszechnie znany i ceniony malarz-artysta Wojciech Kossak nadesłał kilka obrazów batalistycznych, które od dziś w salonie Tow. Przyj. Sztuk Pięknych oglądać można. — Najnowsze dzieło jego „Bitwa pod Grunwaldem” wystawione będzie w Zamku, ponieważ salon T. P. Sz. P. z powodu szczupłych ubikacyj eksponatu tego wystawić nie mógł.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Powitanie nowego proboszcza w Kiekrzu.** W święto Piotra i Pawła odbyło się uroczyste powitanie nowego proboszcza parafii kiekrzkiej ks. Michała Skór-

niezadowolone. Dzieci umieszczono po części w gimnazjach w Szamotułach i w Czarnkowie.

— (Likwidacja fabryki.) Tutejsza fabryka mebli pod nazwą „Wielkopolska Fabryka Wyrobów z Drzewa Tow. Akc.” likwiduje się. Obecnie wyprzedaje się jeszcze pozostałości maszyn i narzędzi. — Ubikacje fabryczne zostaną częściowo przerobione na mieszkania.

— (Utonięcie.) Dnia 29 ub. mies. o godzinie 13 utonął podczas kąpieli w Warcie 11-letni uczeń szkoły powszechnej Kasprowicz Leon. Zmarły w dniu przed wypadkiem przystąpił po raz pierwszy do Komunii św. Związek dotychczas nie wydobył. (wr.)

— * **Lopienno.** (Prymicie.) Rządka i bardzo podniosła uroczystość obchodziła Lopienno. Na skutek otrzymanych święceń kapłańskich obchodził neoprezbiter ks. Leopold Kiełczewski prymicie w tutejszym kościele. W asyście proboszcza, ks. Józefa Gierłowskiego wyszła procesja z kościoła do domu rodzicielskiego po nowo wyświęconego księdza, który w asyście ks. rektora Zawady z Kruszwia i ks. rektora Świerca z Wielunia oraz prezbitera asystenta ks. prob. Gierłowskiego celebrował pierwszą mszę św. Kazanie okolicznościowe wygłosił ks. rektor Drzazga z Kazmierza.

— * **Kępno.** (Tydzień L. O. P. P.) Zbiórka uliczna, urządzona na terenie miasta Kępna, przyniosła 243,60 zł. Ze sprzedaży nalepek osiągnięto 91,40 zł. Razem więc zebrano 335 zł.

— (Stan bezrobocia.) W Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Kępnie, jest zarejestrowanych ogółem 1347 bezrobotnych. W ciągu ostatniego tygodnia zmniejszyła się liczba bezrobotnych o 100 osób. Zasiłek pobiera 435 osób.

— (Pożar.) W zagrodzie Rozalii Tomysiel w Makoszycach spaliły się dwa wozy gałęzi, umieszczone kilka metrów od domu mieszkalnego. Pożar, który zagrażał już sąsiednim budynkom, zdolano w porę stłumić.

— (Kradzież maki.) Gosp. Goli ze Szklarki Mysłiewskiej, skradziono 2 ctr. maki żytniej z wozu, stojącego przed rzeźnictwem Walentego Łakomego. (ck)

— * **Chodzież.** (Egzamin w szkole zawodowo-dokształcającej.) W poniedziałek, 22 ub. mies. odbył się w publicznej szkole dokształcającej zawodowej egzamin końcowy terminatorów klas 3. Zdalo 48 terminatorów.

— (Obchód „wianków”. Staraniem Towarzystwa gimn. „Sokol” odbyły się „wianki” na jeziorze miejskim, które zgromadziły nad brzegiem liczne tłumy publiczności. Na falach jeziora kołysały się przepięknie udekorowane łodzie oraz kajaki. Na jeziorze urządzona była specjalna tratwa, na której Sokoli zapalali rakietę oraz ogień. Z motorówki miejskiej Tow. Spiewu „Halka” odśpiewała kilka pieśni. Poza koncertowały dwie orkiestry Tow. Kolejarzy oraz Tow. Muz. „Harmonij”. Czysty zysk przeznaczono na powódź z Wileńszczyzny.

— * **Inowrocław.** (Posiedzenie Rady miejskiej.) Ostatnie posiedzenie Rady miejskiej odbyło się 24 czerwca pod przewodnictwem p. dyr. Kreisnera. Komisja prawna po przejrzeniu statutu uzdrowiskowego uznała go za zupełnie zgodny z przepisami prawnymi. Do komisji uzdrowiskowej wybrano wiceprez. Juengsta i radcę Chojnackiego, na zjazd zaś gospodarzy miast województwa zachodnich do Tczewa i Gdyni pp. mec. Przybyszewskiego i Jurkowskiego. Załatwiono przyczynienie sprawę umorzenia zaległej spłaty za opłat Szkoły Handlowej Tow. Samopom. Polsko-Chrześc. Kupców, wreszcie rozpatrzone sprawę obniżenia podatku od bileto-ów kinowych o 30 proc. i szereg innych lokalnych kwestyj, poczem posiedzenie zamknięto.

— (Handlarz narkotykami.) Edward Pokorny z Inowrocławia, zam. przy ulicy Małej Cmentarnej 4 prowadził od dłuższego czasu kradzież medykamentów i narkotyków jak opium, kokaina i inne, pracował bowiem w aptekach w Pakoście, Poznaniu, Unisławiu. Zapasy, zgromadzone u Pokornego, oceniono na sumę 2 tys. zł. Pokorny chciał w ten sposób zgromadzić zapasy, celem otwarcia apteki w Unisławiu. Skradzione medykamenty odda-łno właścicielom, narkotyki zaś do dyspozycji wojew. urzędu zdrowia. Pokornego zwolniono z aresztu.

— (Przedstawienie Teatru Miejskiego.) W czasie obecnego sezonu kuracyjnego gościć będzie w Inowrocławiu dwa razy tygodniowo zespół Teatru Miejskiego z Bydgoszczy.

— (40-lecie encykliki „Rerum Novarum.”) Dnia 29 czerwca Katol. Tow. Robotników urządziło ze współudziałem Zw. Tow. w sali Parku Miejskiego uroczystą akademię z racji 40 rocznicy encykliki „Rerum Novarum”. Na całość złożyły się przemówienia ks. ks. dziekana Kubińskiego i prob. Jaśkowskiego, deklamacje, śpiewy chóralne Tow. Spiewaczego „Moniuszko”.

Z POMORZA

— * **Toruń.** (Z Bractwa Kurkowego.) Jedno z najstarszych w Polsce bractw kurkowych (liczące swoją historię od 14-go wieku), Bractwo toruńskie, obchodziło w dniu 29 ub. m. uroczyste 10-lecie ponownego spolszczenia po powrocie Torunia na łono Ojczyzny. Obchód połączony był z otwarciem strzelanicy tegorocznego o godność króla kurkowego, które dokonane zostało w przeddzień w przebudowanej po-

Spieszmy

wszyscy na zlot Sokolstwa

z udziałem wybitnych gości zagranicznych

w dniu 5 lipca na stadionie miejskim.

Bilety można wcześniej nabywać w firmie J. Wlekiński (hotel Bazar)

dług najnowszych wymagań strzelnicy Bractwa Zieleniu. Następnie dnia, 29 ub. mies., odbyła się w wielkiej sali własnej, wspaniałej siedziby Bractwa, uroczysta akademja jubileuszowa, w której udział wzięli także i przemawiali prezes Zjednoczenia Polskich Bractw Kurkowych, p. Aleksander Ratajczak z Poznania. Śpiewał chór „Dzwon” pod batutą p. Parzyboka i grała orkiestra kolejowa. Przemówienie powitalne wygłosił prezes Bractwa toruńskiego, p. Maćkowiak, poczem br. Krystek odczytał historję Bractwa od dnia założenia. Rozdano wszystkim braciom medal pamiątkowy. (wd.)

— * **Świecie n. W.** (Zachęta ks. Kardynała-Prymasa.) Wychowankowie tutejszego konwikt biskupiego „Gregorianum” wydają od lutego br. dwutygodnik pod nazwą „Gregorianum”. Wyszło do końca roku szkolnego 9 numerów pisma. W przeciągu dotychczasowej pracy okazało się, że nie jeden z uczniów zakładu posiada wiele rokujący talent. Nakład dwutygodnika wynosi 350 egzemplarzy, numer ma zawyczać stron 12, odbijanych na opalografie i kosztuje 20 gr. Chociaż wydawnictwo nie wszędzie się spotkało z należytem poparciem i zrozumieniem, to tem większą sprawiło radość młodemu gronu redaktorskiemu odrębne pismo J. Em. ks. Kardynała-Prymasa z dnia 25 ub. mies., wypowiadające gorąco słowa zachęty dla młodych literackich piór uczniowskich.

Czy jesteś już członkiem T. C. L.? Jeśli nie, zapisz się zaraz w biurze T. C. L. przy ul. Fr. Ratajczaka 16 albo w redakcji pisma naszego!

SPORT

Piłka nożna

Zarząd P. K. S. obsadził zawody w dn. 12 lipca następującymi sędziami: „Warszawianka” i „Legja” — p. Rettig, „Garbaria” i „ŁKS” — p. Gulicz, „Pogoń” i „Legja” — p. Seider, „Warta” i „Ruch” — p. Marczewski.

Zawody Polska i Lotwa. W Rydze przygotowują się do przyjęcia naszej reprezentacji w ceremonialny sposób, gdyż oprócz zarządu lotewskiego związku będą na dworcu przedstawiciele naszego poselstwa. Kolonja polska oczekuje z wielkiem przejęciem wyniku zawodów, co będzie miało duże znaczenie propagandowe ze względu na obecny kurs antypolski na Lotwie. To też powinniśmy wygrać wysoko, aby zadokumentować wobec tego młodego narodu, iż z Polską należy się liczyć na wszystkich polach. Kapitan związkowy PZPN ustawił reprezentację Polski w ten sposób, iż szkielec drużyny tworzą gracze „Wisły”, która jest teraz w dobrej formie. Wyjazd z Warszawy nastąpi w piątek o północy, przyjazd do Rygi w sobotę o godz. 18, odjazd w poniedziałek po południu.

Reprezentacja Krakowa na spotkanie z Poznaniem uległa jeszcze w ostatniej chwili zmianie, gdyż Pychowski wyznaczony na mecz z Lotwą nie może wyjechać do Rygi z powodu trudności urlopowych, wskutek czego przybędzie do Poznania, aby grać zamiast Skrynkowicza, który uda się na Lotwę. Reprezentacja Krakowa przyjedzie do Poznania w sobotę. Samo spotkanie wzbudziło w tutejszych sferach sportowych ogromne zaniepokojenie a wynik stoi pod znakiem zapytania. Bilety wcześniej nabywać już można od piątku w sekretariacie PZPN przy ul. Skarbowej 21 w godzinach od 19 do 20 oraz w niedzielę od 11 do 13.

Lekka atletyka

„Warta” i „Stadion”, ćwierćfinał o drugie mistrzostwo Polski zapowiada się jako pierwszorzędną atrakcję. Dobrze znany zespół lekkoatletów „Warty” zmierzy swe siły z zaprawioną w walkach i silną drużyną „Stadionu” z Sikorskim, Cyszem, Zajuszem, Rzepusiem, Nieszymem i Kremakiem na czele. Kulminacyjnym punktem zawodów będą sztafety, z których na 4x100 m. „Stadion” ma duże szanse zwycięstwa, a w „olimpijskiej” i 3x1000 m. natomiast zmierzą się siły wyrównane. Mecz ten odbędzie się w niedzielę, o godz. 11 na boisku „Warty”.

Tennis

O mistrzostwo drużynowe. Na kortach WLTK w Agrykoli rozegrano mecz o drugie mistrzostwo Polski (okręg warszawski) pomiędzy WLTK i AZS. Wygrał zespół WLTK 6:1. Poszczególne wyniki: Marszewski (W) i Zbyszewski (A) 6:1, 6:4; Hincz (A) i Tarnowski (W) 6:3, 6:2; Marszewski i Hincz 6:0, 6:1; Tarnowski i Zbyszewski 6:3, 6:4; Junżanka (W) i Zalewska (A) 3:3, 6:4; Junżanka i Marszewski — Zalewska i Zbyszewski 6:0, 6:1; Marszewski i Tarnowski — Hincz i Rząd 6:3, 6:2.

Smiała wyprawa kajakiem składanym

Dwaj uczniowie gimnazjum im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Jan Gackowski i Kazimierz Lubieniecki, postanowili odbyć smiałą wyprawę krajoznawczą Wisłą do Gdyni, i to na kajaku składanym. Wyjazd nastąpił od źródła Wisły. Wyprawa ta obliczona jest na pięć tygodni; śmiali żeglarze wyjeżdżają dziś z Poznania. Tego rodzaju podróż na kajaku składanym (nb. całkowicie polskiego wyrobu) odbędzie się wogóle po raz pierwszy. To też młodym śmiałym żeglarzom towarzyszą nasze najszczerze życzenia jak najlepszego pokonania wszelkich trudów i zwycięskiego dotarcia do celu.

4-proc. Premjowa Pożyczka Dolarowa

Dziś odbyło się losowanie 4 proc. premjowej pożyczki dolarowej serii 3-ciej. Wynik losowania jest następujący:

1 premja 12.000 dol. nr. 1416283.
2 premje po 3.000 dol. nr. 979060, 1095493.
7 premij po 1.000 dol. nr. nr. 1022186, 556991 1444354 11030040 916633 737621 1416257.
10 premij po 500 dol. nr. nr. 1079089 104987 425585 1008546 727392 504961 582790 1469945 548913 2419.
75 premij po 100 dol. nr. nr. 335999 914005 1243828 1440312 362407 1083356 117518 1053509 59947 209767 99363 240709 696607 728463 499667 718493 1397682 584249 1487187 1270901 729644 272804 320403 1486884 1089565 448062 515470 485008 1020282 296155 92695 1191518 168860 1462857 833392 666972 774350 750495 701869 267016 133425 1124463 1466544 47877 85297 1013715 677223 1010215 1023255 13746 541220 1259873 1056806 130797 139449 54676 964848 1285608 1257254 309163 1364314 1035011 1376414 540996 932125 362871 37777 169108 713290 289610 449460 151610 128421 857273 808124.

Częściowa zmiana taryfy pocztowej, telegraficznej i telefonicznej

Dz. Ustaw nr. 57 z dn. 16. VI. br. przynosi rozporządzenie ministra poczt i telegrafów w sprawie częściowej zmiany i uzupełnienia taryfy pocztowej, telegraficznej i telefonicznej. Do najważniejszych zmian należy wprowadzenie specjalnej taryfy za listy i kartki pocztowe w obrocie miejscowym. Za listy miejscowe prywatne do 20 gr. wyznaczono opłatę 15 groszy, za pojedyncze kartki pocztowe w obrocie miejscowym 15 groszy. Opłatę za listy zagraniczne podniesiono do 60 gr. Dalsze zmiany dotyczą paczek oraz przekazów pocztowych. Nowa taryfa telegraficzna ustala należytość w wysokości 5 groszy od wyrazu za telegramy miejscowe a 15 groszy za telegramy miejscowe, przyczem w pierwszym wypadku opłata zasadnicza wynosi 25 groszy, w drugim zaś 50 gr. Zmianom uległa również taryfa telefoniczna, specjalnie w dziale rozmów zamiejscowych. Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1 lipca br.

Dążenia do nowelizacji ustawy o zabezpieczeniu od bezrobocia

Z końcem bież. miesiąca z inicjatywy Izby przem.-handlowej w Wilnie rozpatrzyła specjalna komisja Związku Izb wło- ski dotyczące pożądanym zmian w zakresie obowiązujących przepisów co do niesienia pomocy robotnikom, pozbawionym pracy Komisja, wychodząc z założenia, że pomoc dla bezrobotnych nie powinna być traktowana jako ubezpieczenie, lecz raczej jako forma pomocy społecznej, postanowiła domagać się ograniczenia udzielania zasiłków tylko do tych bezrobotnych, którzy nie posiadają innych źródeł dochodowych na swe utrzymanie w okresie braku pracy. Poza tem postanowiono dążyć do przedłużenia okresu zatrudnienia, uprawniającego do korzystania z zapomóg, do podwyższenia wieku młodocianych, uprawniających do korzystania z zasiłków, i wprowadzenia kilku innych zmian, zmierzających do ograniczenia wydatków na pomoc dla bezrobotnych. Obecnie opracowywany jest na podstawie tych wniosków konkretny projekt noweli, który przedłożony zostanie czynnikom rządowym. Równocześnie poruszana będzie sprawa obniżenia odsetek za zwłokę, pobieranych przez fundusz bezrobocia do wysokości norm, ustalonych dla innych zakładów ubezpieczeń społecznych. — Zaznaczyć należy, że ministerstwo pracy i opieki społecznej, otrzy-

mawszy wniosek Zrzeszenia Związków przemysłowych, zach. i pol. Polski o obniżenie generalne odsetek, obowiązujących w funduszu bezrobocia, odrzuciło wniosek z uzasadnieniem, iż w razie potrzeby, są zarządy obwodowe funduszu upoważnione do obniżania odsetek, wynoszących normalnie 2 proc. miesięcznie do 10 proc. (l)

Falszywa przysięga z niedbalstwa

Od adwokata p. dr. S. Bauman o- trzymaliśmy na podstawie § 11 usta- wy prasowej sprostowanie doniesienia naszego, podanego w Nr. 286 „Kurje- ra Poznańskiego” p. n. „Ładny dzia- łacz „sanacyjny”. Chociaż sprostowa- nie to niezupełnie odpowiada wyma- ganiom ustawowym, zamieszczamy je w imię bezstronności poniżej:

Szanowna Redakcja „Kurjera Poznańskiego” w Poznaniu.

Wielmożny Panie Redaktorze!

Na podstawie § 11 ust. pras. z 7. 5. 1874 r. proszę uprzejmie jako obrońca p. Szczepana Barankę o łaskawe umie- szczenie następującego sprostowania notatki zawartej w piśmie WPanów Nr. 286 z 25. 6. 1931 r. na str. 4 p. t. „Ładny działacz „sanacyjny”:

Nieprawdą jest, by mandat mój p. Szczepan Baranek został zasądzony za zarzucaną mu aktem oskarżenia zbrod- nię krzywoprzysięstwa popełnioną przez zatajenie przy przysiędze wyja- wienia, że jest współwłaścicielem przedsiębiorstwa lakierniczego, i by o- broną oskarżonego była wykretna, na- tomiast prawdą jest, że Sąd uwierzył obronie oskarżonego, że udział w przedsiębiorstwie tem nie uważał on za obiekt wartościowy, który należy podać w wykazie majątku, ze wzglę- du, że przedsiębiorstwo nie przynosiło podówczas jeszcze żadnych dochodów, gdyż było w stadium zakładania — i dlatego zasądził oskarżonego jedynie za złożenie fałszywej przysięgi z nie- dbalstwa, czem właśnie tłumaczy się niski wymiar kary, i jej zawieszenie. Od wyroku tego zgłosiłem zresztą ape- lację.

Proszę przyjąć wyrazy wysokiego poważania

Dr. Bauman, adwokat.

Zatem, jak adwokat p. Baranka p. dr. Bauman sam przyznaje, akt oskar- żenia zarzucał p. Barankowi krzywopr- zysięstwo, a sąd skazał go za zło- żenie fałszywej przysięgi z nie- dbalstwa. Zatem niewinnym go nie uznał. Oczekamy zresztą wy- niku apelacji, o której sprostowanie mówi na końcu.

Wielka frekwencja w łazienkach miejskich

W ostatnich dniach liczba kąpiących się w łazienkach miejskich znacznie wzrosła. W święto Piotra i Pawła ką- pało się 2 750 osób, a w poprzednią nie- dzielę przeszło 2 600 osób.

Największą frekwencję miały łazien- ki miejskie w dniu 31 maja rb., w któ- rym to dniu kąpało się 4 185 osób, a w dniu 30 maja kąpiących się było 2 365 osób. (k)

Teatr Wielki

DZIŚ — „Tosca”. Piątek, 3. 7. „Księżna cyrkówka”. Sobota, 4. 7. Balet „Pan Twardowski” w Parku Wilsona. Niedziela, 5. 7. „Straszny dwór”. Poniedziałek, 6. 7. „Manru” — uroczyste uczczenie Mistrza Paderewskiego w Teatrze. Przedprzedaż biletów w Teatrze Pol- skim od godz. 10—17. Ceny biletów od 75 groszy.

Teatr Polski

DZIŚ — „Kajzer” (Wilhelm II.). Piątek, 3. 7. „Kajzer” (Wilhelm II.) Sobota, 4. 7. „Kajzer” (Wilhelm II.) Niedziela, 5. 7. „Kajzer” (Wilhelm II.) Poniedziałek, 6. 7. „Kajzer” (Wilhelm II.) Bilety poprzednio nabyć można w ka- sie teatralnej. Początek o godzinie 8 wieczorem.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Święty płomień” — występ Sol- skiej i Wysockiej. Piątek, 3. 7. „Święty płomień” — występ Solskiej i Wysockiej. Sobota, 4. 7. „Dzień jego powrotu” — wy- stęp Solskiej i Wysockiej.

DWÓR HUGGERA

DZIŚ — „Florette i Patapon” — występ Teatru Nowego. Piątek, 3. 7. „Florette i Patapon” — występ Teatru Nowego. Sobota, 4. 7. „Florette i Patapon” — występ Teatru Nowego.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

TEATRY BĘDĄ OD JESIENI ZAMKNIĘTE?

Co się stało w Warszawie? — Zjazd przedstawicieli scen polskich — Rozbite rokowania z ZASPEM — Katastrofa gospodarcza teatrów — Redukcja musi nastąpić — Bez względu na ZASPU i aktorów — Teatry jako urzędy podatkowe dla ZASPU — Dyrektorzy jako poborcy — ZASP wziął ciężką odpowiedzialność.

Warszawa, 30 czerwca.

Układy między teatrami a zarządem Związku Artystów Scen Polskich (ZASPEM) zostały rozbite. Dopóki ZASP nie zaprzestanie presji na dyrekcje, aby przeprowadzić swoje żądania, w dzisiejszym kryzysie do urzędywistnienia niemożliwe, dopóty sceny polskie nie przystąpią do żadnych rokowań z personelem o przyszły sezon.

Wyłoniły się przy tem, obok innych, drobniejszych a utrudniających pracę w teatrze warunków ZASPU, dwie główne przeszkody.

Po pierwsze ZASP domaga się, aby wszyscy aktorzy byli dalej angażowani na dwanaście miesięcy sezonu, z miesiącem ma się rozumieć płatnego urlopu.

Jest to niemożliwe w dzisiejszym kryzysie ekonomicznym, przy zmniejszeniu płac urzędniczych i przy gradzie bankructw we wszystkich gałęziach gospodarki. Nawet olbrzymie subwencje, płacone np. przez miasta na pokrycie deficytów teatralnych nie wystarczają, aby zapłacić luki w kasie, powstające przez ubytek publiczności. Miesiące wiosenne i letnie są wprost katastrofalne. Warszawa np. zniżyła ceny teatrów miejskich o 45 procent, byle przyciągnąć publikę, a udział widzów jest coraz mniejszy. Temi dniami we Lwowie w jednym z teatrów nie sprzedano ani jednego biletu. Wiadomo, że dotychczas przy każdym nowych układach z aktorami pierwszym, normalnie biorąc, słowem było: podwyżka. Otóż gaże aktorskie płaci publiczność: czy to w formie należności za bilet, czy w formie podatku, jak przy subwencjach, które są teatrom wypłacane z funduszy publicznych. Jest to nie do pomyślenia, aby publiczności powodziło się coraz gorzej, aktorom zaś coraz lepiej. A przeciwnie, w miarę jak dochody widza się uszczuplają i jak coraz mniej na teatr wydaje, w tym samym stosunku muszą pogodzić się pracownicy teatru z myślą, że i ich czeka redukcja dochodów, która inne zawody już dawno dotknęła.

Najłatwiej wprowadzalną formą takiej redukcji jest skrócenie sezonu tj. wyeliminowanie tych miesięcy, w których wpływy kasowe są żadne, w których publiczność już zupełnie nie chce aktorom gaż wypłacać. Dyrektorzy proponowali dla dramatu sezon 10-miesięczny, zaś dla operetki i opery 8-miesięczny. Wszystko przemawia za tem, że i te okresy byłyby za długie. Sezonem możliwym do skalkulowania jest czas od 1 października do końca kwietnia. Reszta roku jest albo niepewna, albo też zupełnie pewna w znaczeniu ujemnym. Jeżeli dyrekcje posunęły się w ustępstwach tak daleko, to raczej dowód ich dobrej woli i optymizmu, niż liczenia się z tem, że kryzys trwa dalej i ma tendencję aby rosnąć.

Drugi nie do utrzymania warunek ZASPU stanowi podatek, którym dyrekcje teatrów muszą na żądanie ZASPU obkładać publiczność i — spełniając z musu rolę poborcy — do kas ZASPU go przelewać. ZASP postanowił wybudować sobie w Warszawie dom dochodowy z kawiarnią, kinem, hotelem, może salą koncertową i t. d. (t. zw. „Dom aktora”) a pieniądze na grunt i budowę ściąga z widzów teatralnych. Dyrekcje są zmuszone pobierać od publiczności opłaty dodatkowe na ten cel, po 10 groszy za każdy bilet, co czyni rocznie wielkie sumy i ma w rezultacie dostarczyć czterech czy pięciu milionów, jakie na tej drodze ZASP umyślił zyskać. Przymus polega na tem, że ZASP nie pozwala aktorom angażować się do teatru, nim dyrekcja nie podpisze t. zw. konwencji, t. j. umowy, w której mieści się warunek, że ten przymusowy podatek z publiczności będzie ściągany i ZASPOWI oddawany.

Szersze sfery publiczności nie wiedziały może do tej pory o tej daninie i o presji, jaką wywiera ZASP na dyrekcje, aby sumy te z widzów ściągała. Teatry postanowiły nieodwołalnie uwolnić publiczność z pod tego haraczu i to jest drugi punkt, od którego nie odstąpią.

Należy dodać, że przymusowego sezonu 12-mies. niema poza — Austrią —

w żadnym nawet najbogatszym kraju europejskim. W Austrii zaś doprowadził on już do pozamykania mnóstwa teatrów i do katastrofalnego bezrobocia między aktorami. Obkładanie publiczności przymusowym podatkiem na przedsiębiorstwa ZASPU nie potrzebuje komentarzy. Teatry polskie postanowiły nie poddawać się dłużej niczem nieuzasadnionemu przymusowi i gospodarkę teatralną poprowadzić tak, aby utrzymać placówki sceniczne, zagrożone przez kryzys gospodarczy i przez żądania ZASPU.

W tym celu teatry polskie zwały się do bezwzględnej solidarności i postanowiły dopóty nie wchodzić z aktorami w żadne rokowania co do przyszłego sezonu, póki ZASP nie zapewni scenom możliwości egzystowania przez zastosowanie się do realnych warunków życia. Aktorzy są, jak wiadomo, zrzeszeni w ZASPIE i idą z nim solidarnie w bezwzględny na teatry nacisku. Tak staje solidarność przeciw solidarności. Dla obrony scen polskich został na nowo powołany do życia Związek Dyrektorów Teatrów Polskich. Przewodniczącym został dyrektor Teatru Polskiego i Małego w Warszawie, dr. Arnold Szyfman, do zarządu wchodzi: intendent teatrów miejskich w Warszawie p. A. Strzelecki jako skarbnik, p. J. Boczkowski jako sekretarz, oraz jako członkowie: B. Szczurkiewicz, dyrektor Teatru Polskiego w Poznaniu, oraz Teofil Trzcinski, dyrektor Teatru im. Słowackiego w Krakowie.

W zjeździe wzięli udział dyrektorzy i przedstawiciele scen Warszawy, Poznania, Krakowa, Lwowa, Bydgoszczy, Katowic i Torunia. Reprezentowane były zarówno teatry miejskie, jak prywatne. Imieniem gminy m. Poznania uczestniczył w zjeździe wiceprezydent dr. Mikołaj Kiedacz. Prezydent magistratu m. Warszawy wydelegowało dyr. J. Herbst. Miarę znaczenia, jakie posiadał tegoroczny zjazd jest fakt, że ministerstwo spraw wewnętrznych wydelegowało na obrady p. insp. Łaniewskiego, który w charakterze obserwatora asystował przy dyskusjach. To też zjazd postanowił złożyć memorjały o sytuacji teatrów dwóm ministerstwom: spraw wewnętrznych oraz oświecenia publicznego.

Jak poważnym musi być położenie świadczy fakt, że do solidarności z teatrami dramatycznymi i muzycznymi przystąpili dyrektorzy teatrów rewiowych, które dotychczas uchodziły za wiążące koniec z końcem. Ostatni sezon i temu położył koniec.

W ten sposób ZASP postawił kwestję na ostrzu miecza. Te teatry, które zaczęły już wstępne rokowania z personelem, w nadziei, że będzie dostępny rozsądnym argumentom, przerwały je. Tak się stało między innymi w Warszawie w Teatrze Wielkim. Teatry nie podpiszą z ZASPEM żadnej umowy, która by mieściła warunki sprzeczące się z dobrem sceny i z warunkami życia gospodarczego. A że aktorzy poddają się zupełnie kierownictwu ZASPU i popierają je, przeto wojna została już faktycznie rozpożeta.

Jest to próba siły między ZASPEM, który działa idzie po linii „związku zawodowego” i stosuje taktykę bezwzględnej presji, a... życiem. Zdaje się, że to ostatnie pozostanie silniejszym i w tym wypadku, tak jak bywa w każdym innym. Jeżeli ZASP przeszkodzi otwarciu w jesieni teatrów, to przymusi swych członków do bezrobocia, które potrwa dłużej lub krócej, zależnie od uporu sfer, ZASPEM kierujących i narazi ich na nieobliczalne straty, bo dotychczas nie się nie słyszało, aby ZASP wypłacał swym bezrobotnym członkom jakie stałe zapomogi. Być może, iż ZASP liczy na opinię publiczną, którą pragnąłby zapewne urobić w tym kierunku, aby na teatry wpłynęła. Nie może się to udać. Opinia jest dzisiaj zupełnie poinformowana o anormalnych stosunkach, jakie żądania ZASPU wnoszą w życie sceny polskiej. Dzięki temu uświadomieniu, zrozumiała na kim ciąży odpowiedzialność za wypowiedzenie walki i kto ją będzie wyłącznie ponosił.

T. W.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Lwów a Słownik Biograficzny. Piszą nam ze Lwowa: Polska Akademia Umiejętności przystąpiła jak wiadomo do opracowania „Słownika Biograficznego”. Słownik ten obejmie życiorysy wszystkich Polaków, którzy odegrali rolę w tworzeniu kultury polskiej. Materiał Słownika podzielony będzie na 12 grup, według zawodów, a więc na: polityków, uczonych, poetów, artystów, techników, ziemian, lekarzy itd. Naczelnym redaktorem wydawnictwa jest prof. W. Konopczyński z Krakowa. We wszystkich większych miastach Polski powstana komitety regionalne, które zajmą się zbieraniem materiałów w swoim regionie. Taki komitet powstał już we Lwowie i odbył posiedzenie organizacyjne pod przewodnictwem prof. F. Bujaka. Na zebraniu wygłosił referat prof. Konopczyński, zapoznając zebranych z programem pracy redakcyjnej. Do komitetu wchodzi kilkanaście osób ze sfer naukowych i przedstawicieli rozmaitych zawodów intelektualnych. (lk)

Krakowskie Tow. Neurologiczne odbyło posiedzenie z odczytem dr. Chłopickiego pt. „Demonstracja przypadku ruchów przymusowych z przymusową koprofalią” dr. Godłowskiego pt. „Demonstracja guza mózgu w okolicy ciał czworaczych” i dr. Miodońskiego pt. „Mechanizm odczynów bieżących”.

CIĘKAWA STATYSTYKA STUDENTÓW UNIwersYTETU

Z Krakowa donoszą nam:

Stosunkami na wydziale prawniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego zajął się w ciekawej rozprawce dr. M. J. Ziomek, biorąc pod uwagę procent młodzieży katolickiej i żydowskiej, oraz stosunek między liczbą słuchaczy, którzy rozpoczynają studia, a liczbą tych, którzy je istotnie kończą. Okres badany przez dr. Ziomeka to lata 1925—1930. Okazuje się, że np. między rokiem 1925 a 1928 liczba żydów wzrosła dwa razy więcej, niż katolików. Autor stwierdził przy tem charakterystyczny objaw. Oto pierwszy egzamin prawniczy uchodzi za trudny na Uniwersytecie Jagiellońskim, to też żydzi (których 45 procent pochodzi ze Lwowa i z poza Lwowa) składają go we Lwowie, a na drugi rok studiów przybywają do Krakowa, gdyż drugoroczny egzamin ma znowu opinię trudnego na Uniwersytecie lwowskim. Co do „odpadania” po drodze do ukończenia studiów, to cyfry są również ciekawe. Okazuje się, że do czwartego egzaminu siada z zapisanych na pierwszy rok słuchaczy katolików zaledwie 18,4 procent, zaś żydów 33,3 procent. Tymczasem to autor tem, że żydzi, jako zamożniejsi, nie walczą tak o byt lekcyjny, pisaniami itp. po biurach itd. i mogą się lepiej przygotowywać do egzaminów. Biorąc ogólnie — kończy swą ciekawą statystykę dr. Ziomek — na 869 osób, zapisanych na prawo w r. 1925, ukończyło studia prawidłowo w r. 1929 osób 203, czyli 23,4 procent.

LITERATURA

Z lwowskiej kultury. Ze Lwowa piszą nam: Kasyno i Koło literacko-artystyczne ogniskuje życie kulturalne, ruch artystyczny i literacki naszego miasta. Czwartki kasynowe przynoszą koncerty, odczyty, konkursy i wieczory literackie. M. in. w roku ubiegłym odbył się w tych ramach wieczór ku czci Rilkego, wieczór 10 pisarzy lwowskich, odczyt Jadwigi Toeplitz-Mrozowskiej, wieczór warszawskiej „Kwadrasy”. Koło współpracuje z pokrewnymi towarzystwami miejscowymi, jak Związek Zawodowy Literatów, Akademickie koło literacko-artystyczne, Tow. Przyjaciół Francji itp. Kasyno posiada czytelnię, zaopatrzoną w przeszło sto czasopism polskich i zagranicznych, bibliotekę z 11 tysiącami dzieł polskich, angielskich, francuskich i włoskich oraz dział muzyczny z 220 dziełami. (lk)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Kraków i architekt. Z Warszawy donoszą nam: Na niedawnym zjeździe delegatów polskich stowarzyszeń architektów zabrakło, jak już donosiłem, przedstawicieli Krakowa. Nadesłali oni list, jako Koło krakowskie, które do Związku stowarzyszeń nie należy, zawierający postulaty i warunki, pod jakimi Kraków mógłby się do Związku przyłączyć. Kraków był na początku czasów powojennych predestynowany do ważnej roli. Jako centrala przemysłowa Górnego Śląska i zagłębia Dąbrowskiego mógł być na swoim gruncie zjednoczyć niejako wszystkie trzy zabory, przyspieszając akcję unifikacyjną, a równocześnie tworząc dla siebie nowe warunki rozwoju. Stało się inaczej. Rolę Krakowa w życiu zawodowym wzięły na siebie Katowice. Mniejsza o warunki, jakich Kraków się domaga (idzie o zmiany statutu). Ale statut ten był przyjęty na powszechnym zjeździe architektów jaki się odbył w Poznaniu podczas Powszechnej Wystawy Krajowej. Na zjeździe tym byli obecni przedstawiciele Koła krakowskiego i nie zgłosili sprzeciwu. A więc? Gdyby nie to, że nie lubię patosu, miałbym ochotę powiedzieć: Sic transit gloria mundi...

(Dr. L. N.)

W NASZYCH REGJONACH

CIESZYŃSKIE MUZEUM OTWARTE

Cieszyn, 1 lipca.

Temi dniami otwarte zostało Muzeum Miejskie w nowym, obszernym lokalu. Jest nim dom miejski, zwany od dawnego właściciela domem Demłowski. Narazie niektóre mieszkania zajmują jeszcze lokatorowie, a na zbiory muzealne zwolniono tylko salę II. piętra. Z czasem w tym gmachu pomieszczą się wszystkie cieszyńskie kolekcje muzealne, których jest dość dużo.

Najstarsze są zbiory, zapoczątkowane w r. 1802 przez ks. Leopolda Siersznika. Obejmują one cenne kolekcje numizmatyczne i przyrodnicze oraz bogatą bibliotekę. Mieszcza się one do dziś w muzeum i przy ulicy imienia założyciela. W r. 1902 poważne zbiory zapoczątkował em. kapitan Weissman. Ofiarował je później miastu i ostatnio były one umieszczone w b. zamku Habsburgów. Tutaj też znajdowała się część zbiorów ks. Józefa Londzina, który skupował a także otrzymywał w ofierze liczne przedmioty, książki i pisma dotyczące kultury śląskiej. Opiekę nad swym muzeum powierzył ks. Londzin Tow. Ludoznawczemu. Od r. 1929 stanowiły one depozyt w muzeum miejskiem, z zastrzeżeniem odrębności wśród zbiorów tego muzeum.

Poza temi kolekcjami zasługują na staranniejszą opiekę i lepsze pomieszczenie: biblioteka „Macierzy Szkolnej”, biblioteka po J. I. Kraszewskim, biblioteka zboru ewangelickiego, archiwum zamkowe. Z czasem znajdą one pomieszczenie w nowym gmachu Muzeum Cieszyńskiego.

Chwilowo Muzeum mieści się w 12 salach. Na schodach i przy wejściu rozmieszczone są stare obrazy i mapy historyczne Śląska Cieszyńskiego. Na korytarzu zgromadzone zbiory kościelne m. in. późnogotyckie obrazy ołtarzowe, statuetki z drzewa, rzeźby barokowe, organy w stylu rokoka, kilka starych organów.

Następna sala mieści zbiory numizmatyczne, z pokazną kolekcją monet i medali polskich. W gablotce na środku sali widzimy okazy ceramiki, przeważnie obcej. W sali przyległej rozmieszczono nagromadzone przez ks. Londzina zbiory etnograficzne: stroje ludowe śląskie, czepe, płaszczecie cieszyńskie, strój kobiecy jabłonkowski, strój miejski z przed 80 lat, ozdoby srebrne, cieszyńskie pasy, „hoczki”, łańcuchy guzików, „żywotki”, gorsety, hafty, wreszcie dwie malowane skrzynie. Obok w sali z fryzmem o motywach ludowych śląskich widzimy znowu wyroby ceramiczne m. in. okazy z roku 1760, dzbanek z cynową pokrywą z r. 1563. Dalej trzy skrzynie rzeźbione, obrazy na szkle, rzeźby ludowe, instrumenty muzyczne, sprzęty domowe, plugi drewniane z Istebnej.

Sala na lewo od wejścia urządzona jest w stylu Biedermaierowskim. Na ścianie wisi obraz malarza cieszyńskiego Wankego z 1868 roku. Rozstawiono tu meble, komody, na nich stare zegary. W następnej sali mieszczą się zbiory archeologiczne, dotyczące kultury prehistorycznej i rzymskiej. Obok zbiory broni z czasów dawnych i nowszych, polskiej i obcej. Osobna sala przeznaczona jest na pamiątki polskie, jak m. in. starożytna mapa Polski Lottera, medale za rzeź Pragi z roku 1794, godło Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, poklute bagnetami przez Czechów przy napadzie w roku 1919, obraz mal. Wałacha, przedstawiający wjazd wojsk polskich do Cieszyna. W gablotkach znajdują się stare księgi polskie, m. in.: biblia Radziwiłłowska, biblia ks. Wujka, prawo magdeburskie, kronika Bielskiego, kancjonał Trzonowskiego.

Inna znowu sala gromadzi specjalnie pamiątki cieszyńskie, a więc: dokumenty z dziejów Cieszyna, dawne widoki, obrazy i plany miasta, kolekcję monet cieszyńskich, pieczęcie, pamiątki z pokoju cieszyńskiego w roku 1779, kielich z dokumentem Adama Wacława z r. 1598, wreszcie wykopaliska z góry zamkowej.

Zbiory obejmują już dziś przeszło 8500 okazów, a mając zapewnioną opiekę i wygodny lokal, rozrastać się będą stale.

R. S.

Książki nadesłane

Tadeusz Miciński: „Lucyfer”. Pisma pośmiertne. Warszawa 1931. Dom Książki Polskiej, Spółka Akcyjna.

W poszukiwaniu genjuszów

Mąż opatrnościowy. — Wylawiacz wynalazków. — Błąd jakich mało.

Mister W. B. Kahn (ongiś prawdziwie podobnie Cohn) uprawia niepowszednią profesję. Nazywają go „wylawiaczem genjuszów“, a jest on pewnego rodzaju „wojazerem“ wielkiego koncernu amerykańskiego, finansującego różne wynalazki oraz „genjalne pomysły“. Mr. Kahn jest zatem mężem opatrnościowym dla tej licznej rzeszy jednostek, których „epokowe idee“ z powodu braku gotówki nie mogły być dotąd zrealizowane z korzyścią dla ludzkości.

Wielu interesujących szczegółów, dotyczących działalności tej ciekawej osobistości, dowiedział się korespondent pisma angielskiego, który miał sposobność spożyć śniadanie z Mr. Kahn'em w hotelu Ritz.

— Zadaniem mojem — mówił przedstawiciel koncernu amerykańskiego — jest dotrzeć do wszystkich zakątków świata, w poszukiwaniu ludzi, w których umyśle kiełkują nowe idee, a ponieważ „wynalazców“ wszelkiego autoramentu w każdym kraju jest legion, więc jestem stale, dokądkolwiek zawitam, oblegany przez setki osób płci obojga. Zaznaczyć muszę, że większość ich odchodzi — rozczarowana. Nie ma bowiem na świecie „branży“ bardziej eksploatowanej, jak dziedziną wynalazków. I co najsmutniejsze: mogli się tak człowiek nad urzeczywistnieniem rzekomo epokowej idei, przez szereg lat, wydaje ostatnie swe grosze, a kiedy rzecz dojrzała już do opatentowania, dowiaduje się nieszczęsny, że wynalazek taki już istnieje. I nietylko istnieje, ale w dodatku, w znacznie ulepszonej formie.

Zresztą zawsze gotów jestem — ciągnął dalej Mr. Kahn — każdy przedstawiony mi konkretnie pomysł, szczegółowo rozpatrzyć. Ale, na miłość Boską, nie przychodźcie do mnie z nowymi ideami odnośnie „perpetuum mobile“, albowiem w rzeczy samej ono już istnieje, wyrażając się w bezustannym napływie jego rzekomych, wynalazców do mego gabinetu przyjaźni. Nie mniej ulubioną dziedziną wynalazków są środki lecznicze „na wszelkie dolegliwości“. Jakaś kobiecina z Northampton przyniosła mi pigułkę: małą, szarą pigułkę. Ale jakie niesamowite właściwości lecznicze zaklęte były w tej niepozornej kuleczce! Mogła ona — zdaniem wynalazczyny — zniweczyć takich groźnych wrogów ludzkości jak: gruźlicę, raka, paraliż postępowy, nie mówiąc już o pomniejszych dolegliwościach w rodzaju kataru, reumatyzmu i t. p.

Pomijając jednak takie i tem podobne wypadki, panu Kahnowi w jego corocznych podróżach udał się nieraz znakomity „połów“. Ostatnimi czasy zakupił on już kilka wynalazków w dziedzinie chemii i metalurgii. Szczególnie zaś interesują go wszelkie nowe wskazania, umożliwiające obniżenie kosztów, któregośkolwiek z mechanicznych procesów. Jeżeli zatem udało się komu wynaleźć tańszy od dotychczas praktykowanych sposobów, powiedzmy: rafinowania ropy naftowej, drukowania gazet lub wytwarzania stopów metali, ten zawsze znajdzie chętny posłuch u amerykańskiego „wylawiacza genjuszów“.

— Uważam siebie za człowieka nie głupiego — kończył rozmowę Mr. Kahn, — jednak raz w życiu strzeliłem baka nie do darowania. Oto kiedyś odwiedził mnie jakiś Włoch i począł rozwodzić się nad ideą przesyłania depesz bez posługiwania się drutem. Ów „fantastyczny“ projekt pobudził mnie do serdecznego śmiechu. Dziś zbiera mi się na płacz, gdy o tem pomyślę. Albowiem nazwisko owego „fantasty“ było — Marconi! Kr.

Niema kobiet brzydkich

W tych dniach czytaliśmy w „Kurjerze Pozn.“ ciekawe wywody o tem, że starych panien nie będzie, wobec tego warto stwierdzić, że nie będzie również i brzydkich kobiet.

Brzydkich kobiet nie ma na świecie. (Wspaniałe, pocieszające twierdzenie dla tych, które uważa się jako brzydkie). I na poczekaniu zmyśla się opowiadkę, stosownie do zapotrzebowania o pięknościach kobiecych. Warszawa, chwali się, że jej płeć piękna jest najpiękniejsza. Lwów również zabiega o pierwszeństwo pod tym względem, i Poznań nie chce być na ostatnim miejscu. Ale co tu mówić o nas, kiedy we wszystkich miastach na całej kuli ziemskiej powtarza się historie o premjowanych, koronowanych pięknościach. Tymczasem kiedy się wyjawia ochotę ujrzenia tych czarujących boginek i szuka ich w danych miastach, szuka ich się istotnie napróżno. Urabia się wtedy

przekonanie, że piękność to kwiat rzadki, który napotyka się nie często.

Na całym świecie jest przewaga kobiet brzydkich, które, o dziwo, pozwalają się twardzić przez znikomą ilość okrzyków piękności. Kiedy artystka filmowa, Greta Garbo, zaczęła swe pół długie włosy za uszy, i wygląda przy tem czarująco, naśladują ją tysiące jej zwolenniczek bez względu na to, że mogą się tem dosłownie oszpecić. A weźmy pod uwagę kwestję kapeluszy. O ile skończona piękność włoży na głowę rodzaj kapotki, jakie nosiły nasze prababki, wcale nie zaszkodzi to jej urodzie. Ale kiedy miliony kobiet zechcą się ubrać w nie, idąc za krzykiem mody i nałożą takie kapelusze „kokieteryjne“ z czoła, wtedy przyprowadzą o bezsensowne noce niejednego estety.

Ale skąd to pochodzi? Otóż właśnie stąd, że kobiety brzydkie chcą koniecznie być ładnymi. Z chwilą, gdy kobieta, patrząc na siebie w lustro uzna, że jest brzydka, wtedy dopiero przestaje naprawdę być brzydka. Tylko ta brzydota jest niemiłą i szkaradną, która gwałtem pragnie uchodzić za piękność. Z urodą bowiem jest to samo, co z modną biżuterią sztuczną. Przed dziesięć laty byłaby zupełnie niemożliwą. A dlaczego? Bo wtedy biżuteria chciała pretensjonalnie zastąpić kamienie prawdziwe, gdy tymczasem obecnie przyznaje się uczciwie, że jest tylko szkłem i dlatego jest ładna i pożądana.

Brzydka kobieta myśli często, że do miłości mają prawo tylko ładne kobiety. Dlatego stara się wszelkimi siłami być ładną i tem psuje wszystko. Gdyby się starała wierzyć w siebie i mieć zaufanie do siebie, takiej, jaka jest, a nie marzyła pretensjonalnie o ideale niedosięgniętym, wtedy przekonałaby i innych do siebie.

Najmilsze kobiety to te, które niegdyś były brzydkie, z tem się nie kryły i pogodziły, i dlatego przestały być brzydkie. Wiadomo, że kobieta ładna, chociażby tylko w swoim pojęciu, liczy zbytnio na swą urodę, a zapomina o wdzięku, którym więcej ludzi zdobywa, niż wszystkim innem.

Jedno jest pewne, i to należałoby przeprowadzić, że kobiety brzydkie powinny ustanawiać modę. Gdy w jednym lub drugim kapeluszu lub sukni będzie brzydkiej kobiecie do twarzy, będzie w nich tak samo dobrze milionom innych kobiet, a pięknych jeszcze podniesie urodę.

Jednej atoli należałoby się trzymać zasady: Kobieta brzydka nie powinna zerwać z pretensjonalnością i przestać marzyć, aby wyglądać jak inne, ładniejsze, powinna być zawsze sobą. Wtedy będzie w stylu i będzie naprawdę ładna. Ponieważ... brzydkich kobiet niema właściwie wcale. Kw.

Od czego zależy wzrost człowieka

Wzrost człowieka zależy, pomijając przynależność do rasy, głównie od trzech czynników i klimatu, odżywiania i obyczajów życiowych. Jaki wpływ wywiera np. klimat, dowodem tego są emigranci. Żyjący wschodnio - europejscy pod wpływem klimatu amerykańskiego szybko powiększają swój wzrost. Dzieci są większe od rodziców, a nawet krótko po przyjeździe do Ameryki urodzeni osiągają większy wzrost, niż ci, którzy przyszli na świat przed wyjazdem z Europy.

Wpływ odżywiania na wzrost wyraźnie ujawnia się u rozmaitych narodów. Tak np. Buszmeni i Hottentoci należą do tej samej rasy, lecz Buszmeni pozostają znacznie mniejsi, prawdopodobnie dla tego, ponieważ mieszkają w nieurodzajnej pustyni Kalahari. Podobnie dzieci japońskie, odżywiane wyłącznie ryżem, są wzrostu mniejszego niż dzieci, które

oprócz tego otrzymują jeszcze inne pożywienie. Tak samo przemawia za wyraźnym wpływem odżywiania fakt, że w miarę wzrastającego dobrobytu zwiększa się także wzrost ciała.

Co się tyczy wpływu sposobu życia na wzrost ciała, ważnem jest twierdzenie, że z małżeństw, zawartych w późniejszym wieku, rodzą się większe dzieci, niż w małżeństwach młodych. Tem się tłumaczy, że przeciętny wzrost ciała u narodów północnych, które później zawierają małżeństwa, znacznie jest większy, niż u ludów wschodu i okolic podzwrotnikowych, zawierających małżeństwa w wieku młodości. Wysokość przeciętna u Skandynawczyków północy wynosi 175 cm, a zamieszkających w pobliżu równika na wyspach Filipińskich negrów, u szczepu Obongo z nad rzeki Kongo i u centralno-afrykańskiego ludu Akka wynosi już tylko 138—140 cm. Wip.

Bywają i takie...

Czasami i w więzieniu panuje rozluźnienie obyczajów i zlekceważenie przepisów regulaminu. Rząd afrykański zaniepokoił się stosunkami, panującymi w więzieniu centralnem w Pretorji i zarządził rewizję. I cóż się pokazało? Otóż więźniowie, których było kilkuset, wiodli życie wprost zbytkowne. Mieli zapasy wódki i papierosów, urządzali loterie, podejmowali wycieczki autami na spółkę z urzędnikami i uczęszczali do opery. Więźniowie uprawiali przy pomocy swych przyjaciół ożywiony handel z miastem, sprzedając towary z zapasów więziennych. Do drukowania losów loteryjnych posługiwali się więźniowie drukarnią zakładową, a losy sprzedawali bogatym towarzyszom i przyjacielom. Rewizja przerwała rozkoszną sielankę, ukróciła wolność skazańców i zwolniła dotychczasową służbę więzienną. (wl)

Oryginalny komiwojazer.

W jednym z hoteli medjolańskich aresztowano niejakiego Morandi, który zapisał się w księgę hotelowej jako komiwojazer. Ciekawy służący otworzył podczas nieobecności Morandi'ego jego walizkę z wzorami i znalazł w niej zgórą 1.000 — podrobionych kluczy. Morandi zeznał przed sędzią śledczym, iż jest faktycznie komiwojazerem w tej „branży“ i dostarcza od lat kluczy z wytrychów różnym handlom i organizacjom złodziejskim. W notatniku Morandi'ego znaleziono zapisane sztyrem „zamówienia“ i adresy „firm“. Morandi zdążył dostarczyć już „towar“ klientom swym w Paryżu, Wiedniu i Pradze.

20-godzinne kazanie wygłosił pastor Flutterer

w Hollywood. Rozpoczął je w niedzielę o 6 wieczorem, a skończył w poniedziałek o 2 w południe. W ciągu tych 20 godzin pastor popijał tylko lemoniadę. Gdy audytorjum było nieco już śpiące, kaznodzieja polecił wyświetlać... film na ekranie, a potem kontynuował kazanie. Działo się to w Hollywood — co tłumaczy eksperyment.

10.000 franków za warkocz.

Aktorka filmowa, Aurelia Branca, nosiła wspaniałe, długie i własne warkocze, których wymagały grywane przez nią role. Fryzjer, przez omyłkę, zamiast zaondulować włosy, odciał piękne warkocze. Aktorka uderzyła w lament, a później wytoczyła sprawę sądową fryzjerowi o „zmniejszenie jej zdolności do pracy i zarobku“. Sąd przyznał rację p. Branca i zasądził fryzjera na 10.000 franków odszkodowania. Rzecz działa się w Paryżu.

Dziwny okólnik

Próba wynaradawiania dzieci polskich we Francji

Arcybiskup paryski, kardynał Verdier, wydał okólnik, w którym żąda od księży polskich pracujących na wychodźstwie:

1) ażeby dzieci rozumiejące już po francusku posyłać na katechizm do księży Francuzów po parafjach francuskich i zapisywać je do towarzystw parafjalnych francuskich; 2) ażeby, udzielając katechizmu w narodowym języku, dzieci, które po francusku jeszcze nie rozumieją, dopuszczali do Komunii św. tylko prywatnie, a uroczyste przyjęcie Komunii św. i wogóle dalszą naukę religii pozostawiali księżom francuskim, udzielając im wiadomości co do nazwisk tych dzieci, adresów itp.; 3) ażeby zachęcali osoby starsze i już dorosłe do wstępowania w szeregi religijnych organizacji francuskich i do wypełniania praktyk religijnych w języku francuskim, oraz zawiadamiali o tych osobach proboszczów francuskich; 4) jeżeli pośród obcokrajowców istnieje jakie stowarzyszenie religijne, można je tolerować, jednak nie inaczej, jak pod ścisłą kontrolą administracji diecezjalnej francuskiej.

Okólnik powyższy wyraźnie krzywdzi wychodźstwo polskie, nakazując księżom-Polakom postępowanie niezgodne z sumieniem. Czy mogą księża polscy przyczyniać się na życzenie arcybiskupa paryskiego do wynaradawiania swoich współbraci przez odsyłanie dzieci polskich na naukę katechizmu i na „uroczyste“ przyjmowanie Komunii św. do księży francuskich? Czy mogą rzec się swego powołania na obczyźnie?

Podkreśliłmy umyślnie słowo „uroczyste“, ponieważ w okólniku kardynała Verdier użyte jest ono w znaczeniu agitacyjnym, nie mającym nic wspólnego z istotą obrządków religijnych, a zawiera pragnienie, by okazały się ceremonie kościelne przypadły w udziale księżom francuskim i przyciągały polską dźwiatwę. Sprawy duszpasterstwa polskiego we Francji mają w Polsce troskliwego orędownika w osobie Prymasa Polski, kardynała i arcybiskupa gnieźnieńskiego ks. Hlonda, który stworzył specjalne seminarjum dla księży, pragnących udać się do pracy na wychodźstwie, a ostatnio stanął na czele „Centrali opieki religijnej nad emigracją polską“.

Pochwalając i zatwierdzając to dzieło opieki religijnej nad wychodźstwem polskim, ks. kardynał E. Pacelli, specjalnym listem w imieniu Papieża oddał je pod protektorat Prymasa Polski w oczekiwaniu, że podjęte starania, uzgodnione z dostojnym Episkopatem, a poparte chętną współpracą ogółu, zapewnią wychodźcom polskim konieczną pomoc moralną i opiekę religijną. Tymczasem okólnik arcybiskupa paryskiego utrudnia i niweczy w swojej diecezji możliwość spełniania opieki religijnej nad wychodźstwem, uznanej za konieczną przez Papieża.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Giełda Pieniężna w czerwcu — Obroty w I. półroczu

Sytuacja na rynku pieniężnym w czerwcu, szczególnie w pierwszej jego połowie, uległa dalszemu zaostreniu. Pod wpływem zwiększających się trudności finansowych w Niemczech i Austrii nastąpił poważny odływ kapitałów zagranicznych z kraju. Przejściowa, lekka zwyżka kursu dolara efektywnego spowodowała ucieczkę wkładów z instytucji bankowych. Coraz liczniejsze nadzory sądowe i upadłości naszych przedsiębiorstw oraz fala protestów wekslowych powoduje wzrastający brak zaufania publiczności do możliwości rentownego lokowania kapitałów. Wyrazem tego braku zaufania jest również stale zmniejszające się zainteresowanie do naszych papierów dywidendowych.

W ubiegłym miesiącu obroty akcjami na Giełdzie, które od wielu miesięcy są już bardzo szczupłe, zmniejszyły się jeszcze bardziej. Nawet tak dotychczas popularny papier, jak akcje Banku Polskiego, rzadko był notowany. Umieszczenie innych akcji na rynku giełdowym było możliwe tylko przy znacznej niższej kursu, cały szereg zaś papierów dywidendowych od wielu miesięcy nie był ani razu przedmiotem transakcji z powodu braku chętnych nabywców.

Nawet akcje przedsiębiorstw, które uchwały już za ubiegły rok dywidendę, nie budzą większego zainteresowania. Jak wiadomo, Sp. Akc. H. Cegielski uchwaliła 7 proc. dywidendę; kurs tych akcji wynosił w maju 35 zł, w czerwcu zaś, przy niezbyt nawet wielkiej podaży, spadł na 25 zł i dopiero w ostatnich dniach miesiąca poprawił się na 27 zł; przy tym kursie akcje te oprocentowują się zatem na przeszło 25 proc.

Znacznie spadł także kurs akcji Banku Polskiego, mianowicie z 124 zł obniżył się na 112 zł, dopiero pod koniec miesiąca wzrósł do 118 zł. Z innych akcji bankowych handlowano jedynie nieoficjalnie Bankiem Cukrownictwa po 96 zł.

Załamano się również mocna początkowo tendencja na akcje R. Maya, które z 27 zł spadły na 25 zł i po tym kursie były w zaofiarowaniu.

Poza powyższymi akcjami dokonano jedynie drobnych obrotów „Gopłanę” po kursie 7 zł. Inne akcje były bez ruchu.

Z akcji nieoficjalnych handlowano Akwawitem po 47 zł za nom. 250 zł oraz Cukrownią Janikowo po 25 zł za 120 zł nom.

W czerwcu odpadł kupon za 1930 r. od akcji Centrali Rolników w wysokości 10 proc., od akcji Hartwig Kantorowicz — bez dywidendy oraz od Browaru Krotoszyńskiego za 1929/30 r. — także bez dywidendy, wreszcie od akcji Piechcina za 1930 r. w wysokości 12 proc. W ubiegłym miesiącu uchwalili dywidendę: Brzeskiauto — 7 proc. oraz Bank Związku Spółek Zarobkowych — 4 proc. Fabryka Chemiczna Dr. R. May nie wypłaci dywidendy za 1929/30 r. H. Cegielski płacić będzie 7 proc. dywidendę za 1930 r. od 1 września.

Zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja na Giełdzie w dziale papierów o stałym oprocentowaniu. Tutaj zainteresowanie jest duże, obroty poważne, a kursy naogół niewielkiej uległy zmianie.

W czerwcu obroty papierami procentowymi były duże, znacznie większe, niż w maju. Szczególnie wzmożił się ruch w papierach Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego. Najpoważniejsze obroty przypadały na 6 proc. listy żytnie, które handlowano początkowo po 18.25 zł, następnie kurs stopniowo spadł na 15.25, w połowie miesiąca wzrósł do 16.25 zł, później jednak znowu zaczął spadać, utrzymując się ostatecznie na poziomie 15 zł za 1 ctn. mtr.

Dużych obrotów dokonano także 8 proc. listami dolarowymi Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego po kursie przeważnie 91 proc., który w ostatnich dniach obniżył się na 90 1/2 proc. wartości nominalnej. Natomiast 8 proc. listy dolarowe amortyzacyjne tegoż Ziemstwa były bardzo rzadko handlowane.

Kurs 4 proc. listów zastawnych konwertowanych Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego wahał się od 34 do 33 1/2 proc. wartości nominalnej; obroty były duże.

Znacznie wzmożły się w czerwcu obroty obligacjami m. Poznania, a szczególnie 8 proc. obligacjami z 1929 r., za które płacono 92 proc. Taki sam kurs płacono za 8 proc. obligacje m. Poznania z 1926 r. i z 1927 r., a za 7 proc. obligacje mieszkaniowe — 88 proc. wartości nominalnej.

Z pożyczek państwowych dużych obrotów dokonano 5 proc. Pożyczką Konwersyjną, której kurs obniżył się z 47% na 45 1/2 proc. wartości nominalnej. Za 4 proc. Pożyczkę Inwestycyj-

Obroty papierami procent.
Obroty akcjami

Styczeń—czerwiec 1931 r.	1930 r.
6.621.000	4.851.000
515.000	1.470.000
Razem	7.136.000
	5.998.000

Widzimy zatem, że pomimo zaostrej sytuacji gospodarczej, ogólne obroty giełdowe wzrosły w r. b. o 20 proc., przyczem obroty papierami procentowymi zwiększyły się prawie o 40 proc., podczas gdy obroty akcjami spadły o 50 proc. i wynoszą drobną stosunkowo sumę — zaledwie pół miliona zł.

Cały więc ruch giełdowy w r. b. koncentrował się prawie wyłącznie przy papierach procentowych. Większa siła atrakcyjna papierów procentowych dla lokaty jest zrozumiała wobec tego, że zabezpieczone są one mocną walutą (w złotych w złocie lub

na płacono 81—82 zł za 100 zł nom. W obrotach nieoficjalnych dokonano większych transakcji 4 proc. Premijówką Dolarową, której kurs wzrósł z 47 zł na 50 zł oraz 3 proc. Pożyczkę Budowlaną, która podniosła się z 38 zł na 40 zł.

Poza tem dokonano niewielkich obrotów 8 proc. obligacjami Komunalnego Banku Kredytowego po 91 1/2 proc. oraz 8 proc. listami zastawnymi Zachodnio-Polskiego T-wa Kredytowego Miejskiego w Poznaniu — również po 91 1/2 proc. wartości nominalnej.

W ciągu pierwszej połowy r. b. obroty papierami oficjalnie notowanymi na Giełdzie Pieniężnej w Poznaniu przedstawiały się, w porównaniu z 1930 r., następująco (w złotych):

Styczeń—czerwiec 1931 r.	1930 r.
6.621.000	4.851.000
515.000	1.470.000
Razem	7.136.000
	5.998.000

w dolarach), dają stałe, dosyć wysokie (przeważnie 8 proc.) oprocentowanie i w dobie kryzysu kurs ich nie podlega tak wielkim wahaniom, jak kurs akcji. To też zastój w operacjach giełdowych, pogłębiający się stale, począwszy od połowy 1928 r., dotknął przedewszystkiem papiery dywidendowe, a w znacznie mniejszej mierze odbił się na papierach procentowych. Tak samo, podczas gdy wartość kursowa całego szeregu akcji, w porównaniu ze stanem w 1927 r., spadła bardzo znacznie, kursy papierów procentowych naogół wykazują niewielką zniżkę.

R. U.

O byt agrariuszy niemieckich

W artykule sprawozdawczym z rozprawy prof. Hirscha podnieśliśmy pogląd jego na rolę nadprodukcji rolnej w kryzysie światowym. Pośrednio wywołała ona podrośnięcie pieniądza. Przypomina się tu — dodajmy — to co świeżo A. Dopsch pisał na marginesie analogicznego kryzysu w Japonii w wieku XVII i XVIII: Staje się rzeczą jasną, że rozpowszechnienie gospodarki pieniężnej nie może być samo w sobie uważane za postęp ekonomiczny, szczególnie w krajach o przewadze gospodarki rolnej, w tym wypadku zwłaszcza, gdy brak dla produktów rolnych odpowiedniej możliwości zbytu, a w tym zakresie zwłaszcza rynków zewnętrznych.

Ale nie o to chodzi w obecnym artykule. Pragnąłbym zwrócić uwagę na sprzeczności co do terapii, którą ma się przeprowadzić w sąsiednich Niemczech: wybór poszczególnych środków tej terapii łączy się bowiem ściśle z zagadnieniami politycznymi polskimi.

Klasyczna ekonomja żąda obniżki cen zbożowych, żąda odpływu materiału ludzkiego z warsztatów produkcji rolnej. Postulaty te muszą być warunkowane poważnie względami ekonomicznymi, jeśli poczyną się o nich przebiegiwać i w polityce praktycznej. Ostatnio na kateryczne żądania socjalistów rząd Brueninga odpowiedział w zasadzie przychylnym ustosunkowaniem do sprawy zagadnienia obniżki cen rolnych.

Wykonanie tego programu stałoby w sprzeczności z programem agrariuszy niemieckich. Ich reprezentantem jest w Niemczech minister Schiele, którego działalność napotyka zresztą na ostre ataki w samych Niemczech. Jego koncepcją były nie tylko cła agrarne, ale ponadto i cały program t. zw. Osthilfe. Łączy się on zaś nie tylko z pomocą kredytową, podatkową itd. dla rolnictwa wschodnio-niemieckiego, ale ponadto z programem kolonizacji terytoriów pogranicznych. Ta zaś ma na celu nie tylko utworzenie wału ludzkiego na wschodnich granicach Niemiec, ale zarazem ma być lekarstwem na postępujący obecnie w Niemczech spadek przyrostu urodzin. Wiąże się go bowiem z przestępstwem urbanizacji, czemu zapobiega forsowanie emigracji z miasta do wsi (w miejsce dawniejszej emigracji z wsi do miasta). Równocześnie w ramach tego samego programu leży pomoc kredytowa dla własności rolnej niemieckiej w Polsce. Ma ona m. in. złączyć działania cel, które tamują eksport produktów rolnych z Polski do Niemiec.

Zródło tego stanu rzeczy leży w dużej mierze w historii. Prusy wyrosły na terytorjach słowiańskich, położo-

nych na wschód od Łaby, stały się w dobie nowożytnej państwem wielkich agrariuszy, rozwijających swój warsztat pracy na systemie poddaństwa chłopów, który właściwy był właśnie dla krajów na wschód od Łaby, i to tak dla wschodnich Niemiec, jak i dla Polski. Ten czynnik gospodarczy działał zarazem jako czynnik polityczny. Po zjednoczeniu Niemiec, gdy rolę ośrodku państwa przejęły właśnie Prusy, element agrarny (junkrzy) odgrywać począł rolę centralną już teraz nie tylko pruską, ale wręcz niemiecką. Program kolonizacji ziem polskich przeprowadzany po pociągnięciach z 9 dziesiątka u. w. i pierwszego dziesiątka naszego wieku leżał na linii koncepcji gospodarczych i politycznych tego żywiołu.

Obecnie staje się rzeczą jasną, że zanikają gospodarcze podstawy warunkujące wagę polityczną tego czynnika. Dlatego też zaznacza się najbardziej zasadniczą sprzeczność pomiędzy postulatami gospodarczymi wysuwanymi przez teoretyków ekonomji i polityków ekonomicznych (obniżka cen rolnych, przerzucenie mas z uprawy roli do nowych gałęzi przemysłu), a postulatami gospodarczymi grupy agrarnej.

Byłoby rzeczą zasadniczą, przedyskutowanie politycznych skutków upadku przewagi grupy agrarnej. Sądzę bowiem, że perspektywy, które tutaj otwierają się, pozwalają na sądy nie mniej optymistyczne od tych, które snuł Dmowski na gruncie faktów z dziedziny spadku procentu urodzin we wschodnich Niemczech. Nie ulega bowiem wątpliwości, że jeżeli rozwój życia gospodarczego pójdzie w kierunku odpływu mas z terenów uprawy roli to nie zapobiegą temu — na dłuższą metę — żadne sztuczne środki w postaci najbardziej dotowanej nawet „Osthilfe”.

Berlin.

Prof. Z. Wojciechowski.

Krótkie informacje gospodarcze

— III. Pomorska wystawa koni w Grudziądzu odbędzie się w dniach 15 i 16 lipca w stajniach i na dziedzińcu koszar 16 Pułku Artylerji Polowej przy ul. Lipowej. Wystawionych będzie 150 koni remontowych i 70 koni rozpodowych (ogierów i klaczy wraz potomstwem). Z okazji wystawy odbędą się różne imprezy.

— O popularności wystawy rolniczej i regionalnej w Tarnopolu świadczy dobitnie fakt, iż od czasu otwarcia jej od dnia 23 ub. m. do 28 ub. m. zwiędziło wystawę ponad 100.000 osób, w tem około 75 proc. rolników.

— Według danych American Bureau of Metal Statistics światowa produkcja miedzi w maju rb. wynosiła 130 000 t., wobec 129 000 t. w kwietniu rb., a 147 000 w maju 1929 r.

KRONIKA GOSPODARCZA Z KRAJU

(k) Zjazd Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego. W poniedziałek dn. 29 czerwca br. odbył się w Gdyni na zaproszenie Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu zjazd Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego. W nieobecności p. prezesa Hersego z Warszawy przewodniczył wiceprezes p. Tad. Marchlewski.

Radę Naczelną reprezentowali przedstawiciele organizacji związkowych z Warszawy, Wilna, Krakowa, Katowic, Bydgoszczy, Pomorza i Poznania.

W obradach brali ponadto udział: przedstawiciel wojewody pomorskiego, p. nac. dr. Celichowski, prezes pomorskiej Izby Skarbowej, wicedyr. Państwowego Instytutu Eksportowego oraz członkowie głównego zarządu pomorskiego i szereg prezesów związkowych towarzystw pomorskich.

Obrady były poświęcone sytuacji gospodarczej, a w szczególności trudnemu położeniu handlu i najważniejszemu środkom zaradczym, oraz roli kupiectwa w organizacji naszego handlu zagranicznego. W wyniku obrad przyjęto na tle referatów p. dyr. Jakubowskiego i Wencła oraz ożywionej dyskusji, w której brali udział pp. dr. Dobrowolski — Kraków, Mierzejewski — Warszawa, wicedyr. Poszwiński — Poznań, prezes Sentkowski — Bydgoszcz oraz inżynier Gdynia, szereg rezolucji, dotyczących polityki morskiej, portu w Gdyni i w Gdańsku, redukcji plac itp.

(k) Z rynku drzewnego. Wskutek wyczerpania się zapasów materiałów sosnowych specjalnych wymiary na rynku gdańskim, obroty w pierwszej połowie czerwca były słabe. Z drugiej strony rozwojowi transakcji stało na przeszkodzie ustalenie przez importerów zamorskich zbyt krótkich terminów dostawy. Przy naogół słabej tendencji poziom cen kształtował się następująco: za 2 × 4" i 6 × 7" płacono 7—7.10 za 3 × 8" — 7.10 za std. franco Gdańsk. Na debinę popyt w dalszym ciągu niewielki. Z powodu nader nikłego ruchu budowlanego również w okręgu bydgoskim panuje słaba tendencja zbytu materiałów tartych przy cenach oscylujących ku niższym. Za sosnową kantówkę ofiarowano zaledwie 60 zł; za odziomkowe deski stolarskie do 35 m/m grub. osiagano do 100 zł, a w nielicznych tylko wypadkach sprzedawano po 105 zł za 1 m. sz. franco wagon stacja załadownicza. Sytuacja w Wielkopolsce nacogół nie uległa poważniejszym zmianom. W dalszym ciągu sporadycznie zawierane transakcje obejmują partie ilościowo nie-poważne przy wpłacie częściowo gotówką. Na rynku poznańskim ostatnio płacono za m. sz. sosn. kantówki 65—70 zł, za deski stolarskie 110—125 zł, za deski podłogowe (heblowane) do 110 zł. W sferach przemysłowych i kupców drzewnych panuje przekonanie, że depresja handlowa w najbliższym czasie nie ulegnie zmianie na lepsze.

S. K.

Z ZAGRANICY

(z) Podwyższenie cel na zboże i makę w Austrii. Austriacka rada ministrów zamierza zwiększyć cło od zboża i maki, z dniem 1 lipca. Wszystkie inne stawki 4 i 5 noweli do taryfy celnej wejdą w życie dopiero w połowie lipca. Rząd spodziewa się, że do tego czasu uda mu się przeprowadzić 6-tą nowelę taryfową. Z 1 lipca wejdą w życie układy z Węgrami w sprawie kontyngentu dla zboża i maki. Tak samo uyskają prawdopodobnie moc obowiązującą wyższe stawki celne dla zboża w stosunku do Jugosławii.

(z) Niszczenie zapasów kawy w Brazylii. Przystępując do realizowania nowego planu polityki kawowej, zmierzającego do wykupienia i usunięcia z rynku brazylijskiego całego nadmiaru produkcji kawy, wynoszącego obecnie około 22 milionów worków, narodowa rada kawowa zarządziła wrzucenie do morza w Rio de Janeiro pierwszej partii kawy w ilości 4.500 worków. W najbliższym czasie zostaną przeznaczane na zniszczenie znacznie większe ilości kawy. W związku z tą akcją spodziewają się w brazylijskich sferach kawowych poprawy cen kawy i polepszenia się ogólnej sytuacji gospodarczej kraju.

Aukcja skór surowych w Toruniu

Toruń, 1. 7. 1931 r.

W dniu 1 lipca b. r. odbyła się w Toruniu aukcja skór surowych, przeprowadzona przez Polski Syndykat skór i odpadków poubojowych. Wystawiono ogółem 6 000 skór skopowych, 3 000 skór bydlęcych i 6 000 skór cielęcych. Osiągnięto następujące ceny:

Skóry bydlęce:
solone bukaty za funt . . . 0.75—0.80
solone średnie za funt . . . 0.68—0.70
solone ciężkie za funt . . . 0.60—0.63
solone oryginalne za funt . . . 0.60—0.65

Skóry cielęce:
solone lekkie za sztukę . . . 5.50—5.60
solone ciężkie za szt. przec. . . 8.00
solone suche za sztukę . . . 4.10

Skóry skopowe:
solone i eksportowe za funt . . . 0.60—0.62
Skóry końskie za sztukę . . . 21.00
Skóry kozie za sztukę . . . 3.10

Wszystkie skóry sprzedane, tendencja spokojna. (AW).

IGNACY PADEREWSKI

p/g wspaniałego arcydzieła nieśmiertelnego Jana Styki jako najlepszy portret mistrza, wyszedł z pod prasy w wykwintnym wykonaniu w wydawnictwie pioniera fotografii dziennikarskiej Marjana Fuksa.

Będzie to niewątpliwie najpiękniejszy sposób uczczenia wielkiego obywatela Ignacego Paderewskiego przez ozdobienie izb, pałaców, gabinetów, okien i witryn wystawowych tym portretem przez czas uroczystości odsłonięcia pomnika Wilsona w Poznaniu.

Skład główny tego portretu Paderewskiego mieści się w Biurze Ogłoszeń PAR. przy Al. Marcinkowskiego 11.

Magistrat m. Poznania uznał za stosowne ozdobić wszystkie lokale swoich szkół temi artystycznymi portretami.
zw 10 009/10

RADJO

Programy radiofonijne:

Piątek, dnia 3 lipca 1931 r.

Poznań (335 m) godz. 7.15 gazeta poranna; godz. 13.05 „Paderewski gra” — koncert gramofonowy; godz. 14.00 komunikaty; godzina 17.45 kącik krótkofalowy; godz. 18.00 koncert popularny (transmisja z Warszawy); godz. 19.00 kwadrans lotniczy; godz. 19.15 twórczość Jerzego Bandrowskiego (cz. V); godz. 19.30 „Silva rerum”; godzina 19.45 „Torem literatury i poezji”; godzina 20.15 uroczysta Akademia ku czci Jana Ignacego Paderewskiego (głosnik na Placu Wolności). Program: Hymn narodowy (odegra orkiestra), słowo wstępne Emila Zegadłowicza, Paderewski: Sonata skrzypcowa A-moll (odegrają pp. prof. Stanisław Pawlak i prof. Fr. Łukasiewicz), pieśń Paderewskiego (odśpiewa p. Zofia Żmigród-Fedyczkowska), Paderewski: Theme varie op. 16. No. 3, b) Melodia Ges-dur (odegra prof. Fr. Łukasiewicz), poemat „Paderewski” — J. Sztudyngera w recytacji Władysława Brackiego, pieśń Paderewskiego (odśp. p. Roy), Paderewski: Menuet G-dur (odegra orkiestra); godz. 20.00 sygnał czasu, komunikaty; godz. 22.15 muzyka taneczna z „Cukierni Nowej”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 15.25 „Sam-na sam z mikrofonem”; godz. 16.00 „Kącik krótkofalowy”; godz. 16.10 muzyka gramofonowa; godz. 16.30 „Kącik artystyczny L. S. G.”; godzina 16.50 lekcja jęz. francuskiego; godz. 17.15 muzyka gramofonowa; godz. 17.35 „Teatr amatorski podstawą kultury teatralnej”; godz. 18.00 koncert popularny; godz. 19.20 muzyka gramofonowa; godz. 19.40 giełda rolnicza; godz. 20.00 Prasowy Dzie-

nik Radjowy; godz. 20.15 koncert poświęcony twórczości I. J. Paderewskiego. Wyk. I. Dubiska (skrzypce), Wiktor Bręgy (tenor), Józef Turczyński (fortepian i słowo wstępne) i prof. L. Urstein (akomp.); godzina 22.00 feljeton p. t. „Papa Stefan i jego rodzina”; godz. 22.15 komunikaty; godzina 22.50 muzyka lekka i taneczna.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 12.05 i 14.00 gramofon, 16.30 koncert, 20.00 koncert; **Budapeszt** (550 m) 20.15 koncert; **Wiedeń** (516 m) 20.10 wieczór pieśni i aryj, 21.15 koncert (Bethoven); **Mediolan** (501 m) 21.00 koncert mandolinistów; **Rzym** (441 m) koncert symfoniczny; **Praga** (486 m) „Opowieści Hoffmanna” op. Offenbacha.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Śpiew. „Akord”.** Lekcja dla chóru mieszanego odbędzie się nie w czwartek, lecz w piątek o godz. 20.

— **Klub mandolinistów „Lutnia” Poznań.** Zebranie plenarne odbędzie się 3 bm. o godz. 20 w lokalu p. Ratajczaka przy ul. Półwiejskiej 16.

— **Koło Absolwentów Miejskiej Szkoły Handlowej w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 3 bm. o godz. 19.30 na sali Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1.

— **Grono samokształcących „Jedność”.** Zebranie plenarne odbędzie się 4 bm. o godz. 20 w lokalu p. Cyrankowskiego.

— **Bacność Elektromonterzy!** Zebranie plenarne filii elektromonterów przy Związku Pracowników Elektrotechnicznych Z. Z. P. odbędzie się 4 bm. o godz. 19 w lokalu p. Światalskiego przy ul. Podgórznej 13.

— **Tow. Zjednoczonych Malarzy, Lakierników i Pozłotników w Poznaniu.** — Półroczne walne zebranie odbędzie się 5 bm. o godz. 14 w lokalu p. Ograbowicza ul. Ślusarska 6.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Józef Kadłaszek, kanonier, 22 l. Paweł Hümenik ulan, 23 l. Wacław Ciborski, przemysłowiec, 64 l. Ludwik Światalski, technik miern., 28 l. Barbara Wdowicka, uczennica, 17 l. Władysława Zielińska, krawcowa, 26 l. Władysław Rutkowski, piekarz, 63 l. Danuta, Teresa, Marja Bogdanowicz, 1 dzień, Marcin Stróżyński, pob. rent, 79 l. Bogumiła Galsińska, 3 l. Mara Imbierowiczowa, z domu Kasprzowiczówna, 43 l. Marja Ławniczakówna, 23 l. Leon Walczak, urzędnik bankowy, 22 l. Jan Gorzaniak, kotlarz,

32 l. Zofia Rubisiówna, 55 l. Aniela Gronowska, krawcowa, 33 l. Stanisław Spieczński, 1 mies. Leszek Osiński, 1 r. Jądwiga Broeckerówna, 28 l.

Wawrzyn Przydanek, inwalida woj., 43 l. Kazimierz Brykowski, szeregowiec, 23 l. Leon Koteras, strzelec, 24 l. Józefa Kędzierska, z domu Baszczyńska, 52 l. Melanija Kotzówna, nauczycielka, 83 l. Bogdan Piotrowski, uczeń gimn., 22 l. Bronisław Gajewski, 10 mies. Ireneusz Kulcenty, 6 mies. Stanisław Matysiak, murarz, 26 l. Franciszka Pernak, z domu Dolata, 43 l. Walerja Matuszewska, krawczyn, 35 l. Jan Kalnicki, sufler, 44 l. August Allert, architekt, 60 l. Marja Osińska, 7 mies. Kazimierz Dukac, robotnik, 20 lat.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Włodek Szymanowski z podziękowaniem za zdanie egzaminu 5 zł. — Dr. Tadeusz Wróbel, Wolsztyn, 10 zł. — I. O. z prośbą o wystąpienie 2 zł. — N. N. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 1 zł. — Józef Tomaszewski 20 zł. — N. N. 5 zł. — Z. K. 10 zł. — Grono sodalisk 6 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 1916,15 zł.

Na tanie kuchnie dla biednych m. Poznania: Rodzina Anson 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 240 zł.

Na ociemniałych żołnierzy: Rodzina Anson 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 110 zł.

SKRZYNKA DO LISTÓW

— **Student, Oborniki.** Jeszcze gruba kwestja, czy meble podlegają podziałowi. Niech Pan się poradzi adwokata (K.)

— **Z. B.** „Zegluga Polska”, Gdynia, ul. Nabrzeżna. (K.)

— **P. Aleks. Żur.** 20 groszy, gospodarz. (K.)

— **Po. 111.** Przyjmują, lecz za mniejszym oprocentowaniem. — Spółdzielnia „Dom Własny”, Poznań, św. Marcin 65. (K.)

— **P. Budynkiewicz.** Ponieważ skargę musi podpisać adwokat, niech Panu przysłać wszelkich informacji. (K.)

— **W. K.** Radzimy przedstawić sprawę Inspektorowi Pracy w Poznaniu, ul. Skłodowa. (K.)

— **St. O. 100.** Dokładnego adresu nie znamy. Równowartość 20 000 marek polskich z września 1919 wynosi 3 400 zł, marek niemieckich 6 000 zł. (K.)

— **P. I. Dereziński.** Państw. Szkoła Przemysłowa i Handlowa Żeńska w Poznaniu, ul. Zwierzyniecka 4. — Szkoła Gospodarstwa Domowego w Krotoszynie Wlkp. (K.)

— **St. Sz.** W księgarni p. Zamecznika, plac Wolności 8. (K.)

— **Nr. 100 N. N.** Niech Pan wniesie skargę do Najw. Trybunału Administracyjnego. Skargę musi podpisać adwokat, więc też udzieli Panu szczegółowych informacji. (K.)

— **Gembłona.** Kurytyba, ul. 13 de Maio nr. 63. Rio de Janeiro, wydz. konsularny przy poselstwie. (aK)

PRZED WYJAZDEM

dokądkolwiek, w kraju czy zagranicą, należy zwrócić się do najbliższego oddziału lub agencji Biura Podróży

ORBIS

gdzie każdy otrzyma bezpłatnie wszelkie informacje, prospekty i porady, które zaoszczędzą wiele CZASU i PIENIĘDZY.

ORBIS sprzedaje bilety kolejowe po cenie normalnej — bez żadnych dopłat. nw 4262

LILIPUT

to marzenie każdego dziecka. Budynie, ciasta i galaretki z proszków LILIPUT to

DELICIA

dw 1001

Przedstawiciel: Zygmunt Warczyński, Poznań, św. Marcin 43, tel. 20-33.

Leon Mieczkowski

Dr. medycyny, Docent chirurgii na Wydziale lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego, Lekarz Naczelny Zakładu Sióstr Elżbietanek i Podpułkownik lekarz rezerwy W. P.

rozstał się z tym światem 29 czerwca r. b. w Zakopanem. Nabożeństwo żałobne za spokój duszy Zmarłego odbędzie się w poniedziałek, dnia 6 lipca, o godz. 11 przed poł. w kościele św. Wojciecha.

O tej ciężkiej stracie zawiadamiają

Rektor, Senat i Rada Wydziału lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego.

dw 518

Dnia 1 lipca 1931 r. zasnął w Bogu, po krótkich, ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, ś. p.

Franciszek Jankowski

współwłaściciel firmy B. Ziółkowski i S-ka

przeżywszy lat 62. Pogrzb odbędzie się w sobotę, 4 b. m. po poł., o godz. 4.30, z kostnicy cmentarnej św. Marcina przy ul. Bukowskiej, o czym donosi

w smutku pogrążona rodzina.

Poznań, dnia 2 lipca 1931 r.

Osobnych zawiadomień się nie wysyła. dw 521

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak, Poznań, Plac Nowomiejski 10, tel. 1046.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę naszej najukochańszej i najdroższej matce, siostrze, teściowej, babce, ś. p.

Annie z Pilaczyńskich Falkiewiczowej

a w szczególności Przewiel. Duchowieństwu oraz wszystkim Przyjaciółom i Znajomym składamy serdeczne

Bóg zapłać!

Dzieci.

Pw 5 246-26,37

Dnia 1 lipca 1931 r. zasnął w Bogu, opatrzony św. Sakramentami, ś. p.

Franciszek Jankowski

współwłaśc. firmy B. Ziółkowski i S-ka

przeżywszy lat 62. W Zmarłym straciliśmy długoletniego współpracownika, którego pamięć pozostanie nam na zawsze.
Cześć Jego pamięci!

Poznań, dnia 2 lipca 1931 r.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 4. b. m., o godz. 4,30 po poł., z kostnicy cmentarza św. Marcina przy ul. Bukowskiej.
Zakład pogrzebowy „Bracia Nowak”, Plac Nowomiejski 10, telefon 1046.

Za firmę

Zapłacki i Pietrzyński.

dw 523

Dnia 30 czerwca, o godzinie 5-tej, rozstała się z tym światem, opatrzona Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, znoszonych z wielką cierpliwością, nasza najukochańsza i nigdy niezapomniana żona, matka, siostra i ciocia, ś. p.

Weronika z Bogajewiczów Terczewska

przeżywszy lat 62. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 3 lipca, o godz. 17.30, z domu żałoby, o czym donoszą w ciężkim smutku pogrążeni
maż, córka, synowie i rodzina.
Wagrowiec, 2. VII. 1931. zw 10 015

Dnia 1 lipca 1931 r. zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Andrzej Kawa

przeżywszy lat 61. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 4 b. m., po południu o godz. 5-tej, z zakładu św. Józefa na cmentarz parafialny, o czym donoszą

w smutku pogrążeni
żona z dziećmi i rodzina.

Poznań, 2. VII. 1931. dw 522
Zakład Pogrz. Bracia Nowak. Pl. Nowomiejski 10. tel. 1046.

W dniu wczorajszym zmarł w 18 roku życia, nasz najukochańszy syn, brat, bratanek i wnuk, ś. p.

Bogdan Piotrowski

uczeń gimnazjalny

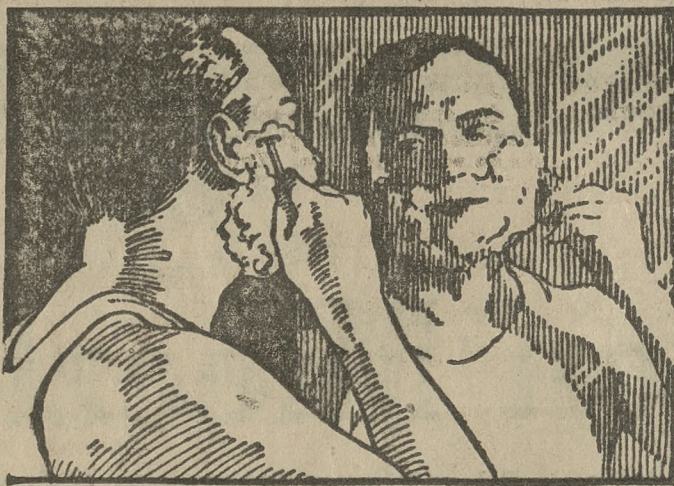
Pogrzeb odbędzie się w piątek, 3 lipca, o godz. 4.30 po poł., z kaplicy cmentarnej parafji św. Marcina przy ul. Bukowskiej, o czym donoszą

w ciężkiej żałobie pogrążeni

Poznań, 2 lipca 1931 r.
Wały Zygmunta Starego 6.

Jadwiga i Stefan Piotrowscy z rodziną.

zw 10022

Na 100 mężczyzn, którzy spróbowali kremu do golenia PALMOLIVE, 87 używa go stale.

Oferta z której skorzystało miliony mężczyzn.

Kup dziś jeszcze tubę kremu do golenia PALMOLIVE i używaj według wskazówek. Jeżeli nie będziesz z niej zadowolony, przyslij nam do połowy zużytą tubę, a my zwrócimy natychmiast pieniądze, które na nią wydałeś.

COLGATE-PALMOLIVE
Warszawa, Rymarska 6.

Duża Tuba Zł. 4.-

Średnia Tuba Zł. 1.75

Krem do golenia PALMOLIVE

Osiadłem w Poznaniu jako adwokat

Kazimierz Galiński

adwokat.

Połączyliśmy nasze biura celem wspólnego wykonywania praktyki adwokackiej

Dr. Krzyżankiewicz K. Galiński

adwokat i notariusz

adwokat

Poznań, ul. Nowa 7 (Bazar), tel. 40 30

dw 520

Wróciłem

Dr. med. Jagielski,

specjalista w chorobach wewnętrznych,

Poznań, plac Wolności 10.

Godziny przyjęć: dla prywatnych: 3,30—4,30
dla kasowych: 8—9 i 4,30—5,30

zw 10 014

Przeniosłem

praktykę swoją lekarsko-dentystyczną z ulicy Bukowskiej 1

na ul. Fredry nr. 6

i ordynować będę od godziny 10—1 i 4—6.

WITOLD NEYMAN
lekarz dentysta.

zw 10 016

8 POKOI

w pobliżu zamku, na I piętrze, z objęciem mebli, męski i jadalnia, od zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia uprasza się do „PAR”, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 26,35

Pw 5 244-26,35

BACZNOŚĆ!

Świeże flądry do pieczenia

Kabeljau na kotlety

poleca nw 4268

Poznańska Centrala Ryb,
Aleje Marcinkowskiego 5. Telefon 25-71.

Asystenta dentystycznego na zastępstwo

poszukuje zaraz

Wł. Podlaszewski, dentysta, Kępno, Telefon 106

dp 511

Lekarz wet.

potrzebny dla Rzeźni miejskiej i wywozowej.

Zgłoszenia z podaniem warunków przy udzieleniu przez miasto wolnego 6-cio pokojowego mieszkania, możliwość wykonywania praktyki prywatnej (rewizji bekonów) przyjmuje do dnia 1 sierpnia 1931

dw 516

Magistrat pow. m. Środy.

Tw 185

Zarząd Standard - Nobel w Polsce

Spółka Akcyjna

ma zaszczyt zawiadomić pp. Akcjonariuszów, że w dniu 28 lipca 1931 r., o godzinie 17-tej, odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie, przy ulicy Al. Jerozolimskie 57 jedenaste Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie posiedzenia. nw 4288
2. Wybór przewodniczącego.
3. Sprawozdanie Zarządu, bilans i rachunek strat i zysków za 1930 r. oraz budżet na rok 1931 r.
4. Wnioski Komisji Rewizyjnej.
5. Upoważnienie Zarządu do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Spółki.
6. Wyznaczenie wynagrodzenia Członkom Komisji Rewizyjnej.
7. Wybory 3 Członków Zarządu.
8. Wybory 5 Członków Komisji Rewizyjnej.
9. Wnioski Akcjonariuszów, złożone Zarządowi na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

N. B. W myśl § 18 statutu Spółki, właściciele akcji korzystają z prawa głosu, o ile co najmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem złożą do Zarządu same akcje lub zaświadczenia jakiegokolwiek instytucji bankowej, akcyjnej w kraju lub Banque de Paris et des Pays Bas w Paryżu, National City Bank of New York w Nowym Jorku i The Chase National Bank of the City of New York w Nowym Jorku, o posiadaniu akcji w swoim depozycie.

Ogłoszenie

Z dniem 9 czerwca 31 r. objął kierownictwo Spółdziel. 58 pp. Wlkp. w miejsce p. Jankowiaka Ant., p. Frąckowiak Andrzej.

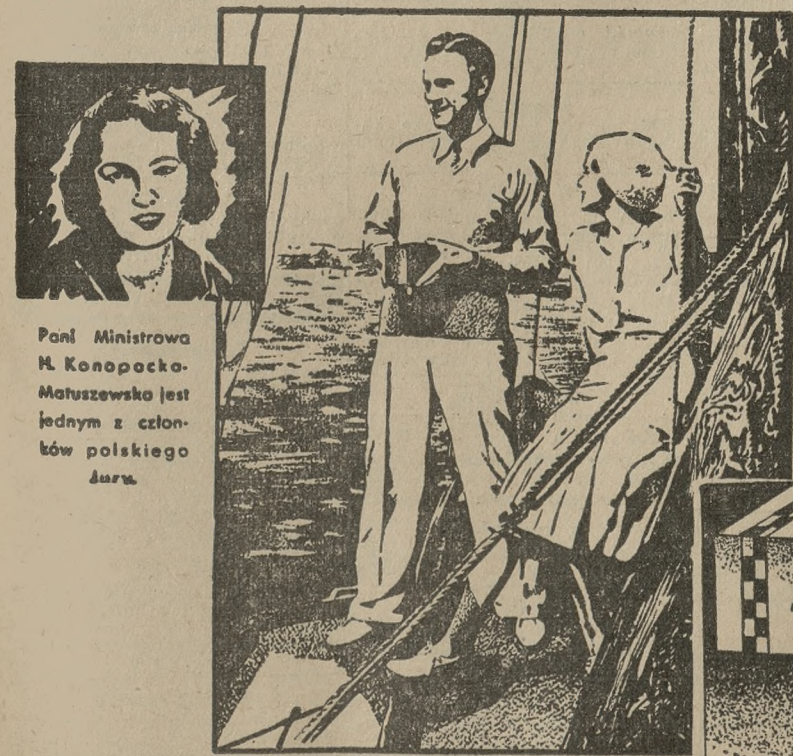
zw 10 018

Zarząd Sp. Spożyw. 58 pp. Wlkp.

Morze, plaża, słońce...

co za tło do zdjęć fotograficznych.

Korzystajcie z wakacji, aby zdobyć nagrodę Kodaka.

Pauli Ministrów
H. Konopacko-
Matuszewska jest
jednym z człon-
ków polskiego
jury.

Do konkursu
użyjcie błon
Kodaka - na któ-
rych zawsze pole-
gać można.

Dzieci na plaży - żaglowce wśród fal - wakacje dostarczają tysiące scen i obrazków, proszących się prosto o uwiecznienie na błonie. A każde zdjęcie może przynieść fortunę.

Bierzcie kamery: Kodak, Hawk-Eye czy Brownie (można je dostać już w cenie zł. 33). Nie technika, lecz temat rostrzyga o wygranej.

Wszystkie kraje biorą udział w Międzynarodowym Konkursie Kodaka, zorganizowanym pod protektorem największych znakomitości świata. Wielka Nagroda Polski wynosi zł. 3.000, Wielka Nagroda

Międzynarodowa
10.000 dolarów.

W każdym kraju Jury Narodowe rozdaje nagrody. W skład Polskiego Jury wchodzi: P. Ministrów Halina Konopacko-Matuszewska, p. Jadwiga Smosarska, artystka filmowa, p. Marjan Dąbrowski, poseł na sejm, p. Wacław Grubiński, autor dramatyczny oraz p. Stefan Norblin, artysta malarz.

Informacje o konkursie można otrzymać w każdym składzie materiałów fotograficznych lub w biurze Konkursu, Kodak, Warszawa, Płoc Napoleona 5.

Międzynarodowy Konkurs Kodaka

dla amatorów - fotografów - 900.000 złotych nagród

Salon de Coiffure

N. Muszyński
(dla Pań i Panów)
ul. 27 Grudnia 4 i 3 Maja nr. 3.
Pw 11 544-11.119

Dom gruntowy

masywny, składający się z 7 pokoi, 2 kuchni i obfitych ubikacji pobocznych, obszernych sklepów, pralni, 6 chlewni, z dużym ogrodem owocowym i warzywnym, na sprzedaż.

Neumann, Sieraków,
Poznańska 15.
zw 10 013

Obszernych ubikacji

poszukuję na przemysł fabryczny najchętniej osobny budynek ca. 1000 kw. mtr., w śródmieściu Poznania, lub kupię ewentl.

większy wolny plac.
Oferty do Kurjera Poznańsk.
pod zw 10 017

Salon fryzjerski

dla pań i panów (6 kabin, 4 usługi męskie), w wielkim mieście przemysłowym Górnego Śląska, z powodów rodzinnych natychmiast do sprzedania. Cena 12.000 zł. Zdecydowani reflektanci z gotówką zechcą się zgłosić pod zw 10 019 do Kurjera Pozn.

Z likwidowanej wielkiej wytwórni win

są do sprzedania wszelkie urządzenia i mała wytwórnia win do wydzierżawienia. Zgłoszenia do Kurjera pod zw 10 001

Okrętka

wszywa, mereżkuje, haftuje, plisuje, dekatyzuje terminowo i tanio

„Haftoplis“, St. Rynek 10
wejście Kurzanoga obok firmy
Czepeżyński i Kruk.
Pw 11 95 28,41

Samochód

Mercedes Benz limuzyna,

w dobrym stanie, z prywatnych rąk okazynie do sprzedania
Cena 5.000 zł. Oferty pod 1461
do Biura Ogl. KOSMOS.
Poznań, Zwierzyniecka 6.
nw 4 253

Chorągiewki

polskie i amerykańskie

plótnowane i papierowe
w rozmiarach 19x31 cm. i
29x42 cm. polecają bur-
townie poki zapas starych

Zakłady Graficzne
Józefa Goździejewskiego,
Poznań, ul. Wielka 20.
zw 10 020

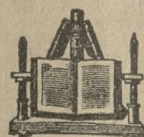
Chemicznie czyści

i naprawia
wszelką garderobę
w 3 dniach - najtaniej

FR. MUSIAŁ
Grobła 27a
zw 29 849

Gospodyni

z samodzielnym gotowaniem polsko-francuskiej kuchni, pieczeniem, zaprawianiem i prasowaniem, poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer
zdw 38 926

Oprawy książek
wszelkiego rodzaju
Introligatornia
Drukarni Toruńskiej
T. A. w Torunlu
ul. św. Katarzyny 4.

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość, położona w Drawsku pow. czarnkowski, zap. w księdze gruntowej tom 15 wykaz 543, na imię mistrza rzeźnickiego i handlarza bydła Teodora Rychlika zostanie w drodze egzekucji dnia 24 lipca 1931 r., o godz. 10-tej przed poł., wystawiona na przetarg w Sądzie Grodzkim w Wieleniu n./Not. Realność składa się z domu mieszkalnego z podwórkiem i ogrodem, rzeźalni z chlewem, stodoły i obory z szopą oraz roli i pastwiska o obszarze 0,12,97 ha. Bliższych wiadomości udziela Bank Ludowy, Wielen n./Not.
dw 515

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość, położona w Wieleniu n./Not. przy ul. Kościuszki; zap. w księdze gruntowej Wielen tom I. wykaz 27, na imię mistrza rzeźnickiego Gustawa Krausego oraz zony tegoż Klary zostanie w drodze egzekucji dnia 17 lipca 1931 r., o godz. 10-tej przed poł., wystawiona na przetarg w Sądzie Grodzkim w Wieleniu. Realność składa się z domu mieszkalnego ze składem rzeźnickim, osobną świniańnią i domu tylnego. Bliższych wiadomości udziela Bank Ludowy, Wielen n./Not.
dw 514

Troska o potomstwo i jego przyszłość, jest naszym społeczeństwem; przekazywanie pamiętek przyszłym generacjom - obowiązkiem ludzkości.

Najdroższym wspomnieniem
to fotografja.
Fotografując pomnażamy uciechę życia!

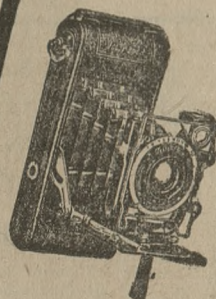

Foto-GREGER

Kazimierz Greger
Poznań 3, ul. 27 Grudnia 20

Największy w Polsce magazyn
aparatury i przyborów fotogra-
ficznych.

Obszerne katalogi na rok 1931/32 za
nadesłaniem 50 groszy w znaczkach
pocztowych na koszty przesyłki.

Pw 5 243-26.33

Byli sędzią przyjmie

zastępstwo

adwokata i notariusza przez lipiec i sierpień. Zgłoszenia
do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 10 012

WINA

SŁODKIE DESEROWE
NYKA & POSŁUSZNY
POZNAŃ, WROCŁAWSKA 33/34.
Pw 5 055-20.151

2 K. 11/31. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Chwalibogowie II, dobra rycerskie, i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Chwalibogowo pod Strzałkowem powiatu wrzesińskiego tom 131 na imię właściciela ziemskiego Stanisława Bogdańskiego z Chwalibogowa, zostanie w drodze publicznego przetargu dnia 3 września 1931 r. o godzinie 10 przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 14. Nieruchomość stanowi dobra rycerskie o powierzchni 333 ha 66 a 59 m², czysty dochód gruntowy wynosi 1004,71 talarów, wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego 915 zł. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 30. 5. 1931 r. Nieruchomość wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert, i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozstrzygnięciu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna. Września, 5 czerwca 1931 r. Sąd Grodzki.
nw 4 005

LICYTACJA ZASTAWU

W piątek, 3 lipca, od godz. 11.00 począwszy, sprzedawać będę w firmie C. Hartwig, ul. Towarowa 15/20, na odpowiedzialność interesentów najwięcej dającym za gotówkę:

szkło stołowe, wyroby porcelanowe i fajansowe, różne meble, regały składowe, rzeczy domowe, bombonierki skórzane, rury, gwoździe, azbest, kit do klejenia i inne rzeczy.
Pw 5 245-26.36

Brunon Trzeciak

zaprzyrzęzony i ustanow. rzeczoznawca i aukcjonator na województwo poznańskie. Ul. Wroniecka 4 Tel. 21-26 i 31-75

Kucharka
do wszystkiego z dobrem poleceniem, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 38 945

Ślusarz
monter posiadający warsztat szluka portierstwa z mieszkaniem. Oferty Kurjer zdw 39 221

Książkowy-bilansista

znający sprawy podatkowe i procesowe, poszukuje stałej posady, wzgl. poszukuje prac doraźnych w buchalterji i przeprowadza wszelkie wnioski do Władz fachowo i sumiennie, oraz udziela lekcji buchalterji. Zgłoszenia przyjmuje DERFERT, ul. Zielona 6, Poznań.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W piątek, dnia 3 b. m., o godz. 9-tej przed poł., w Zabikowie, ul. Kolejowa 3, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę:
większą ilość Lithopony, 100 worków żywicy, 80 puszek białej emalii, 40 beczek surowca do terpentyny, 18 beczek kalafonii, oraz większą ilość lakieru.
Pietruszewski, komornik sąd. Poznań, Wielkie Garbary 33.

KONKURS.

Niniejszem ogłasza się konkurs na posadę

asystenta miejskiego i policyjnego

od natychmiast. Uposażenie według grupy XII ustawy uposażeniowej państwowych (samotnego). Kandydat musi być dokładnie obeznany z układaniem budżetu, obliczaniem podatków państwowych i komunalnych, oraz pracami samorządowymi. Reflektuje się tylko na sily fachowe wyszkolone. Inwalidzi wojenni i wysłużeni wojskowi posiadający równe kwalifikacje mają pierwszeństwo.

Zgłoszenia pisemne z podaniem życiorysu i dołączeniem świadectw przyjmuje do dnia 8 b. m. Magistrat miasta Szubina.

Szubin, dnia 1. 7. 1931 r. dw 517
Magistrat. (—) Grus, burmistrz.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Pianino
zagraniczne na sprzedaż. Matejki 30, mieszknie 7. zdw 39 456

Kantówki
belki, laty odda korzystnie. Łaskawe zgłoszenia pod zw 39 551 do Kurjera Poznańskiego.

Skład kolonjalny
mieszkaniem w wielkiej wsi, z konsensem na papierosy i piwa, objęcie zaraz. Potrzebne 1.400 zł. Adres wskaże Kurjer zdw 39 453

Meble
używane oraz inne przedmioty sprzedaje i kupuje Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3 telefon 24-42. Pw 11 540

Kupno
sprzedaż zamiana. Najkorzystniejsze źródło Antykwarja Antoniego Pióro Marcinkowskiego 28. Pw 11 563

Wyprzedajemy
zapasy płaszczy letnich, płaszczy sportowe gabardynowe od 30—55 złotych. Modele za bezcen tylko w firmie P. Szczawińska i S-ka, Poznań, ulica Wodna nr 1. Pw 12 002-25-49

Bufet
dębowy (renewans) okazja. Pawłowski Poznań Słowackiego 22. zdw 37 412

Kawiarnię
mniejsza w Poznaniu sprzedam. Adres Kurjer zdw 39 556

Sprzedam
dom mieszkalny 12 ubikacji z przyległym zabudowaniem (fabryka mebli), z maszynowym zapadem w mieście powiatowym gimnazjum i wojsko. Oferty Kurjer zdw 39 562

Elektrolux
w dobrym stanie korzystnie sprzedam. Przybyłowicz, Dąbrowskiego 49. zdw 39 565

Apteka
z domem i ogrodem w małym mieście, dogodna komunikacja do większego miasta w województwie Poznańskim jest do sprzedania przy dogodnych warunkach. Oferty uprasza się kierować pod adresem Wł. Karpiński, wł. apteki, Poznań, Niegolewskich 19, parter. zdw 39 575

Tanio
sprzedam 4 osobowy kajak. Neumann, Kreta 3. zdw 39 580

Motocykl
w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer zdw 39 585

Fiat 501
w bardzo dobrym stanie na sprzedaż. Dziabaszewski, Poznań, ul. Przemysłowa 35. zdw 39 586

Lokomobile
Wolfa 10 atm. rok budowy 1910 po gruntownym remoncie w bardzo dobrym stanie sprzedam. Dziabaszewski, Poznań, Przemysłowa 35. zdw 39 587

Sprzedam
300 mórg Pomorza 65 000, wpłata niska lub pewne hipoteki zamiana na dom, Malinowski, Krotoszyn Piastowska 30. zdw 39 589

Parcele
każdej wielkości nadające się na ogrodnictwo, na hodowlę drobiu, na budowę domów bardzo korzystnie w Stęszewie tuż przy mieście na sprzedaż. Pa. Agrariusz, Poznań, Nowy Rynek 14/15. zdw 31 604

Brennabor
bez bndki, kółeczko niemowląt tanio, Wodna 8, Maćkowiak, zdw 39 606

Okazyjnie
prawdziwe seal hisan futro na sprzedaż Salon Mód S. Weżyk, Plac Wolności 11. zdw 39 610

Futro
męskie, kołnierzy wdąra spód opo- w sprzedam Ratajczaka 29, II. zdw 39 615

Limuzynę

6 osobową marki Bergmann bardzo dobrym stanie korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer zdw 39 618

Kamienicę

Poznań donosząca 20 000 sprzedam 135 000, wpłaty 40 000. Oferty Kurjer zdw 39 626

Wyprzedaż

całkowita dywanów, chodników po cenach najniższych z powodu likwidacji interesu. Poznański skład dywanów, ulica Wrocławska 20, przy Placu św. Krzyskim. zdw 39 648

Garnitur

kłubowy, elegancki 260. Łazienna 1c, parter przy Grobli. zdw 39 691

Maszyna

do pisania Remington. 800 złotych Dutkiewicz, Chwałiszewo 70. zdw 39 701

Willa

Swarzędzu tanio. Dutkiewicz, Chwałiszewo 70. zdw 39 710

Tanio

sprzedam szpica. Wierzbicice 26, m. 9. zdw 39 714

Parcele

800 mtr. kw., przy ulicy Wy- spiańskiego sprzedam. Zgłosze- nia Kurjer zdw 39 715

Sprzedam

młode bułdogi czystej rasy. Smi- giel, Mickiewicza 5. nw 4 266

Sprzęt kuchenne

szkło, porcelana, fajans, emalie, słoje do konserw poleca tanio nowo otworzony skład Józef. Na- sielski, Wodna 8. Pw 5 241-55-411

Skład

papieru, zabawek przedwojennych, dobrze prosperujący, z mieszka- niem wypadkowo sprzedam. — Pedracki, Bydgoszcz, Śniadeckich 21. Pw 5 060-63-335

Maszynę

do szycia sprzedam. Wybickie- go 3, mieszkanie 5. dw 512

Różne meble

tanio do sprzedania. Słowackiego 21, III. piętro. zdw 39 702

Wózek

dla chorego sprzedam. Woźniak, św. Marcin 55. zdw 39 729

Okazja

Samochód „Minerwa”. 7 osobowy wyjątkowo tanio na sprzedaż. — „Universal Auto”. Grudziądz, Dworcowa 23/25, telefon 688. nwp 4 236

Zegar elektryczny

Sprzedam okazjnie 200 szafek do zegarów salonowych, forniro- wane, tarcz 7 cali, również szafy do zegarów stojących i gra- mofonów. A. Łatosiński, Strzelno zdw 39 674

Zegar elektryczny

stojący, 5 bocznych zegarów, na- ciąganie elektryczne, tablica roz- dzielcza 10—110 volt, sprzedam korzystnie za 2 000 zł. A. Łato- siński, Strzelno. zdw 39 675

Lokomobile

stacjonowana 20 koni, Jaehne & Sohn 1892, dwucylindrowa, kon- denzacja, komin, stan najlepszy, sprzedam korzystnie. A. Łatosiński, Strzelno. zdw 39 676

Truskawki, maliny

porzeczki, agrest, jagody są najlepsze i najtrwalsze, zapra- wiane w słojach zamkniętych. — Takowe słoje sprzedaje każdemu wyłącznie tanio wprost Hurtor- wnia Porcelany, Wroniecka 24, podwórce. Szkło i porcelana dla ogrodników, restauracji zupełnie ta- nio. zdw 39 846

Sprzedam

z powodu wyprowadzki zaraz dom, 3 pokoje kuchnie, ogród o- wocowo-warzywny, 1 morze ziemi pszennej, cena podług ugo- dy, Krótki, Krzywiń, powiat Ko- ścian. zdw 39 760-7

Parcele

piękna bud. włana. — Kniat, Wodna 10. zdw 39 702-3

Sypialnie

sprzedaje tanio stolarnia, Rybski 15. zdw 39 695-6

Nowy

dom z ogrodem na sprzedaż. Bo- les, 39a, Górczyn. zdw 39 844-5

Na pończochy

wielka zniżka cen — A. Szymański, Spe- cjalny magazyn poń- czoch. Poznań, św. Marcin 1, przy placu św. Krzyskim. Pw 3122 3 25.131/2

Zakład fryzjerski

z mieszkaniem w wielkiej wsi kościelnej na sprzedaż. Komor- niki, powiat Poznań. zdw 39 845

Kolonjalke

duża w Poznaniu, ładne mieszka- nie, 18 lat w jednych rekach, ko- rzytnie sprzedam. Wskaże Ku- rjer zdw 39 802

Wilczyca

bardzo ostra tanio na sprzedaż. Marsz. Pocha 77, mieszk. 8. zdw 39 826

Skład

dwupokojowym mieszkaniem, dzierżawa miesięczna, centrum, za 2 000 zł spiesznie sprzedam. — Mroczkowski, Kramarska 1, I. piętro. zdw 39 827

Parceli

kilka ładnych na sprzedaż, elek- tryczność przeprowadzoną, 5 mi- nut od stacji autobusowej. Wia- domość portier „Britanija”, godz. 9—11. jw 6 337

Kajak

dwuosobowy sprzedam. Telefon 4188. zdw 39 856

Okazyjnie

sprzedam kolonjalke bez mieszka- nia. Oferty Kurjer zdw 39 857

Willa w Puszczykowie

7 pokoi, 8 mórg ogrodu w naj- wyższej kulturze, 150 drzew owo- cowych w pełnym rozwoju, koni, brzoza, hela, narzędzia ogrodo- we do sprzedania zaraz za go- tówkę. Zgłoszenia Kurjer Po- znański zdw 39 859. Pośrednicy wykluczeni.

Jadalnię

dębowa, wykładana orzechem, wewnątrz mahoń, bogato rzeźbio- na bardzo tanio. Stolarnia, Bu- kowska 9. zdw 39 862

Eleganckie jedwabne

pullowery 5,50
św. Marcina 64, Haydukowa. zdw 39 798

Bydgoszcz

skład spożywczy, mieszkaniem z powodu wyjazdu sprzedam. Oferty Kurjer zdw 39 741

Kurczęta

i kury polskie popielate, zielono- nóżki sprzedam. Kozłowski, Górna Włda 44, III. zdw 39 745

Parcele

budowlane sprzeda Ciechanowski, Junikowo, Poznań 3. zdw 39 753

Fortepian

nowoczesny, marki „Rönisch” sprzedam tanio. Zgłoszenia Ku- rjer zdw 39 761

Resztówka

prywatna, blisko Poznania, 315 mórg, ziemia buraczana, zabudo- wania maszynowe, pałac 12 pokoi, park 15 morgowym, inwentarz żywy, martwy kompletny, cena 120 000, wpłaty połowa. Lech, Poznań, Grobla 22, tel. 2945. zdw 39 765

Ford, Fiat, Renault

nowoczesne ternedo sprzedam lub wypożycze, obejrzeć podwórze Sew. Mielżyńskiego 25. Oferty Kurjer zdw 39 837, tel. 6191.

Wybór

gospodarstw, restauracji i skła- dów stale poleca oraz przyjmuje zgłoszenia takowych Makowski, Poznań, Długa 8, parter, 6. zdw 39 774

Indian

z przyczepką korzystnie sprze- dam. Zgłoszenia Kurjer rw 2 022

Woltomierz

stuchawki radiowe sprzedamy. Połańcy, Wrocławska 7. zdw 39 828

Zakład

fryzjerski w Poznaniu, dobrze prosperujący z powodu choroby tanio sprzedam. Oferty Kurjer zdw 39 830

Maszynę

damską, prawie nową okragle ozoleno, tanio sprzedam. Wol- nica 45, I. lewo. zdw 39 821

Radjo

3 lampowe okazjnie sprzeda Cy- gańska, Kramarska 24, mieszka- nie 4. zdw 39 770

Drukarnię

mniejszą sprzedam tanio. Kurjer zdw 39 740

Sprzedam

skład kolonjalny. Adres wskaże Kurjer zdw 39 847

Fortepian

tanio. 27 Grudnia 9, III. zdw 39 878

Kanapę

fotele sprzedam. Adres Kurjer zdw 39 879

Majątki

ziemskie od 200 do 2 000 mórg, ziemia pszena i żytnia, na ko- rzytnych warunkach w wszel- kim wyborze poleca Ziemiannin, Poznań, Gwarna 11, I. piętro le- wo. zdw 39 882

Amerykańskie

chorągwie
oryginalne 250x160, tanio. Adres Kurjer zdw 39 808

Żniwiarka

Massey Harris jak nowa, tanio na sprzedaż. Simsch, Poznań- Szeląg cmentarz. rw 2 003

5 KUPNA

Kupię folwark

warunek dobra ziemia, dobry dom mieszkalny. Wpłacie gotów- ka 100 000. Szczegółowe oferty z podaniem ceny, obszaru bonita- cji komunikacji Kurjer zdw 37 812

Kupię

skład kolonjalny z większym mie- szkaniem, spieszne oferty Kurjer zdw 39 268

Kupię

skład kolonjalny, magiel, mleko warzywo, zaplace gotówkę. Oferty Kurjer zdw 36 199

Kupię

domek o 2 pokojach z kuchnią z 2 morgami ziemi w okolicy Lu- bonia — Puszczykowa, Szczegóło- we oferty Kurjer zdw 33 103

Pięć taśmowa

kupimy, Dziabaszewski, Poznań, Przemysłowa 35. zdw 39 588

Kupię

kolonjalke, mieszkaniem lub pró- ne ubikacje. Oferty Kurjer zdw 39 897

Krzesiła

restauracyjne, mało używane kupię. Oferty skierować do Ku- riera Poznańskiego pod zdw 39 670

Ramy okienne

potrzebne z fabryki listew. Oferty: Dwór Katy, powiat Słupca, skrzynka 77. zdw 39 673

Skład

kolonjalny z mieszkaniem. Oferty Kurjer zdw 39 734

Kupię

kilka żywych szczurów celem do- świadczeń, Fabryka, Grunwaldz- ka 27. zdw 39 733

Kamienicy

ze składem nadającym się na cu- kierki lub kolonjalke w małym mieście poszukuje. Oferty do Ku- riera pod zdw 39 677

Kupię

lub wydzierżawie dom 3—5 mor- gami, nadający się dla kolodzie- ja, małym mieście lub większej wsi. Zgłoszenia z podaniem ce- ny i warunków Kurjer zdw 39 793-4

Kupię

dom lub willę. Oferty cena Ku- rjer zdw 39 851-2

Gospodarstwo

kupię. Oferty Kurjer zdw 39 853-4

Kupię

lub wydzierżawie w dużej wsi ko- ścielnej skład lub dom z skła- dem, gościńcem. Oferty Kurjer zdw 39 758

Aparat fotograficzny

kupię. Oferty Kurjer zdw 39 846

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomości położona

w Stęszewie przy ul. Strzeleckiej nr. 1/8 oraz przy ul. Ko- ściańskiej nr. 49 i w chwili uczynienia wzmianki o prze- targu zapisana w księdze gruntowej Stęszew tom IV wy- kaz 84 oraz Stęszew tom VI wykaz 150 na imię Walentego Piotrowskiego i z nim w ogólnej wspólności majątkowej żyjącej Anny Piotrowskiej z domu Karasińskiej, zostanie w drodze egzekucji dnia 7 lipca 1931 r. o godzinie 11 przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 23. Wznanie o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 20 grudnia 1930 r. Poznań, dnia 24 czerwca 1931 r. Sąd Grodzki II-a. nw 4 006

2 N. 1/31. POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE. W po- stępowaniu upadłościowym nad majątkiem upadłego dłuż- nika Spiridjona Jasińskiego we Wrześni wyznacza się na skutek doleconej przez dłużnika przymusowej ugody, ter- min ugody na dzień 4 lipca 1931 r. o godz. 9.30 przed poł., który się odbędzie w Sądzie Grodzkim we Wrześni, sala L. 14. Wniosek z doleconiem ugody i oświadczenie wydziału wierzyteli mogą interesowani przegladnąć w Se- kretariacie Sądu upadłości. Września, dnia 23 czerwca 1931 r. Sąd Grodzki. nw 4 007

Złotych 2 000

pożyczki poszukuje, zastaw 2 po- koje, kuchnia kompletnie umeblo- wane, odnowione, śródmieście, procent, dzierżawa. Zgłoszenia Kurjer zdw 39 569

Kilka

Mieszkania
2 pokojowego poszukuje czynsz z góry. Oferty Kurjer zdw 39 704

1-2
pokoi z kuchnią, czynsz z góry. Oferty Kurjer zdw 39 568

2 pokoje
komfort zaraz, ewentualnie w nowym domu. Dokładne warunki Kurjer zdw 39 809

Urządnic
poszukuje mieszkania mieszcza dzierżawa. Oferty Kurjer zdw 39 607

6-8 pokojowego
mieszkania poszukuje górne centrum. Oferty warunkami Kurjer zdw 39 792

11 POKOJE UMEBL.

Słoneczny
frontowy parterowy. Grunwaldzka 5. zdw 39 568

Pokój
umeblowany, zara. wynajme. Młyńska 4, parter. prawo. zdw 39 554

Pokój
frontowy fortepianem, elektryczność. Półwiejska 1, parter. lewo. dw 1 002

Komfortowo
umeblowane inteligencji, telefon. Chelmońskiego 21, I. lewo. zdw 39 411

Pokoik
wolny. Bardas, Strusia 3. zdw 39 449

Gimnazjastów
od roku szkolnego przyjmie na stancje w pobliżu 3 gimnazjów. Troskliwa opieka zapewniona. Tarnowska, Długa 3, II. ptr. zdw 39 276

Pokoik
do wynajęcia. Gielnik. Wierzbicice 31a zdw 39 557

Pokój
frontowy wejście z klatki schodowej. Kopernika 10 a. I. ptr. zdw 39 558

Pokój
wzorowo umeblowany dla dwóch panów zaraz do wynajęcia. Spokojna 24, m. 4. zdw 39 564

Pokój
Strusia 11, mieszkanie 14. zdw 39 534

Gwarna
pokój z balkonem wynajme. Ul. Gwarna 10, m. 4. zdw 39 603

Podgórna
6. mieszkanie 10, pokój ładnie umeblowany, telefonem lub bez. elektryka. zdw 39 631

Pokój
zaraz. Św. Wojciech 5, Płocza. zdw 39 632

Dwuosobowy
Podgórna 13, m. 9. zdw 39 630

Słoneczny
niekrepujący wszelkimi wygodami 1-2 osobom. Śniadeckich 30, II. prawo zdw 39 636

Pokój
wszelkimi wygodami korzystnie. Krajewska, Spokojna 31. zdw 39 661

Frontowy
elektryczność i mały. Śniadeckich 9, m. 10. zdw 39 662

Balkonowy
elektryczność. Śniadeckich 20, m. 8. zdw 39 663

Pokój
Ogrodowa 2, III. lewo. zdw 39 328

Pokoje
inteligentnym panom. Plac Sapieżyński 5, m. 7. zdw 39 694

Pokój
z klatki schodowej. Schule. Pocztowa 12. zdw 39 693

Małżeństwu
niekrepujący z urządzeniem kuch. Marszałka Focha 20b. IV. prawo. zdw 39 636

Ładnie
umeblowany. frontowy. Św. Marcin 13, m. 9. zdw 39 687

Umeblowany
Piekary 5, II. lewo. zdw 39 668

Pokoik
wynajme, pościel pożądana. — Adres Kurjer zdw 39 665

Pokój
panom elektryczność. Kwiatowa 6, III. lewo. zdw 39 664

Dwuosobowy
także małżeństwu. Wielka 18, mieszkanie 14. zdw 39 709

Pokój
frontowy, elektryczność. Długa 5, II. lewo. zdw 39 711

Pokój
elektryczność, łazienka, wynajme. Zielona 7, IV. prawo. zdw 39 713

Próżne
używaniem kuchni śródmieście. Wskaże Kurjer zdw 39 735

Niekrepujący
pl. Działowy 10, mieszkanie 5 zdw 39 738

Pokój
Wrocławska 38 mieszkanie 34. zdw 39 716

Pokoje
wolne. Pomorska, Wały Zygmunta Starego 6 zdw 39 720

Frontowy
słoneczny. Półwiejska 6, mieszkanie 11. zdw 39 723

Centrum
przyjezdnym i stale frontowe pokoje. Cieszkowskiego 7, III. prawo. zdw 39 726

Pokój
panu zara. Jasna 4, I. prawo. zdw 39 727

Pokój
elegancki. Słowackiego 29, I. prawo. zdw 6 338

Dwuosobowy
wynajme. Rybaki 9, III. prawo. zdw 39 679

Pokój
elektryczność, łazienka, obsługa. Jasna 9, mieszkanie 4. zdw 39 849

Słowackiego
34, I. lewo, pokój, utrzymanie, bez. jw 6 335

Pokój
do wynajęcia. Polna 1, III. lewo jw 6 336

Pokój
Mostowa 30, I. prawo. rw 2 020

Pokój
dwuosobowy, elektryczność, wolny Grobla 29 a. I. lewo narożnik Mostowej. zdw 39 820

Paniom
panienkom pokój tanio oddam. Wolnica 45, I. lewo. zdw 39 822

Pokój
umeblowany. Gwarna 8, III. lewo. zdw 39 778

Próżny
zupełnie niekrepujący wskaże Kurjer zdw 5 786

Śniadeckich
18, mieszk. 6. zdw 39 787

Pokój
od zaraz 1-2 osoby. Mickiewicza 29, m. 6. zdw 39 795

Balkonowy
małżeństwu, panom, paniom. Poznańska 27a, II. Szolc. zdw 39 841

Samodzielny
pokój z klatki schodowej, elektryka, gaz do gotowania ulica Mickiewicza zaraz. Mickiewicza 17, I. m. 5. zdw 39 806

2-3
próżne na biura śródmieście. — Wskaże Kurjer zdw 39 736

Składu
próżnego poszukuje. Oferty Kurjer zdw 39 420

14 DZIERŻAWY

Do wynajęcia
w centrum piętrowy budynek pod dworzec, nadający się na skład lub cichy warsztat. Oferty Kurjer zdw 39 886

Poszukuje
dzierżawy 150-300 morg dobrej ziemi. Oferty pod „Dobra” do „Par”. Bydgoszcz. Pw 5 056-63.331

Duży ładny
dom z składem kolonialnym, wyszynkiem 3 morgami ogrodu, porządku bogatej wsi, stosowny dla rzemieślnika do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurjer zdw 39 866

Dzierżawy
2 000, 1 400, 1 000, 800, 700, 540, 420, 340, 300, 200 morg ziemi pszennej z kompletnymi inwentarzami i zasiewami korzystnie do oddania. Ziemianin, Gwarna 11. zdw 39 881

Puszczykowo
willa Ostoja poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem. Zgłoszenia przyjmują Stow. św. Zyty. Piekary 2, parter. zdw 39 394

Zakopane
pensjonat „Victoria”. ul. Szpitalna. pokoje z utrzymaniem 8.50. zdw 39 457

Willa „Owslanka”
Bukowina ad Zakopane. Czyste słoneczne pokoje z całodziennym utrzymaniem 6 zł dziennie Porozumienie tamże p. S. Russówna. zdw 35 830

Zoppot
Blisko morza mam dwa duże słoneczne pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami do wynajęcia za przystępną cenę. Wilhelmowska 13, A. Sliwińska. zdw 39 589

Letniska
poszukuje 2 pokoi utrzymaniem, sucha miejscowość. blisko Poznania, dogodny dojazd. Wyspańskiego 18, m. 7. zdw 39 698

Poronin
willa „Nina”. nowa, słoneczna, poleca pokoje z pięciorazowym posiłkiem od 6 złotych dziennie. Kuchnia doskonała. Ul. Piłsudskiego. nw 4 264

Maluje
okna zewnątrz za złotych 2.75 tapetuje pokoje od zł 28.00. Oferty Kurjer zdw 39 737

Jeszcze 2 pokoje
z świetnym utrzymaniem po 5 zł dziennie od osoby 10 minut od cudnych lasów i stacji odda Felicja Bernacka. Bogusław pod Jarocinem. zdw 39 869

Hel
Pensjonat „Leonidas”. Kazimierzy Stürmerowej, położony nad samym morzem. Własna wielka plaża, znana wykwinna kuchnia. Poleca resztę pokoi na lipiec i sierpień. zdw 39 839

Zakopane
Jaszczurówka, Willa „Tatrzańska” pensjonat nowoczesny, komfortowy w najpiękniejszym położeniu. ceny bardzo przystępne. zdw 39 850

Pokój
odstąpię Wierzenia-Kobylnica. Adres Kurjer Stary Rynek rw 2 009

16 OSOBISTE

Panienska
pragnąc wstąpić do klasztoru proszę szlachetne osoby o pomoc finansową. Zgłoszenia do Kurjera zdw 39 203

Unieważniam
dowód osobisty Nr 13 973 U. P. wydany Stefanu Jarczyńskiemu. zdp 39 605

Z Poznania do Strzelna
jadąc pania 23. 6. proszę u przejmie o adres Kurjer zdw 38 879

Pana
który nie zjawił się na wyznaczone miejsce proszę nr. 38 542 o list lub adres. zdw 39 555

Na Wystawę Kolonialną
organizuje wycieczki 15 i 2 każdego miesiąca począwszy od zł 320.— Polskie Biuro Podróżu „Lubin” w Paryżu. Zgłaszać się należy: Poznań, Focha 96, m. 21, Czajkowski (godz. 17-19). zdw 39 791

Spotkanie
z p. J. przy red. Kurjera Pozn. w piątek rano 9.30 było niemożliwe. Proszę o adres. zdw 39 870

21 ZGUBY

Lornion
znaleziono w sobotę. Odebrać ul. Kramarska 24 mieszkanie 2. zdw 39 646

22 ROZMAITE

Kto
przyjmie dziecko na własne? Zgłoszenia Kurjer zdw 38 839

Obiady
na masle 80 gr od 12-4. Nowy Rynek 14-15, m. 1. zdw 39 320

Salon Mód „Mira”
Poznań, Marszałka Focha 36. — wykonuje pierwszorzędne suknie, kostiumy i płaszcze. Na sezon letni 25% zniżki. Pw 11 538-23.106

Bańki
suche i ciepłe, pomocne i ulgę przynoszące w cierpieniach przystaw. Ul. Niegolewskich 10, m. 5 zdw 39 977

Podręczniki
zakup, sprzedaż zamiana. Ceny najkorzystniejsze. „Książka Antykwariat”. Woźna 12. zdw 39 949

Krawcowa
poleca się poza dom. Adres Kurjer zdw 39 613

Przyjmę
dziewczynkę 2-3 lat na własną. Oferty Kurjer zdw 39 656

Przyjmę
dziecko na wychowanie. Oferty Kurjer zdw 39 657

Krawcowa
poleca się w domu. Oferty Kurjer zdw 39 699

Modes de Paris
św. Marcin 34. Na sezon letni wykonuje elegancko suknie, komplety, szybko, po cenach niskich. zdw 39 694

Uroczystości
odsłonięcia pomnika Wilsona usłyszy przez radio. Pamiętaj o świeżej baterii anodowej i innych potrzebnych przyborach. Radjoton, Półwiejska 4, tel. 22-10. dw 513

Krawcowa
wykonuje akuratnie tanio. Wrocławska 30, m. 21. zdw 39 769

Poszukuje
koncesji wyszynkowej gotowej. Oferty Kurjer zdw 39 785

Krawcowa
poleca się w domu i na wies. — Oferty Kurjer zdw 39 789

PP. lekarzel
Blagam o wyleczenie drogiej mi istoty, wzamian ofiaruję siebie jako obiekt do wszelkich doświadczeń naukowych. Oferty Kurjer zdw 39 888

23 OZENKI

Dyplomowany
technik ogrodnik, lat 25, na stałej posadzie pozna miłośniczek ogrodnictwa. Cel matrymonialny. Dokładne curriculum vitae Kurjer zdw 39 572

Elegancki
przystojny, niebiedny brunet posłubi wysoką przystojną brunetkę. Oferty Kurjer zdw 39 582

Damski
krawiec poszukuje współpracownika samodzielnie starszej krawcowej z małą gotówką celem otwarcia pracowni na Śląsku. Ożenek nie wykluczony. Oferty Kurjer zdw 39 641

Przystojny
kawaler, p. trzydziestce, matrymonialnie niezależny, pozna przystojną pania w celu matrymonialnym. Łaskawe zgłoszenia z fotografią, która zwróci proszę nadesłać: „Par” Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55.409. Pw 5 242-55.409

Wdowiec
urzędnik państw. VII st., poszukuje panny lub wdowy do lat 45, w celu matrymonialnym. Dyskrekcja zapewniona. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 39 754

Panna
lat 32, z własnym składem kol., zawrze znajomość celem ożenku. Zgłoszenia nieanonimowe Kurjer zdw 39 783

24 NAUKA

Kursy stenografji
pisanie na maszynach Kantaka I, II piętro. zdw 37 704

Student
poszukuje korepetycji na wsi zara. Zgłoszenia Kurjer zdw 39 560

Lekcyj
polskiego u studentki poszukuje pani. Oferty Kurjer zdw 39 597

Książkowości
wyczymy szybko, tanio. Postęp. Plac Sapieżyński 2 a. zdw 39 722

Angielka
z 3 Maja 5 udziela lekcji angielskiego św. Marcin 18, m. 3. Na lato taniej. zdw 39 806

Tanio
udziela pomocy w naukach, przygotowanie do egzaminów. — Oferty Kurjer zdw 39 757

26 ROZRYWKA

Ciekawa książka
uprzyjemnia letni wypoczynek. Abonament wakacyjny na warunkach ulgowych w Wypożyczalni Książek Z. Hulanickiej. Wszystkie nowości polskie i francuskie, dział dla młodzieży. Dąbrowskiego 1, narożnik Jasnej, otw. od 9-6. Pw 11 999-24.66

Kino Odeon
wyswietla od dziś wielki film węgierski „Łzy Ukojenia” z Iris Arian. zdw 39 782

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Osoba
starsza szuka miejsca do małych dzieci, do pielęgnowania chorych, lub do zarządu domem. Oferty proszę do Kurjera zdw 39 115

Stenotypistka
polsko-niemiecka stenografka poszukuje posady Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 39 153

Panienska
młoda poszukuje posady do dzieci z szcieniem. Oferty Kurjer zdw 39 179

Dzielnia
książkowa - kasjerka pisząca na maszynie poszukuje posady zaraz lub 15. 7. Zgłoszenia Kurjer zdw 39 277

Panienska
inteligentna kochająca dzieci poszukuje posady zaraz lub 15. 7. Zgłoszenia Kurjer zdw 39 278

Uczciwa
sumienna posługaczka prosi o udzielenie posługi popołudniowej. Oferty do Kurjera zdw 39 533

Ekspedjentka
młoda z branży piekarskiej poszukuje posady w jakimkolwiek interesie. Oferty Kurjer zdw 39 181

Księgarniom Kolporterom Sprzedawcom

ilustrowanych pism zwracamy uwagę na

uroczystościowe wydanie Jlustracji Polskiej

z okazji

odsłonięcia pomnika Wilsona

ufundowanego przez

Ignacego Paderewskiego

i przyjazdu w związku z tem do Poznania

Pani Prezydentowej Wilson

z Ameryki.

Egzemplarz tylko 45 groszy

Odsprzedający otrzymują rabat!

Wczesne zamówienia należy kierować pod adresem administracji:
Poznań, św. Marcin 70.

Willa
pokój umeblowany 16 lipca. Szymańska, Topolowa 6, koniec Ratajczaka. zdw 39 731

Pokój
umeblowany, Prusa 19, mieszk. 8. jwp 6 340

Pokój
duży. Młyńska 9, I. prawo. zdw 39 874

Dwa
łącznie pokoje, Młyńska 9, I. prawo. zdw 39 875

Niekrepujący
z klatki schodowej, front Staszica 24, II. p. Smigiel, zdw 39 876

Sypialnia
jadalnia dla małżeństwa, pokój dla jednej lub 2 osób. Kanakowa 4, II. zdw 39 742

Frontowy
łazienka, elektryczność, weranda zaraz wynajme. Jasna 6-7, III. prawo. zdw 39 743

Niekrepujący
zaraz. Grobla 19, I. prawo. zdw 39 744

Panom
Mickiewicza 11, III. prawo. zdw 39 748

Ładny
umeblowany pokój zaraz. Bukowska 33, mieszkanie 1. zdw 39 755

Czysty
kulturalny dom, parter wysoki, jednoosobowy, dwuosobowy ewentualnie kuchnia, centrum. Składowa 1, m. 16. zdw 39 759

Pokój
dwuosobowy, słoneczny. Wrocławska 56, m. 7. rw 2 017

Pokój
niekrepujący, elektryczność. — Szewska 9, III. m. 10. rw 2 019

Pokoje
umeblowane, Matejki 5, mieszk. 7 zdw 39 811

Słoneczne
niekrepującym, elektryczność. — Wały Jana III, I. I. prawo. zdw 39 817

Kursistom
polecam pokoje wygodne. Plac Nowomiejski 5, mieszkanie 30 zdw 39 842

Wspólny
scolidnem 25. Słowackiego 39, III. prawo. zdw 39 844

Przyjezdnym
27 Grudnia 9, III. zdw 39 877

Pokój
frontowy z balkonem światło elektryczne, dla dwóch lub jednego pana wynajmie. Św. Marcin 3, III. piętro, prawo. zdw 39 803

Tanio
przyjme panienki na pokój. — Adres Kurjer zdw 39 804

Pokój
próżny oddam. Grobla 1b, III. lewo. rw 2 005

Śródmieście
pokoiczek 20 zł. Adres Kurjer zdw 39 812

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
umeblowanego z wejściem z klatki schodowej z elektrycznym światłem poszukuje. Cena Kurjer zdw 39 576

Próżnego
pokoju z osobnym wejściem z klatki schodowej, z elektrycznym światłem, frontowy poszukuje na stałe stanowisku pan — przeprowadze ewent. remont na własny koszt. Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdw 39 577

Profesor
szuka czystego pokoju próznego lub częściowo umeblowanego na miesiąc letnie w Poznaniu. — Oferty z ceną Kurjer zdw 39 688

Pokoju
bez spania poszukuje zaraz. Okazja, Górna Wilda 10. zdw 39 764

13 LOKALE

Skład
(sklep) św. Marcinie lub przyległej ulicy poszukuje. Zgłoszenia skrzynka pocztowa 54. Pw 13 007-25.31

Na
pracownie jasna, duża ubikacja zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia sklep delikatesów. Górna Wilda 44. zdw 39 872

200
morg Pomorze objęcie 12 000. Malinowski, Krotoszyn, Piastowska 30 zdw 39 600

Wydzierżawie
2 i 3 pokoje z kuchnią na wsi na okres letni, ewentualnie rocznie. Do kolei 6 i 8 kilometrów, kolejki powiatowej 2 kilometry, las kilometr. Tamże wydzierżawie sad owocowy. Wiadomość W. Piłka p. Krotoszyn, ul. Zdunowska, księgarnia polska. zdw 39 076

15 UZDROWISKA

Zakopane
Pensjonat pod wezwaniem św. Józefa. Bystre, Bulwary Słowackiego 5, pięknie położony przy lasu i potoku, zdala od kurzu, poleca słoneczne pokoje z utrzymaniem. Na miejscu telefon, tenis i garaż. dw 503

Nowoczesny pałac
prześlicznie położony, oddaje letnikom pokoje z całkowitem, wykwintnym utrzymaniem za 250 zł miesięcznie od osoby. Ogromny park, jezioro, łódki, tenis i wykwintne urządzenie. Zgłoszenia: Koluda, pałac Janikowo, powiat Inowrocław. dw 4 033

Jaremcze
uroczo położony pensjonat „Gorgan” poleca słoneczne pokoje wykwintne utrzymanie własny kort tenisowy. Ceny umiarkowane. nw 11 407

Zakopane
Pensjonat „Szopenówka” ul. Jagiellońska, poleca słoneczne, wygodne pokoje balkonami, kuchnią wyborową obfita. Cena 10 złotych. zdw 38 686

Puszczykowo
pokoju z utrzymaniem lub bez na 3 tygodnie dla pani zaraz poszukuje. Oferty pod zdw 39 360 Kurjer.

Puszczykowo
2 lub 1 pokój kuchnie wydzierżawie. Musiał, Marz. Focha 29. zdw 39 404

21 ZGUBY

Lornion
znaleziono w sobotę. Odebrać ul. Kramarska 24 mieszkanie 2. zdw 39 646

22 ROZMAITE

Kto
przyjmie dziecko na własne? Zgłoszenia Kurjer zdw 38 839

Obiady
na masle 80 gr od 12-4. Nowy Rynek 14-15, m. 1. zdw 39 320

Salon Mód „Mira”
Poznań, Marszałka Focha 36. — wykonuje pierwszorzędne suknie, kostiumy i płaszcze. Na sezon letni 25% zniżki. Pw 11 538-23.106

Bańki
suche i ciepłe, pomocne i ulgę przynoszące w cierpieniach przystaw. Ul. Niegolewskich 10, m. 5 zdw 39 977

Podręczniki
zakup, sprzedaż zamiana. Ceny najkorzystniejsze. „Książka Antykwariat”. Woźna 12. zdw 39 949

Krawcowa
poleca się poza dom. Adres Kurjer zdw 39 613

Przyjmę
dziewczynkę 2-3 lat na własną. Oferty Kurjer zdw 39 656

Przyjmę
dziecko na wychowanie. Oferty Kurjer zdw 39 657

Krawcowa
poleca się w domu. Oferty Kurjer zdw 39 699

Modes de Paris
św. Marcin 34. Na sezon letni wykonuje elegancko suknie, komplety, szybko, po cenach niskich. zdw 39 694

26 ROZRYWKA

Ciekawa książka
uprzyjemnia letni wypoczynek. Abonament wakacyjny na warunkach ulgowych w Wypożyczalni Książek Z. Hulanickiej. Wszystkie nowości polskie i francuskie, dział dla młodzieży. Dąbrowskiego 1, narożnik Jasnej, otw. od 9-6. Pw 11 999-24.66

Kino Odeon
wyswietla od dziś wielki film węgierski „Łzy Ukojenia” z Iris Arian. zdw 39 782

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Osoba
starsza szuka miejsca do małych dzieci, do pielęgnowania chorych, lub do zarządu domem. Oferty proszę do Kurjera zdw 39 115

Stenotypistka
polsko-niemiecka stenografka poszukuje posady Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 39 153

Panienska
młoda poszukuje posady do dzieci z szcieniem. Oferty Kurjer zdw 39 179

Dzielnia
książkowa - kasjerka pisząca na maszynie poszukuje posady zaraz lub 15. 7. Zgłoszenia Kurjer zdw 39 277

Panienska
inteligentna kochająca dzieci poszukuje posady zaraz lub 15. 7. Zgłoszenia Kurjer zdw 39 278

Uczciwa
sumienna posługaczka prosi o udzielenie posługi popołudniowej. Oferty do Kurjera zdw 39 533

Ekspedjentka
młoda z branży piekarskiej poszukuje posady w jakimkolwiek interesie. Oferty Kurjer zdw 39 181

Stolarskie prace budowlane

wykonuje jak najtaniej

Stolarnia, Poznań, ul. Dąbrowskiego 83/85.
na prawo od bocznicy kolejowej. **zw 29 935/6**

Szofer
początkujący służy, za całe utrzymanie, poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer **zw 39 819**

Marszantka
początkująca poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer **zw 39 824**

Sierota
poszukuje psady skromnym gotowaniem zaraz. Zgłoszenia do Kurjera **zw 39 779**

Maszynistka
biegła stenotypistka, poszukuje posady pocztującej. Oferty **zw 39 781**

Książkowa bilansistka
samodzielna, poszukuje posady zaraz. Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera **zw 39 840**

Bufetowa
obeznana z obsługą gości poszukuje posady. Oferty Kurjer **zw 39 880**

Starsza
uczuwa poszukuje posady. Oferty Kurjer **zw 39 884**

Kucharka
do wszystkiego poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer **zw 39 885**

Posługaczka
młodsza uczuwa szuka posady zaraz. Oferty Kurjer **zw 39 805**

Pracznia
szuka prania bez posady. Oferty Kurjer **zw 39 807**

Dzielnia
krawcowa poszukuje pracy. Kurjer **rw 2 010**

Służąca
do wszystkiego szuka posady, najchętniej do dzieci. Kurjer **rw 2 011**

Blawatnik
młody bardzo dzielny ekspedjent, znający psychologię klientów (doktorat) od 3 lat na niewypowiadanie posadzie zmiany takowej. Pożądana posada możliwie samodzielna oraz stała, miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer **rw 2 013**

200 zł
kaucej stawia robotnik sumienny i trzeźwy przy otrzymaniu jakiegokolwiek bądź pracy. Łaskawe zgłoszenia proszą się do Kurjera **zw 39 877**

Bona
frelanka, językiem niemieckim, dobrymi referencjami, wolna. — Oferty do Kurjera **zw 39 117**

Fryzjerka
poza dom, tania Łaskawe oferty Kurjer **zw 39 188**

Posady
do wszelkich prac szukam. Oferty Kurjer **zw 39 192**

Pracznia
czysta poszukuje prania. Oferty Kurjer **zw 39 244**

Kierownik
w przedsiębiorstwach handlowych, bankowych, przemysłowych szuka posady. Wykształcenie, języki, prezencja, doskonały organizator. Oferty Kurjer **zdp 39 574**

Absolwentka
gimnazjum, nauczycielka dyplomowana, pracująca 1½ roku we Francji, szuka posady w Poznaniu lub okolicy. Łaskawe zgłoszenia Kurjer **zw 39 918**

Student farmacji
z dwuletnią praktyką poszukuje posady 15 lipca do końca wakacji. Łaskawe zgłoszenia Kurjer **Poznański zw 39 609**

Dziewczyna
poszukuje posady do dzieci od 15. 7. bez spania. Łaskawe zgłoszenia Kurjer **zw 39 568**

DZISIAJ W KINIE
Apollo: „Parada Miłości”.
Aurora: „Pat i Patachon jako Pogromcy wilków”.
Colosseum: „Kapitan Lash”.
Corso: „Klub czarnej ręki”.
Edison: „W piaskach Sahary”.
Metropolis: „Maskotka domu gry” i rewja p. t. „Zapraszamy do nas!”
Odeon: „Lzy Ukolejnia”.
Renaissance: „Krolowie bez korony” i „Biały Kiel”.
Słońce: „Graj cyganie...”.
Tezza: „Grzesznica z Montparnasse”.
Wilsona: „Jej pieprzek”.

Panienska
młoda, inteligentna z ładnym charakterem pisma dobra matematyka poszukuje posady jako młodsza biuralistka od 15. 7. — Zgłoszenia **zw 39 595**

Młoda
dziewczyna poszukuje posady do dzieci i zarazem prac domowych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego **zw 39 567**

Inteligentna
osoba biegła w handlu, poważne referencje, szuka posady Łaskawe zgłoszenia Kurjer **zw 39 578**

Pokojuja
szuka posady zaraz lub od 15. Łaskawe zgłoszenia Kurjer **zw 39 581**

Inteligentna
panna wyjedzie na wieś jako towarzyska lub opiekunka starszego dziecka oraz udzielająca lekcji. Zgłoszenia Kurjer Poznański **zw 39 594**

Ogrodnik
szofer lat 30, żonaty szuka posady zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia Kurjer **zw 39 554**

Szofer
uczony służy szuka posady okolicy obojętna. Oferty Kurjer **zw 39 596**

Szukam
posady za kaucej 2—3 000. Oferty Kurjer **zw 39 608**

Szofer
początkujący, służy - maszynista, poszukuje posady, najchętniej na majątku. Ostatnio 3 lata na większych majątkach. Oferty Kurjer **zw 39 684**

Panna
poszukuje posady jako gospodyni u samotnej osoby. Oferty Kurjer **zw 39 612**

Maszynistka
poszukuje posady od 15. 7. Oferty Kurjer **zw 39 616**

Panna służącą
znająca szyć, krój, haft, prasowanie szyć w bielizny, wszelkie prace wchodzące zakres gospodarstwa poszukuje posady panny służącej lub pierwszej pokojowej w większym domu. 1 sierpnia. Łaskawe oferty Kurjer **zw 39 617**

Służąca
uczuwa, pracowita, z dobrymi świadectwami do bezdzietnego państwa poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer **zw 39 621**

Za
jakakolwiek posadę złożyć 1 000 zł kaucej. Oferty Kurjer **zw 39 625**

Poszukuję
posady pielęgniarzki dla niemowląt system dr Pergeta. 15 lipca najchętniej w majątku. Łaskawe oferty Kurjer **zw 39 627**

Dziewczyna
do dzieci w lepszym domu z szyć poszukuje posady. Oferty Kurjer **zw 39 633**

Poszukuję
prania, prasowania w domu lub poza dom. Oferty Kurjer **zw 39 635**

Szukam
posady przed lub po południu. Oferty Kurjer **zw 39 636**

Pracznia
pierz, czysto, szybko. Oferty Kurjer **zw 39 637**

Młoda
książkowa - kasjerka z kilkoletnią praktyką z ładnym charakterem pisma, znająca wszelkie prace biurowe, z znajomością księgowości „definitiv” poszukuje posady. Oferty Kurjer **zw 39 639**

Panna
miej powierzonej, ukończ. 7 kl. wydz. i 2 kursy seminar. naucz. gre na fortepianie, śpiew malarstwo, fotografie artyst. i robotki przyjmie posadę towarzyszącej dzieci. Zgłoszenia Kurjer **zw 39 647**

Szofer
kował, służy, dłuższą praktyką z poleceniami poszukuje posady. Oferty Kurjer **zw 39 650**

Osoba
młoda z towarzysztwa z wyższym wykształceniem przyjmie posadę lektorki osoby do towarzysztwa dla starszych osób, wychowawczyni do dorastających dzieci, zarządzającej domem, jedynie za utrzymanie. Oferty Kurjer **zw 39 652**

Dziewczyna
poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer **zw 39 659**

Gospoia
samodzielna starsza, poszukuje posady również do jednej osoby. Świadectwa długoletnie. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer **zw 39 655**

Nauczycielka
gimnazjalna języków francuskiego, angielskiego i niemieckiego wraz z konwersacją i dobrą muzyką szuka zajęcia. Zgłoszenia Kurjer **zw 39 653**

Panienska
szuka posady do szyć i przeróbek. Zgłoszenia do Kurjera **zw 39 660**

Dziewczyna
samodzielna z gotowaniem do wszystkiego, poszukuje posady 15. 7. Oferty Kurjer **zw 39 690**

Sierota
szuka posady do dzieci lub do posyłek w biurze. Oferty Kurjer **zw 39 706**

Poszukuję
posady na po południu. Oferty Kurjer **zw 39 707**

Sierota
lat 18, świadectwa dobre dwuletnie, szuka stosownej posady do dzieci lub prac domowych. — Oferty Kurjer **zw 39 708**

Czysta
uczuwa prania szuka prania. Oferty Kurjer **zw 39 681**

Pracznia
poszukuje prania. Oferty Kurjer **zw 39 689**

Pracznia
uczuwa i przedka szuka prania. Oferty Kurjer **zw 39 667**

Młoda
panna poszukuje posady do jednej lub dwóch osób. Oferty Kurjer **zw 39 666**

Pielęgniarka
samotny, zdrowy, silny, pracowity i sumienny, z 16 letnią praktyką, przy umysłowo i cielesnie chorych, poszukuje posady lub podobnego zajęcia. Łaskawe zgłoszenia Kurjer **zw 39 669**

Szofer
mechanik - monter, kawaler, z dobrymi świadectwami, sumienny, przyjmie posadę zaraz. Oferty uprasza do Kurjera **zw 39 671**

Krawcowa
poszukuje pracy podczas wakacji z dwoma dziewczynkami wiek 10 i 6 lat, bez wynagrodzenia, za życie. Oferty do Kurjera **zw 39 672**

Szofer kował
kawaler, lat 27, z długoletnią praktyką i obeznany z traktamentem, poszukuje zaraz posady. — Zgłoszenia Agencja Kuriera Poznańskiego, Gniezno 167, **nw 4 261**

Aptekarska
siła pomocnicza techniczna, poszukuje posady. Grabowska, Bydgoszcz, Pomorska 11, **Pw 5 058-63.333**

Posługi
na cały dzień lub pół z gotowaniem poszukuję. Oferty Kurjer **zw 39 718**

Młodsza
dziewczyna bez gotowania poszukuje posady. Oferty Kurjer **zw 39 732**

Młodsza panienska
przyjme zaraz posadę początkującą siły biurowej lub jakiegokolwiek bądź innej w miejscu lub na prowincji. Oferty Kurjer **zw 39 717-8**

Robotnik
z kaucej 200 zł szuka stałej pracy. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer **zw 39 860**

Szukam
prania, prasowania po domach. Oferty Kurjer **zw 39 746**

Szukam
posady. Oferty Kurjer **zw 39 749**

Panna
z szyć, poszukuje jakiegokolwiek bądź pracy. Oferty Kurjer **zw 39 751**

Kreślacz
techniczny, poszukuje posady. — Oferty Kurjer **zw 39 756**

Początkująca
maszynistka poszukuje posady początkowo bezpłatnie. Łaskawe oferty Kurjer **zw 39 768**

Egzaminowany
mistrz budowy maszyn z długoletnią praktyką poszukuje zajęcia za łokarza lub służy skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer **rw 2 024**

Technik dentystyczny
samodzielny w technice i częściowo w operatywie poszukuje posady od 1 VII 1931 r., miejscowość obojętna. Wymagania skromne. Łaskawe zgłoszenia Kurjer **nw 4 267**

Szofer kował
kawaler poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera **zw 39 815**

Dziewczyna
z dobrym gotowaniem, szuka posady lub posługi zaraz. Oferty Kurjer **zw 39 819**

Czysta
uczuwa prania szuka prania. — Oferty Oredownik **zw 39 682**

Praktykant
handlowy z ukończoną szkołą handlową poszukuje posady. — Zgłoszenia Kurjer **zw 39 227**

Strzelec myśliwy
obeznany z łodową zwierzyń, poszukuje posady zaraz lub później, dobrze rolety. Zgłoszenia Kasprzak w Janowcu, pow. Żnin. **zw 39 515**

Na majątek
polecam się, mistrz krawiecki, z długoletnią praktyką zagraniczną do wykonania garderoby męskiej, damskiej i kuśnierki. Oferty Kurjer **zw 39 369**

Panienska
z prowincji znająca szyć, czerwanie, gospodarstwo domowe, inteligentna, uczuwa szuka posady do dzieci albo samotnej osoby. — Zgłoszenia Kurjer **zw 39 293**

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od zaraz. Oferty Kurjer **zw 39 305**

Uczniwa
uczuwa i pracowita do wszystkiego, poszukuje posady zaraz lub 15. bm. Oferty Kurjer **zw 39 304**

Służąca
starsza, poszukuje posady z gotowaniem zaraz. Oferty Kurjer **zw 39 402**

Pracznia
poszukuje prania. Oferty Kurjer **zw 39 706**

Służąca
z gotowaniem do wszelkiej pracy domowej, szuka posady. Oferty **zw 39 380**

Krawcowa
poszukuje posady. Oferty Kurjer **zw 39 336**

Pomocnik
fryzjerski poszukuje posady, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer **rw 14 682**

23 WOLNE MIEJSCA

Pomocnik
fryzjerski może się zaraz zgłosić. Jan Derech Żnin, Kościelna 9 **nw 4 257**

Pomocnik
fryzjerski na wszystkie prace potrzebny. Matuszkiewicz, Środa, Krzyżowa. **nw 4 255**

Uczennice
potrzebne Salon Mód Gabrieli Kapczyńskiej Matejki 40/41, **zw 39 698**

Uczeń
piekarski potrzebny St. Goździk, piekarnia, Dębicka 53, **zw 39 480**

Nowość!
Panie, panowie mogą zarobić 60 do 80 złotych dziennie przy sprzedaży zegarów oszczędnościowych na spłaty oraz innych artykułów. Oferty Zachodni Bank, Lwów, Sykstuska 12. **nw 2200**

Nauczycielki
skromnej, zdrowej, muzykalnej ze znajomością języka niemieckiego do 7-letniej dziewczynki i pomocy w naukach 2 chłopców 3 i 5 kl. gimn. od 1. 9. poszukuje. Odpisy świadectw, życiorys z fotografią i warunki nadesłać pod adr.: Dr. Łukowiczowa, Chojnice, Pomorze. **zw 39 284**

Bufetowego
siła rutynowana oraz uczeń do bufetu i do kuchni, potrzeba do restauracji „Pod Orlem”. Bydgoszcz. **Pw 5 059-63.334**

Uczeń
i uczennica potrzebni, Mistrza fryzjerski, Dąbrowskiego 56, **zw 39 561**

Potrzebna
zaraz służącą do wszelkich prac domowych i prania z dobrym świadectwem, Marja Pasikowska Św. Wojciech 29, I. **zw 39 573**

Podróżujący
na Poznań i prowincję do rozprzedaży artykułu codziennej potrzeby natychmiast potrzebny. Zgłoszenia Palarnia kawy Wanda, ul. Dąbrowskiego 83/85, **zw 39 601**

Student
korepetycji 8 klas matemat. przyrodniczy poszukiwany. Oferty, warunki Kurjer **zw 39 614**

Początkujący
inteligentny chłopak lub panienska od lat 15 może się zgłosić na stałą posadę do księgarni. Woźna 12. **zw 39 619**

Przyjme
panienki na kurs ondulacji i manicure. Adres Kurjer **zw 39 628**

Posługaczka
do lat 16, na cały dzień potrzebna. Św. Marcin 48, Poprawska, **zw 39 705**

Kierownik
warsztatu rzeźniczego z praktyką i dobrymi świadectwami, potrzebny od 15. 7. lub 1. 8. Zgłoszenia pod „1 kierownik” do „Par” Bydgoszcz, Dworcowa 72, **Pw 5 057-63.332**

Służąca
potrzebna zaraz. Fr. Ratajecka 2, miesz. 5. **zw 39 739**

Dziewczyna
do pracowni samotnego pana. Oferty Kurjer **zw 39 717**

Bufetowa
z obsługą gości zaraz. Kaucja pożądana. Adres Kurjer **zw 39 724**

Pracznia
potrzebna młodsza, czysta. Adres Kurjer **zw 39 725**

Mamka
zdrowa potrzebna zaraz. Marji Magdaleny 3, Klinika. **zw 39 776-7**

Inteligentnej
starszej pani poszukuje do współpracy biurowej z 4 000 złotych. — Oferty Kurjer **zw 39 848**

Posługaczka
potrzebna od 8—10. Dąbrowskiego 23, m. 3. **zw 39 801**

Kilku panów
do lekkiego podróżowania przyjmie. Zgłoszenia piątek, Grobla 27, restauracja. **zw 39 833**

Chłopcy
do sprzedaży kart pamiątkowych potrzebni Krause rytownik, ul. Strzelecka 32, fabryka stempli. **zw 39 654**

Czeladnik
piekarski — cukiernik zaraz może się zgłosić. Szmarszewskiego 10, piekarnia. **zw 39 643**

Uczennice
do krawieczyny potrzebne. — Krajniakówna, Dąbrowskiego 82 II. front. **jw 4 339**

Marszantka
samodzielna potrzebna zaraz. — Zgłoszenia skład kapeluszy Wroniecka 24. **zw 39 855**

Sprzedawców sprzedawczyń
pensja 120. Strusia 5 III. 9—10, 4—7. **zw 39 858**

Uczeń
fryzjerski potrzebny. Kosińskiego 9. **zw 39 747**

Podróżującego
inkasenta do hurtowni artykułów spożywczych z kaucej 1 000 zł poszukujemy natychmiast. — Oferty Kurjer **zw 39 750**

Przyjme
uczennice bezpłatnie. Pralnia, Woźna 14a. **zw 39 752**

Służąca
potrzebna. Poznański 29, m. 1. **zw 39 762**

Biuralistkę
z ładnym charakterem pisma przyjmie. Zgłoszenia z podaniem referencji do Kurjera **rw 2 015**

Potrzebna
czysta akurata praczka. Zgłoszenia Skibińska Grobla 29 a. **rw 2 018**

Wystawa Kolonialna w Paryżu
Wycieczki 10-cio dniowe od zł 355 organizuje Polskie Biuro Podróży w Paryżu „Polexpress”

Przedstawicielstwo w Poznaniu
Plac Wolności nr. 10 — tel. 22-17 w lokalu firmy St. Jaeschke — Wyroby skórzan. **npw 11733**

Humor zagraniczny

— Pożycz mi sto złotych.

— Nie — nasza przyjaźń rozerwałaby się.

— No, no, nie jesteśmy znowu takimi przyjaciółmi. (Le vive — Paris) S. F.

Przedpłata

na lipiec 1931. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w kw. 4,00, w agencjach w mieście 4,50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu 4,70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie 5,01 kwartalnie 15,03, pod opaską miesięcznie w Polsce 9,00, w innych krajach 11,00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w wydawnictwie nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoformatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potocznymi 240 gr. od 1-lamowej milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt, do godz. 9 przedpołudn. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiał poświęcony danej uroczystości, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.